

Kiekvienas "Laisvės" skaitytojas, išeidamas į armiją, privalo atlikti savo šventą pareigą — surasti dėl "Laisvės" naują skaitytoją.

LAISVĖ

"Laisvė" — darbo žmonių laikraštis. Todėl kiekvieno socialisto pareiga ją remti nusiperkant šerą už \$10.00.

No. 89

Telephone 3878 Stagg.
455 Grand Street

Brooklyn, N. Y., Utarninkas, 5 Lapkričio (Nov.), 1918

Kaina pavienio numerio 5c.
Aštuoni puslapiai.

VIII METAI

Austrijoje Siaučia Socialė Revoliucija

Kareiviai ir Darbininkai Užėmė Valdžios Įstaigas ir Apšaukė Respubliką.

Karalius Pabėgo iš Vienos.

GRAFAS TISZA UŽMUSTAS.

Vienoje ir kituose miestuose eina kruvini mūšiai.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Copenhagen, 1 d. lapkr. — Austro-Vengrijoj iškilo visuotinė revoliucija. Taip praneša laikraštis Vossische Zeitung. Vienoje ir Budapešte, Austrijos ir Vengrijos sostinėse, siaučia civilė karė.

Budapešte kareiviai ir darbininkai užėmė visas valdžios įstaigas ir apšaukė respubliką. Vienos gatvėse nuolat eina mūšiai. Sukilėliai gieda Marselietę, plevėsuoja raudonas vėliavas ir šaukia "Šalin Hapsburgus!" Revoliucija regimai eina visai bolševikišku keliu. Jau įsteigta vyriausią kareivių ir darbininkų taryba. Profesorius Lannasch, naujas Austrijos premieras ir grafas Andrassy, Austro-Vengrijos užsienio ministeris, dreba už savo gyvastį. Tikima, kad abu tuoj rezignuos.

Austro-Vengrijos armija griuva. Kareiviai tūkstančiais apleidžia frontą ir eina į miestus, nešdami raudonas vėliavas. Imperatorius Karolis dar kol-kas tebėra Austrijoje.

Exchange Telegraph telegrama sako, kad grafas Tisza nužudytas Vienoje. Sako, koks-tai kareivis šovęs į jį ir ant vietos užmušęs. Sykiu ejęs grafo draugas, likęs sužeistas.

Grafas Tisza, Vengrijos "geležinis žmogus" ir didžiausias reakcionierius visoj dvilypėj monarchijoje, daugiau negu 20 metų buvo Vengrijos premieru. Jisai užėmė tą vietą iki 1916 metų, kuomet vidurinės generacijos privertė jį rezignuoti. Jė vietą užėmė d-ras Wekerle.

Vienoje ir Budapešte įvyko smarkūs susikirtimai ir mūšiai, laike kurių sužeistas daugelis agustų armijos aficerių ir keliolika generolų. Minia išplėšė restoranus ir maisto sankrovas.

Austrija pertraukė ryšius su Vokietija.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 2 d. lapkr. — Praneša, kad jau pertrauk-

ja taika!" "Šalin Williamą ir Karolių!" — ir "Nereikia mums daugiau Hapsburgų, duokit mums respubliką!"

KARALIUS JAU PABĖGO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Copenhagen, 1 d. lapkr. — Austrijos imperatorius Karolis pabėgo iš Vienos į Godollo pilį, 15 mylių nuo Budapešto. Taip skelbia šiandien iš Austrijos gauta žinia.

Pranešama, kad Austro-Vengrijos laivyno jureiviai sukilo ir visą Pola prielaukoje buvusį laivyną pavėdė Vengrijos revoliucionieriams. (Pola yra vyriausia Austro-Vengrijos kariška prielauka Adriatiko jūroje.

GRAFAS TISZA UŽMUSTAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 1 d. lapkr. — Grafas Steponas Tisza, buvęs Vengrijos premieras, liko kareivio užmuštas beinant jam Budapešto gatvėmis. Taip skelbia Central News pranešimas iš Copenhago.

London, 2 d. lapkričio. — Ši rytą valdžia dar nebuvo gavusi oficialio patvirtinimo vakar pasklydusio gando, kad Austrija ir Italija jau pasirašė sutartį pertraukti karės veikimą.

London, 2 d. lapkričio. — Laikraštis Evening Star praneša, kad vakar vyriausis Italijos militaris komandierius, gen. Diaz, įdavė Austrijos komandieriui karės sustabdymo išlygas. Laikraštis pridėda, kad sutarties išlygos šiandien būsią paskelbtos viešai.

SOCIALISTAI VADOVAUJA REVOLIUCINE TARYBA.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Copenhagen, 1 d. lapkr. — Austro-Vengrijoj revoliucijos vadovai jau suorganizavo laikiną darbininkų ir kareivių Tarybą Vienoje. Ta taryba paėmė visą šalies valdymą į savo rankas. Vieno pirmučiausių naujos valdžios darbų buvo išleidimas konstitucijinio įstatymo, kuriuo panaikinama monarchija.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 2 d. lapkr. — Praneša, kad jau pertrauk-

ti diplomatiškai susinešimai tarpe Austrijos ir Vokietijos.

Yra žinių, kad Vokietijos ambasadorius Vienoje, princas Hohenlohe ir visos jo štabas jau išvažiuo Berlynan.

Kita žinia iš Vienos praneša, kad naujoji nacionalė valdžia jau sutaisė tokią konstituciją, kuri įstatymiškai ant visada panaikina monarchiją.

(Ši telegrama patvirtina pirmesnius pranešimus, kad revoliucionieriai jau pilnai įsigalėjo Austrijos sostapiuly. Sutaisymas tokios konstitucijos, kuri panaikina monarchiją, reiškia įsteigimą respublikos.)

AUSTRIJAI PADUOTOS MŪŠIO SUSTABDYMO IŠLYGOS.

Eina gandas, kad išlygos jau priimtos ir pasirašytos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Copenhagen, 1 d. lapkr. — Pusiaunakty iš Vokietijos gauta lakoniška žinia, kad kaizeris išvažiuo į vyriausią karinę stovyklą. Tas įvyko tokiame laike, kuomet Vokietijos pakraščiuose plėtojasi trys socialistiškos revoliucijos.

Dar prieš tą žinią išleistas Vorwaerts paduoda tik neaiškų nurodymą į tą padėjimą, kokiame yra naujoji Vokietijos valdžia. Ten rašoma, kad, pradėdant laikraščio numerį spausdinti, visi žmonės gatvėse viens kito teiraujasi, ką darys kaizeris, kaip greit jis tai padarys ir t. p.

Tas parodo, kad reikalavimas kaizerio rezignacijos yra daug didesnis, negu iki šiol buvo skelbiama. Jo išvažiavimas šiame momente į vyriausią stovyklą yra prilyginamas caro išvažiavimui iš Petrogrado prieš-pat revoliuciją. Vienok aišku, kad dabar didžiausias Vokietijos tvarkai pavojus grėsia nuo revoliucijų Austrijoje ir kitur.

Šiandieniniai Berlyno laikraščiai neparodo dar didelio susimaišymo. Pranešimas apie kaizerio išvažiavimą buvo visai netikėtu ir dar tik vienas Vorwaerts išsireiškia, kad tas gali jau reikšti jo atsisakymą nuo sosto.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 2 d. lapkr. — Praneša, kad jau pertrauk-

Laikinė taryba nusprendė sutverti taip vadinamą valstybės tarybą, kuri užimtų vietą buvusios monarchiškos valdžios. Į tą tarybą skiriami trys žymūs socialistai, kurie sudarys kaip ir buvusį ministerių kabinetą.

Victor Adler paskirtas užsienio reikalų ministriu, Leutner — karės ministriu ir Renner — visuomenės reikalų ministriu.

Laikė nacionalės tarybos posėdžių minios žmonių kosi ant plečiaus aplink tą namą, kur buvo laikomi posėdžiai. Vienos miesto matoras bandė išskirstyti minią, prašydamas išsiskirstyti ir nusiraminti, bet minia jį nuvijoj į šalį.

KAIZERIS IŠVAŽIAVO Į VYRIAUSIĄ KARĖS STOVYKLĄ.

Militarė taryba sutinka priimti Wilsono išlygas. Svarstė apie kaizerio rezignaciją ir vice kancleris išvažiuo pas kaizerį, sakoma, jau su prirengtu "dokumentu."

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Copenhagen, 1 d. lapkr. — Pusiaunakty iš Vokietijos gauta lakoniška žinia, kad kaizeris išvažiuo į vyriausią karinę stovyklą. Tas įvyko tokiame laike, kuomet Vokietijos pakraščiuose plėtojasi trys socialistiškos revoliucijos.

Dar prieš tą žinią išleistas Vorwaerts paduoda tik neaiškų nurodymą į tą padėjimą, kokiame yra naujoji Vokietijos valdžia. Ten rašoma, kad, pradėdant laikraščio numerį spausdinti, visi žmonės gatvėse viens kito teiraujasi, ką darys kaizeris, kaip greit jis tai padarys ir t. p.

Tas parodo, kad reikalavimas kaizerio rezignacijos yra daug didesnis, negu iki šiol buvo skelbiama. Jo išvažiavimas šiame momente į vyriausią stovyklą yra prilyginamas caro išvažiavimui iš Petrogrado prieš-pat revoliuciją. Vienok aišku, kad dabar didžiausias Vokietijos tvarkai pavojus grėsia nuo revoliucijų Austrijoje ir kitur.

Šiandieniniai Berlyno laikraščiai neparodo dar didelio susimaišymo. Pranešimas apie kaizerio išvažiavimą buvo visai netikėtu ir dar tik vienas Vorwaerts išsireiškia, kad tas gali jau reikšti jo atsisakymą nuo sosto.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 2 d. lapkr. — Praneša, kad jau pertrauk-

Turkija jau Pasidavė.

PRIĖMĖ VISAS IŠLYGAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 1 d. lapkr. — Sešios naktį Turkija ir talminkai pasirašė ant sutarties, kuria pertraukiama mūšiai visuose Turkijos frontuose. Sutartis įėjo galėn ketverge ant dvyklo dieną. Apie tai vakar vakare žemajam atstovų name paskelbė vidaus dalykų sekretorius George Cave. Tą paskelbimą visi atstovai pasitiko džiaugsmingais šauksmais ir delnų plojimu.

Žinovai sprendžia, kad dar šiandien Dardanellų smauga bus atidaryta talminkams. Taipgi laukiama greit žinių apie pasirodymą Anglijos laivyno Konstantinopoly.

Turkija pasyrė nelaisvėjęsantį Anglijos generolą vesti tarybas su Anglijos valdžia. Tuo generolu yra Townshend, kuris, su 10,000 kareivių, buvo apsuptas ir paimtas nelaisvėn pas Kut-el-Amara. Prieš keletą dienų jis buvo paliuosuotas iš turkų kalėjimo ir paskirtas tarpininkauti taikos tarybose. Tos tarybos privėdė prie to, kad ta pati Turkijos valdžia, kuri jį paėmė ir laikė du metu nelaisvėję, buvo priversta pasiduoti ant visų jo valdžios ir visų talminkų išstatytų išlygų.

Sulyg ministerio paskelbimo, svarbiausios Turkijos pasidavimo išlygos esančios:

1. Laisvas kelias talminkų laivynui per Bosforą ir į Juodąją jūrą.

2. Pavedimas talminkams visų prielaukų Dardanellų ir Bosfodo pakraščiuose.

3. Tuoju paleisti visus talminkų nelaisvius, kurie laikomi kariniuose kalėjimuose.

VOKIETIJOS MILITARĖ TARYBA PASIRENGUS PRIIMTI WILSONO REIKALAVIMUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 1 d. lapkričio. — Vokiečių laikraštis Weser Gazette rašo, kad perreiktą utarninką laikytame Vokietijos militarės tarybos posėdyje labai sustiprėjo nuomonė, kad reikia priimti prezidento Wilsono reikala-

vimus kaslink permainų monarchiškos autokratijos sistemoje.

Berlyno laikraštis Vossische Zeitung ketvergo dienos laidoje rašo, kad paskalos apie kaizerio rezignaciją dar tebėra pirmlaikinėmis. Tačiau laikraštis pridėda, kad rezignacijos klausimas buvo svarstytas vėliausiuose militarės tarybos susirinkimuose ir yra skelbiama, kad buvęs vice-kancleris Delbrueck išvažiuo į vyriausią militarę stovyklą su svarbia misija nuo kanclerio Maxo. Visų manoma, kad Delbrueck įduos kaizeriui pasirašyti rezignacijos dokumentą.

40,000 VOKIEČIŲ KAREIVIŲ UKRAINOJ SUKILO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 31 d. spalio. — Pietvakarinė Rusijoj esanti Vokietijos kariumenė pakėlė revoliuciją. Central News agentura praneša iš Stockholmo, kad Ekaterinoslave (Ukrainoje, prie Dniepro upės) buvusieji 40,000 vokiečių kareivių pakėlė maištą, sušaudė savo aficerius ir patraukė ant Charkovo, nešini raudonas vėliavas. Visoj Ukrainoje, vokiečių kariumenės tarpe, smarkiai plėtojasi revoliucinis judėjimas.

FINŲ VALDŽIA PASKELBĖ AMNISTIJĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, 1 d. lapkr. — Iš Helsingforso gautos žinios skelbia, kad vakar Finlandijos valdžia paskelbė amnistiją veik 10,000 politinių prasikaltėlių. Būsią paleisti visi, kurie buvo nuteisti keturiems ar mažiau metams kalėjiman.

EXTRA!

Bulgarija jau Respublika.

London, 2 d. lapkr. — Central News agentura šiandien gavo žinių iš Vienos, kad naujasis Bulgarijos karalius Borisas atsisakė nuo sosto ir ten apšaukta respublika. Vyriausiu respublikos miestu apskelbtas miestas Tirnova.

Vyriausiu respublikos šalininkų vadovu esąs M. Stambulinsky, kurį remia armija iš 40,000 ginkluotų valstiečių.

Minėta agentura sako turinti žinių ir iš Copenhago, kurios patvirtinančios minėta iš Vienos pranešimą.

Karės žinios.

AMERIKIEČIAI PAĖJO PIRMYN 5 MYLIAS IR PAĖMĖ 12 MIEŠTELIŲ IR 3,000 NE-LAISVIU.

Flandrijoje irgi daug laimėta. Austrijos armijos sunaikintos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 2 d. lapkr. — Dabar vedamos keturios didelės atakos prieš greitai griuvančias teutonų militares spēkas. Tos atakos visur yra labai pasekmingos.

Pirmoji amerikiečių armija, po vadovystė gen. Pershingo, laužiasi pirmyn 15 mylių fronte šiaurvakaruose nuo Verduno ir jau paėjo pirmyn 5 mylias, užimdami taip vadinamas neapgalimas pozicijas. Jau suškaitliuota 3,000 nelaisvių ir daug kanuolių.

Vokiečių nuostoliai begalo dideli. Pershingas buvo suėngęs užpuolimui 1,000 amerikoniškų orlaivių, bet netikęs oras neleido jais pasinaudoti. Paimta jau 12 miestelių. Sulaužytos 9 vokiečių divizijos. Amerikiečiai atsiekė viską, ką tik buvo pasiryžę atsiekti ir jų kariumenė vis dar eina pirmyn. Jie jau tiek prisiartinę prie svarbaus Metzto gelžkelio, kad jau galima jį kanuolių šūvais pasiekti. Niekuomet dar iki šiol amerikiečių armija nevertėjo tiek artilerijos, kiek šiandien vartoja.

Kairiame amerikiečių sparne, ketvirtoji francūzų armija, vadovaujant gen. Gouraud'ui, pradėjo atakas 13 mylių fronte ir paėjo pirmyn 4 mylias, paimdama šimtus nelaisvių ir daug kanuolių.

Šiauriniame mūšio linijos gale anglų, francūzų, amerikiečių ir belgų divizijos tęsia užpuolimus aplink Valenciennes ir šiaurų linkui Scheldt upės pakraščiais. Jė paėjo pirmyn 3 mylias ir vis tolyn eina. Valenciennes jau iš trijų pusių apsuptas ir jau negalės atsilaikyti.

Italų fronte Austrijos artilerijos jau visai sutrupintos ir didžiausiam sumišime bėga nuo italų. Ten paimta daugiau 60,000 nelaisvių, 700 kanuolių ir apie 200 milijonų dolerių ginkluotų reikmenų. Be to, paliuosuota 60,000 italų, kuriuos priešas vertė dirbti apsigynimo pozicijose. Austrų nuostoliai yra vieni didžiausių visoj šioj karėj.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

Tarybų Valdžios nota Suv. Valstijų prezidentui.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kada Suv. Valstijų prezidentas Wilsonas užvedė susirašinėjimą su Vokietija ir Austrija apie taiką ir išreiškė savo nuomonę, kokiomis išlygomis galima būtų pertraukti mūšius ir pradėti taikos tarybas, tai ir Rusijos Tarybų valdžia atsiuntė prezidentui Wilsonui notą. "New York American" paduoda sekantį tos notos turinį:

"Jūsų notoje, pasiūstojė Vokietijai, išreikšta kaip išlyga dėl sulaikymo frontuose mūšių ir pradėjimo taikos tarybų, reikalaujama, kad visos užimtos teritorijos būtų atleistos.

"Mes, ponas prezidente, sutinkame pertraukti mūšius ta pačia išlyga ir melžiamė jūs pranešti mums, kada jūs manote ištraukti savo kariumenę iš Murmansko, Archangelsko ir Sibiro."

Klausimas pastatytas tiesiai ir ką atsakys Suv. Valstijų prezidentas, ateitis parodys.

Vokietijos socialpatriotai ir Rusijos menševikai.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Vokietijos socialdemokratų dauguma (Scheidemann partija) per savo organą "Vorwaerts" apskelbė smarkią kovą Vokietijos bolševikams ir jų vadui Liebknechtui. Vokietijos socialpatriotai seka pėdą ir pėdą paskui rusų menševikus.

Taip kaip Rusų menševikai stoja už įsteigiamąjį seimą, taip vokiečių socialpatriotai šaukia, kad visa politinė galė turi prigulėti reichstagui. "Vorwaerts" su panieka kalba apie darbininkų komitetus ir griežtai stoja už bendrą darbą su buržuazija. Lygiai taip daro ir Rusų menševikai.

"Vorwaerts" griežtai eina prieš lozungą "proletariato diktatura" ir palaiko lozungą "blokas visų progresyvių spēkų."

Tie, kurie palaiko principus rusų menševizmo (o tokių trumparegių yra vienas kitas ir iš lietuvių "socialistų") liogišku būdu prieina prie palaikymo principų vokiečių socialpatriotų.

Tiktai tie, kurie palaiko principus rusų Sovietų valdžios gali būti nuosekliai draugais proletariškos revoliucijos Vokietijoje.

Susipešė dėlei garbės.

Tautininkai nepaliauja šaukti, kad jie dirba pasišventę, netrokšta garbės, atsidavę savo tautos labui ir tam panašiai. Ir jeigu mes kartais pasakome, kad jiems tautos reikalai apeina, oet kišeniams ir kad jie dirba trokšdami garbės, tuomet jie ima mus visokiais toždžiais plūsti, vadina tėvytės išdavikais ir t. t.

Neseniai Liet. Tautinės

Tarybos posėdyje tūlas Yan kaus pasiūlė Tarybai, kad pastaroji ji pasiūstų į Europą Lietuvai konstituciją parašyti. Ir štai, tokį veikėją reikėjo Tarybai staciai pasiūsti Lietuvos piemenims konstitucijų rašyti, o ne Lietuvai, vienok Taryba tą klausimą atidėjo tolimesniam laikui. Ji dar svarstys ir, jeigu tik pinigų turės, ką gerą, gali pasiūsti, nes kitaip, kaip tūli Tarybos nariai išsireiškė, neteksime savo tarpe veikėjo, jis tuomet pasidarys mūsų priešas.

Vadinasi, tas žmogus dirba ne dėl tautos labo, bet dėl savo ir sykiu dėl garbės.

Eikime toliau. Šiomis dienomis Philadelphiajio buvo pavergtųjų tautų atstovų konferencija, kurių tarpe atsirado ir lietuvių tautos "atsstovai." Kas juos įgaliauvo kalbėti visų lietuvių vardu, kas jiems pavelino valkioti lietuvių tautos vardą mes nežinome, tik tiek galime pasakyti, kad lietuvių tauta jų nepaskyrė savo atstovais ir negaliovo visų lietuvių vardu kalbėti. Gal būt jie surado augštesnę įeigą, kuri jiems suteikė tą galę.

Bet tiek to, mūsų tautininkai pripratę save "samovancams" persistatyti, tai jų specialiskumas. Bet dabar pažiūrėkime, ar jie toje konferencijoje ištikro darbaivosi dėl lietuvių tautos labo, ar tik dėl garbės? Į šį klausimą geriausiai atsako "Darbininke" patalpinti Lietuvos "ambasadoriaus" Šliupo žodžiai. Kada po "nepri gulmybės deklaracija" pasirašė inžinierius Naruševičius, o ne Šliupas, tai pastarasis ve kį užgiedojo:

"D-ras Šliupas: Dirbau lietuviams per 35 metus. Jaučiu giliai, kad ta garbė pasirašyti tik man, o ne kam kitam priguli. Jeigu tauta taip su manimi pasielgia — aš žinosiu ką daryti.

"Inž. Norus: Bet ką-gi darysi, jeigu tauta nenori Tamstos? Ar-gi eisi prieš savo tautą?"

"Dr. Šliupas: Jeigu tauta taip blogai su manimi pasielgia, tai aš galiu eiti prieš tautą."

Toliaus "Darbininkas" rašo:

"Po valandėlės d-ras Šliupas prieina prie stalo, už kurio jau stovėjo prof. Milleris ir kai-kurie atstovai—ir prabilo maž-daug šiais žodžiais.

"Prof. Miller: — Kaip yra žinoma, subatof bus Philadelphiajio tautų liuosybės proklamacija. Iškilio klausimas, kas pasirašys po lietuvių nepri gulmybės deklaracija. Aš, kurs dirbau lietuviams per 35 metus, skaičiau, kad tai man priguli ta privilegija pasirašyti. Bet čia jie šiandien nutarė, kad aš tam netinku, ir kad pasirašyti turėtų tas, kurs trumpiau, negu aš darbaivosi. Aš esu priverstas pasitraukti nuo veikimo, Philadel-

delphiojio nebūsiu ir prašau jūsų, prof. Miller, nebeskaityti manęs lietuvių tautos reprezentantu.

"Pasikloniojo ir išėjo. Daugelio ūpas buvo lyg nesmagus kurį laiką. Paskui vienok ūpas išsitašė, o kada prieita laike vakarienės prie naujo kompromiso (pasirašys Norus, kalbės Žilius) — kada tautiečiai čia pat į vietą Šliupo išrinko į Pild. Komitetą p. Norų — visi pralinks mėjo ir išsikirstė su geriausiomis mintimis ir jausmais."

Ar matote, kaip tik Šliupas negavo pasirašyti po ta deklaracija, tai visą jo pasišventimą rudis ant uodegos nusinėšė. Tai dar laimė, kad iki šiol jis pats save titulavo "lietuvių tautos reprezentantu", todėl atsiskius jam nuo to čino, lietuvių tauta ne tik nenukentės, bet dar laimės.

Negeriau yra ir su kitais "lietuvių tautos atstovais", kurie dėl garbės ir kišeniams reikalų landžioja po diplomų raštines, alkūnėmis šluosto dulkes ir eikvoja žmonių suaukuotus pinigus. Ateis laikai, kada lietuvių tauta visiems tiems "samovancams" parodys duris.

Metinės sukaktuvės Rusijos Tarybų valdžios.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

7 d. lapkričio sukanka lygiai metai, kaip Rusijos Darbininkų ir Kareivių Atstovų Taryba nuvertė buržuazinę valdžią ir šalies valdymą paėmė į savo rankas. Tą dieną Rusijos proletariatas apvaikščioj metines sukaktuves. Per tą laiką Tarybų valdžia daug vargo turėjo, nes ją persekiojo netik buržuazija, bet ir dešinieji socialistai. Per visus metus Tarybų valdžia ėjo erskėčių nuklotais takais. Vienok ji daug nuveikė dėl proletariato labo. Siame "Laisvės" numeryje mes kaip tik talpiname trumpą peržvalgą Tarybų valdžios nuveiktų darbų, iš kurių skaitytojai galės suprasti ir apvertinti Tarybų valdžios nuopelnus.

Tik po šios revoliucijos Europoje gali užviešpatauti tikra žmonių valdžia, kuri dabar Austrijoje jau pradeda kurtis pavydale darbininkų ir kareivių atstovų tarybų. Tik tokią valdžią mes galime pavadinti žmonių valdžia ir nuosirdžiai ją pasveikinti!

Tik po šios revoliucijos Europoje gali užviešpatauti tikra žmonių valdžia, kuri dabar Austrijoje jau pradeda kurtis pavydale darbininkų ir kareivių atstovų tarybų. Tik tokią valdžią mes galime pavadinti žmonių valdžia ir nuosirdžiai ją pasveikinti!

Austrijoje Revoliucija.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Austrijoje revoliucinis judėjimas išsiplėtojo ir iškilo tikra revoliucija. Ji eina tuo pačiu keliu, kaip ir Rusijoje. Taip vadinami bolševikai vadovauja sukilėliais. Kraujas liejasi Viennoje, Budapešte ir kituose didmiesčiuose. Kareiviai prisideda prie sukilėlių. Kalėjimų duris laužomas ir politiniai praskalteliai išleidžiami. Buržuazija jau neturi tiek galės, kad sukilėlius nuraminus. Kadangi prie sukilėlių prisideda desėtkai tūkstančių kareivių, tai užtenka ginklų ir amunicijos. Iš frontų kareiviai su raudonomis vėliavomis maršuoja į miestus ir dedasi prie sukilėlių. Karvedžiai baisiai nusiminę. Austrijos vy-

riausis vadas italų fronte, generolas Weber, pamatęs, kad jau visą frontą apėmė revoliucijos banga, tuojaus iškėlė baltą vėliavą, su visu savo štabu numarsavo pas italų komandierius, ten jau užvedė tarybas apie pertraukimą mūšių ir užvedimą taikos tarybų. Bet ir tas negelbsti — revoliucija eina savo keliais ir šluoja senąją tvarką. Visi ginklų sandėliai sukilėlių rankose.

Vokietijoje irgi to paties laukiama. Ten eina revoliucinis judėjimas po vadovystę Liebknechto ir kitų kairiųjų. Galimas daiktas, kad diena iš dienos išgirsime tą patį, kas dabar dedasi Austrijoje.

Kaip dalykai stovi Turkijoje, tuo tarpu platesnių žinių neturime, ypatingai iš revoliucinio judėjimo, bet galima spręsti, kad ir ten siaučia revoliucija, nes pasiklausius telegramos praneša, kad Turkija jau padarė sutartį su Did. Britanija pertraukti mūšius ir pradėti taikos tarybas. Ta sutartis įėjo į galę 31 d. spalio, 3:15 val. po pietų. Jeigu Turkijoje nebūtų revoliucinio judėjimo, tai ji dar taip greitai prie taikos nebūtų priėjus.

Reikia tikėtis, kad dabar Europoje bus nušluoti nuo sostų kaizeriai, karaliai, sultanai ir kiti karūnoti su tvėrimai, kurie surengė šią baisiąją skerdynę ir išžudė tiek daug žmonių. Europos proletaras atsimokės tiems ponams ir buržuazijai, kuri visą laiką rėmė tą kruvinąją puotą ir šaukė, kad kovoją už pailšovimą pavergtųjų tautų.

Mes tikime, kad tik dabar Europos proletaras pasiliuosuos ne tik iš po karūnų ir galybės vergijos, bet ir buržuazijos, kuri iki šiol ėjo išvien su tais kraugeriais, o dabar, kada jau pamatė raudonąjį pavojų, tai pradėjo garsintis "nauja valdžia", neva "žmonių" valdžia.

Tik po šios revoliucijos Europoje gali užviešpatauti tikra žmonių valdžia, kuri dabar Austrijoje jau pradeda kurtis pavydale darbininkų ir kareivių atstovų tarybų. Tik tokią valdžią mes galime pavadinti žmonių valdžia ir nuosirdžiai ją pasveikinti!

Anglijos rinkimai prasidės prieš Kalėdas.

Anglijoje pranešta, kad visuotini rinkimai turės įvykti šiais metais prieš Kalėdas. Diena rinkimų dar ne paskirta. Dabar įvairios partijos jau pradeda rūpintis rinkimų kampanija.

Bergerio teismas prasidės 18 d. lapkričio.

Chicago, Ill. — 18 d. lapkričio prasidės teismas Bergerio ir kitų keturių socialistų, kurie skaitosi partijos žymesniais nariais. Bergerio primetama net 30 praskaltimų, padarytų iš jo parašytų straipsnių.

Bergeris, kaip žinoma, yra dešinysis, kairiųjų pozicijai nepritariantis.

Pasirink sau autorių, kaip kad išsirenki sau draugą. Roscommon.

Bolševizmo įtekmė į tai, Kas dabar dedasi Vokietijoje.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Visi mes laukiame revoliucijos Vokietijoje, bet ta revoliucija gali būti dvejopa. Ji gali būti politinė ar socialė. Politinė ji bus tuomet, jeigu Vokietijoje įsikurs buržuazinė respublika daug maž tokio tipo, kaip Francijoje ar Šveicarijoje arba monarchija su parlamentarine tvarka, tokia, kokia dabar yra Anglijoje. Parlamentarinė monarchija karalius tik karaliauja, bet nevaldo. Visą valdžią priguli parlamentui.

Politinės revoliucijos Vokietijoje nori viso pasaulio buržuazija ir ta dalis socialistų, kurie eina išvien su buržuazija. Tokiais socialistais yra netik Scheidemann partija, kuri šiuo metu laikoma išvien su tautine Vokietijos buržuazija, bet ir viso pasaulio socialpatriotai, kurie bijosi socialės revoliucijos.

Gi susipratę darbininkai kaip sykis ir nori socialės revoliucijos.

Tai kokis gi skirtumas tarpe revoliucijos politinės ir socialės? Politinė revoliucija permains valdžios formą, o socialė revoliucija išpašakų permains santykius tarpe augštutinių ir žemutinių klesų. Kovo mėnesio revoliucija Rusijoje savo pirmoje fazoje buvo revoliucija politinė. Ji nušlavė buržuazinę monarchiją ir įsteigė buržuazinę respubliką. Gi spalio mėnesio revoliucija (pereitų metų) buvo revoliucija socialė. Ji panaikino buržuazijos viešpatavimą, konfiskavo jos nuosavybę ir įsteigė proletariato ir vargingesniųjų valstiečių diktaturą, kuri laipsniškai privies prie socialės visų žmonių lygybės.

Tai, vadinasi, yra du revoliucijos tipai. Kurį gi jų pasirinks Vokietijos žmonės?

Zinoma, buržuazija ir jos vergai socialpatriotai stoja už revoliuciją politinę, nesa tuomet buržuazinė nuosavybė nenukentės. Visas skirtumas bus tame, kad kaizerio vietą užims buržuazinis prezidentas. Netik Vokietijos buržuazija linksta prie politinės revoliucijos ir bijosi socialės revoliucijos. Panašiai yra ir su kitų šalių ponybe. Štai karės ministris lordas Millner irgi pasakė, kad bolševikiška revoliucija (suprask socialė revoliucija) Vokietijoje nepageidaujama. Panašią nuomonę išreiškė ir žymus Francijos politikas Painleve, persergedamas visuomenę nuo bolševizmo (ir vėl suprask socialės revoliucijos), kadangi tuomet visa valdžia pereitų į darbininkų klesos rankas, o tatai būtų pavojinga visai Europai.

Mes galim todėl drąsiai pasakyti, kad netik Vokietijos, bet ir viso pasaulio buržuazija bijosi socialės revoliucijos Vokietijoje. Ji

nori tik permainymo politinės valdžios ir daugiau nieko.

Socialės revoliucijos Vokietijoje nori tik susipratę darbininkai, kurių dauguma prigūli Nepri gulmingajai Partijai. Beveik kiekvieną dieną iš Vokietijos ateina telegramų apie milžiniškas darbininkų demonstracijas. Štai, Bavarijos socialistai reikalauja respublikos, kurios prezidentu būtų Karlas Liebknechtas, vokiečių bolševikas. Solingeno socialistai reiškia viešą simpatiją Rusijos Sovietų valdžiai. "Leipziger Volkszeitung," kurią redaguoja bolševikas Mehring, principaliai užreikšia, kad dabartinė koalicinė ministerija (panaši į Kerensko ministeriją) darbininkų patenkint negali.

Rusų Sovietų valdžios ambasada Berlyne, kaip galima spręsti iš tūlų telegramų, yra centru bolševikiškos agitacijos Berlyne. Ambasada turi ryšį su revoliuciniu Vokietijos proletariatu. Ji, veikiausiai, ir pinigiskai remia revoliucinį judėjimą Vokietijoje. Visos Rusijos tarybų pildomasai komitetas, lauzdamas Lietuvių Braštotos sutartis, atvirai kviečia Vokietijos proletariatą prie revoliucijos ir žada jam piniginę pagalbą. Šimtai kalbėtojų ant Berlyno ir kitų miestų gatvių kviečia prie socialės revoliucijos ir daugelį jų areštuoja. Liebknechto draugas parlamentas Rühle reikalauja, kad kai zers būtų patrauktas teisman. Apie komunistų (bolševikų) veikimą Hamberge ir Bremene jau anksčiau buvo pranešta ir, abelnai imant, veik kiekvienos dienos telegramos praneša apie "bolševizmo" įsigalėjimą Vokietijoje.

Liebknechto ir kitų kairiųjų draugų paleidimas iš kalėjimo rodo netik tai, kad silpnėja Vokietijos valdžia ir buržuazija. Tas paleidimas atsilieps ir ant sustiprėjimo kairiojo sparno socialistiniam judėjime, kuris visame kame eina išvien su bolševikais. Kautskio viturkelis ir tupinėjimas ant vietos užleis vietą nuosekliai besivystančiai revoliuciniai kovai.

Perėjimas visos valdžios į darbininkų klesos rankas Vokietijoje yra tikslas netik Vokietijos darbininkų, bet ir viso pasaulio proletariato. Socialė revoliucija Vokietijoje begalo sustiprintų Sovietų valdžią Rusijoje ir atsilieptų visame pasauly.

Vokietija ekonominiu žvilgsniu pilnai pribrendo prie socialės revoliucijos ir socialė revoliucija būtų vieatinė liogiška išvada iš išsivysčiusių ekonominių sąlygų. Dar Marksas sakė, kad vienatinė revoliucija, kuri gali įvykti Vokietijoje, yra revoliucija socialė, o ne politinė, yra revoliucija, vedanti prie socializmo tvarkos įsteigimo. Tos revoliucijos skelbėjais Vokietijoje yra ir

būti tik tegali tie žmonės, kurie neužsikrėtė socialpatriotizmo gangrena ir kurie nuo pat karės pradžios augštai iškėlė laikę tarptautinio socializmo vėliavą. Jų laimėjimas Vokietijoje būtų tarptautinių socialistų laimėjimas ir didelis smūgis netik socialpatriotams, bet ir aukšnio vidurio straksėtojam, kurie plūdurioja tarpe buržuazijos ir proletariato.

Mes drąsiai galime sakyti, kad Vokietijos buržuazija jau seniai būtų buvus nušluota ir revoliucija jau seniai būtų priėjus prie laimėjimo, jeigu nuo karės pradžios tarpe pačių darbininkų ir jų vadų nebūtų atsiradę buržuazijos klapčiukai, kurie visokiais būdais mulkino darbininkus ir draudė juos nuo revoliucijos. Tai jie, tie šėidemaniški klapčiukai, per kelis metus tvirkino darbininkus ir draudė juos nuo revoliucijos. Tai jie išmislijo tą žioplą filosofiją, kad reikia "gint tėvyne", nors dar visa valdžia randasi darbininkų klesos prieš rankose. Tai jie išnekėjo darbo žmonėms, kad jų gerovė priklauso nuo kapitalistų laimėjimo ir tuo būdu statė visą darbininkų judėjimą uodegoje kapitalistų klesos. Tai išdavikai proletariato reikalų, kurie veikia ir sukinėjasi tarpe pačių darbininkų, yra pavojingesni net už buržuaziją.

Saulėtekis.

Post Scriptum. Jau parašęs šį straipsnį, užtikau N.Y. World'e korespondenciją, kuri pilnai paremia mano nuomonę. To laikraščio korespondentas Arno Dosch Fleurot praneša apie Vokietijos bolševikų veikimą:

"Tos demonstracijos, kurios pereitą nedėdienį įvyko Berlyne, buvo tos pačios dvasios, kokios dvasios yra mokslas K. Liebknechto — jos buvo aiškiai bolševikiškos. Ginkluotoji policija neleido laikyti mitingų ant gatvės ir todėl ten nebuvo radikalių prakalbų, bet penki mitingai surengti svetainėse buvo bolševikiški. Kalbėtojai griežtai pasisakė stoja už proletariato diktaturą. Dr-as Liebknechtas kalbėjo visuose penkiuose mitinguose. Apie tuos mitingus ve kę rašo atžagareivių "Vossische Zeitung."

"Liebknechto prakalbos buvo aiškiai bolševikiškos. Jisai pasakė: dabar proletariatas pažįsta savo spēką. Lozungas dabar yra: pasaulio revoliucija ar pasaulio griovimas. Į šauksmą, kad reikia tautos apgnimo privalome atsakyti proletariato diktatura ir nuvertimu kapitalistų valdžios, įsteigiant tuo būdu socialistinę respubliką. Jeigu Rusijos Sovietų respublika paturės Vokietijos respubliką, tuomet visos šalys turės pasekti ir prasidės visame pasauly proletariato viešpatavimas."

Tas, kuris nemato savęs daugiau, negu kuomi yra, visuomet esti daugiau, negu tuo ką savyje mato.

Goethe.

The Lithuanian Semi-Weekly "LAISVE" Published by the LITHUANIAN CO-OPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.

Every Tuesday and Friday at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Yearly subscription rates: In U. S. and foreign countries \$3.50. Telephone Stagg 3878.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

IRGI KRITIKA

Pas mus jeina madon labai peiktinas paprotys kritikuose itarti sau nepatinkamus žmones esant nemokytai, neapsištutusiai, ir nedorais.

Pav., "Naujienu" No. 241, "Jaunimo Skyriuje," S.S. kritikuodamas bolševikuojančius socialistus, ve kokius perlus paberia:

"Tai yra liga, liūdna protinio ir dorinio išgverimo liga. Reikalinga daryti visa, kad, jeigu jau ne visai pašalinus, tai bent su stabdžius ją. Kitaip — velnias žino iki ko jie dės."

Kuom čia skiriasi nuo kunigų kritiki prieš socialistus? Niekuo. Kaip sau norite, bet jau nors laikraštiniškai turėtų būti mandagesni ir doresni pirmiausia, negu kitus pradeda mokinti.

Bent redaktoriai turėtų žinoti, kad pasakymas, jog tie ar kiti žmonės yra nedori, ir neprirodyti to pasakymo faktais, reiškia, drabstyti purvais sau nepatinkamus žmones. O taip elgtis, vadinantiems save gerais, labai negražu.

Juk aš galėčiau pasakyti, kad S.S. yra nedoras, vedas nemoralinį gyvenimą, bet jeigu to neprirodyčiau, S.S. turėtų tiesą mane vadinti šmeižiku ir t. t.

Tarpe tų bolševikuojančių žmonių yra daugelis taip pat dory, ir gal dar doresni, negu pats S. S. Jeigu jūs matote tų žmonių klaidas, tai rimtai jas kritikuokite, parodykite vaistus jų išgydymui, kitaip mes liepsime jums eiti pas doros gydytojus. Tik girti žmonės plūstasi tokiais "argumentais."

Toliaus S.S. pasakoja, kad bolševikų pasekėjai vakar ir užvakar įstojo į L.S.S., pirmiau būvę vyčiais ir "aidoblistais". Žinoma, šis "argumentas" irgi vaikiškas, jei-

gu ir būtų teisingas. Bet dar toli gražu neteisingas.

Nejaugi S.S. mano, kad devynios dešimtos sąjungiečių vakar įstojo į L.S.S. Juk menševikų L.S.S. kaip ir nėra, apart kelių dešėtkų žmonių Chicagoj, daugiausia ir ne rasime. O naujų juk turime nedaugiau. Bet jeigu ir būtų taip, tai ar tuos jaunus socialistus, bolševikus reikia išvyti lauk kolonėms vien dėl jų simpatijos kairiųjų socialistų frakcijai? Tai būtų nesąmonė.

Jiems reikia rimtai aiškinti, o ne vaišinti išgverčiais. Su "aidoblistais", mes tik tiek turime bendro, kiek ir turėjome. Kaip revoliucinė organizaciją galime reinti ant tiek, kiek galima. Jeigu Geležėlė ar Grikštai plūdo L.S.S. ar S.P., tai dėl jų dviejų juk negalima pasmerkti visos organizacijos. Geležėlė tarpe bolševikuojančių narių neturi įtekmes taip, kaip ir neturėjo. Gal yra vienas, antras, vadinantis save bolševiku, kuris sekė Grikštą ir Geležėlę, bet juk to negalima uždrausti.

Tūlas žmogus, nevisai geros reputacijos, juk gali nuvažiuoti į rytus ir skelbti menševizmą, sakyti esąs dideliu menševiku. Ar tai galėtų S.S. uždratsti? Žinoma, ne. Arba, ar dėlei to vieno žmogaus būtų dora pasmerkti visus menševikus? Žinoma, ne. O juk S.S. kaip tik taip elgiasi. Chicagoj yra keletas žmonių, kurie eina į J. L. S. L. susirinkimus ir gal sakosi esą bolševikais, tai dėlto visų Suv. Val. lietuviai socialistai turi būti negerais.

S.S. geresniam patyrimui turėtų išvažiuoti iš Chicagoj ir pamatyti, kad jo įsitikinimai, nors ir rodosi jam teisingi, bet gi nėra teisingi. Rytinėse valstijose, kur daugiausia bolševikų, "aidoblistų" mažiau, negu Chicagoj.

Burdingtonas. S.S. geresniam patyrimui turėtų išvažiuoti iš Chicagoj ir pamatyti, kad jo įsitikinimai, nors ir rodosi jam teisingi, bet gi nėra teisingi. Rytinėse valstijose, kur daugiausia bolševikų, "aidoblistų" mažiau, negu Chicagoj.

Burdingtonas. S.S. geresniam patyrimui turėtų išvažiuoti iš Chicagoj ir pamatyti, kad jo įsitikinimai, nors ir rodosi jam teisingi, bet gi nėra teisingi. Rytinėse valstijose, kur daugiausia bolševikų, "aidoblistų" mažiau, negu Chicagoj.

Korespondencijos

NEWARK, N. J. Susirinkimas 11 kp. L.S.S.

Pėtnyčioj, 8 d. lapkričio, P. Plikačio svetainėje, 103 Jackson St., atsibus svarbus L.S.S. 11-tos kuopos susirinkimas. Malonėkite visi atsilankyti, kadangi yra begalinė daugybė reikalų.

Kviečia Komitetas. BINGHAMPTON, N. Y. (Nuo mūsų korespondento).

4 d. spalio buvo Aušros choro atidarymo vakaras — su dainomis ir šokiais. Parengimas visais žvilgsniais pavyko gerai ir chorui liko pelno.

6 d. spalio buvo susirinkimas L.S.S. kuopos. Apart kitko svarstyta ir apie "Laisvės" parėnimo reikalingumą. Kuopa nutarė dar nupirkti porą šėrų ir išrinkti komisiją, kuri rūpinsis šėrų gavimu, pnumeratorių užrašėnėjimu ir t. t. Prie kuopos prisirašė 3 nauji nariai, tarpe kurių yra viena moteris.

Mūsų mieste nuo 1 d. spalio tapo uždaryti visi salionai. Dabar visi girtuokliai vaikščioja nusiminę pabal-

tusiomis nosimis. Bet už tai miestas atrodo kitoki, ypač Clinton gatvė, kuri svetimtaučiais apgyventa. Pirmiau ten didžiausias lermas traukdavosi iki vidurnaktį, o dabar daug ramiau. Ypatingai pirmiau neduodavo apielinkės gyventojams ramumo, kuomet jau iš salionų išvarydavo — bausis ryksmas būdavo. Dabar jau ir girtuokliai laiku nueina gulti ir atsakančiau pasilsi. Naktiniai "chorai" irgi pranyko.

WESTERNPORT and PIEDMONT, W. VA.

Ispaniška epidemija ir pašmus atsilankė ir taip smarkiai pradėjo siausti, kad žmonės nežino nei ką daryti. Daktarų stoka, negalima prisieškauti, slaugintojų visai negalima gauti ir susirgusieji, negaudami greitos pagalbos, tankiai gauna plaučių uždegimą ir miršta. Iš priezasties epidemijos tapo uždarytos visos viešos įstaigos.

Čia randasi didelė popieros išdirbystė. Bet darbininkai, dirbantieji toje dirbtuvėje, neorganizuoti, tai kompanija kaip nori, taip su jais ir elgiasi. 1916 m., gegužės mėn., buvo įvesta 8 v. darbo diena, bet dabar, su mažėjus darbininkų skaičiui, darbo diena tapo pailginta iki 12 valandų. Kurie pasipriešino darbo dienos ilgumui, tai bosai pasako: "Kurie nenorite dirbti, galite išsinešdinti iš dirbtuvės ir gyvenamųjų kambarių." Tokiu būdu darbininkai ir sutiko dirbti.

Jeigu darbininkai būtų organizuoti, tuomet galėtų iškovoti geresnes darbo sąlygas. A. M.

ROCKFORD, ILL. Pranešimas.

Jonas Grybas, senesni atvykęs iš So. Bostono, šiomis dienomis mirė nuo ispaniškos epidemijos. Velionis prigulėjo prie Lietuvos Dukterų ir Vytauto draugysčių ir prie L.S.S. 60 kuopos.

Mirė 12 d. spalio, tapo palaidotas 16 d. spalio be jokio bažnytinio ceremonijų. Turėjo 35 metus amžiaus; paliko šioje šalyje 3 brolius. Paėjo iš Kauno gub., Panevėžio pav., Svobiškio kaimo.

Visiems dalyvavusiems laidotuvėse tariu širdingą ačiū. Velionio brolis M. P. Grybas.

ROCHESTER, N. Y. Mūsų veikimas.

29 d. rugsėjo buvo L.S.S. 7 kp. diskusijos temoje "Kaip dėl Lietuvos būtų geriau, ar kad ji būtų nepri gulminga, ar kad prikergeta prie kokios nors šalies?" Diskusijos buvo labai karštos ir žingeidžios.

4 d. spalio L.S.S. 7 kuopa surengė prakalbas. Buvo kviestas kalbėti drg. A. Bimba, bet jam nepribuvus, kalbėjo drg. M. Duseika.

6 d. spalio vėl buvo L.S.S. 7 kp. diskusijos temoje: "Kokia partija būtų geriau Lietuvą valdyti." Diskusijosi socialistai su tautininkais. Pastarieji buvo išsta-

te savo šulius, kurie nurodinėjo, kad geriausia būtų Sandarai valdyti. Paleidus nerper balsus, 6 balsavo už Sandarą ir 48 už socialistus, t. y., kad socialistai valdytų.

8 d. spalio buvo šauktas susirinkimas L.D.L.D. 50 kuopos, bet nežinia, kodėl labai mažai narių atsilankė. Pasirodo, kad minėtos kuopos nariai atšalę nuo veikimo. Tas negerai, vertėtų subruzti ir pradėti veikti.

L.S.S. 7 kp. susirinkimai būna pirmą ir trečią pėtnyčių kiekvieno mėnesio. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi kuopos nariai malonėkite lankytis ir susirinkimus. V. V. Vasys.

MONTELLO, MASS. Atsakymas "Darbininko" korespondentui.

Kiekvienas doras žmogus, matydamas kito žmogaus nelaimę, niekad neišdrįs tyčiotis, neišdrįs juoktis iš tos nelaimės ir džiaugtis. Net ir gyvulys, radęs kitą negyvulį, nuliūsta ir pradeda šaukti. Tuo tarpu mūsų katalikai, kurie save skaito Kristaus mokslo pasekėjais, daug žemiau nupuolę ir už gyvulius.

Štai neperseniai mūsų mieste nusinuodijo gazu Vinšnaitienė. Tuojaus tūlas sutvėrimas rašo į "Darbininką" korespondenciją, pilną pašaipos ir džiaugsmo, kad Vinkšnaitienė mirė tokia mirtimi. Jis sako, kad ji būvusi socialistų vadove, tai dabar, girdi, visi socialistai turėsią pasiekti jos pėdomis — nusinuodyti. Ar tai reikia dar šlykštesnio pasielgimo, kaip kad pasielgė minėtas korespondentas ir laikraštis, talpindamas tokią korespondenciją. Juk velionė mirė dar parašė laiškelį, kuriame sako, kad niekam blogo nepadare, kaip tik savo kūdikiams, kuriuos paliko našlaičiais. Ji nusiskundė, kad nepakelia dabartinio surėdymo uždėtos ant jos pečių naštos ir siūnėia prakeikimą tiems, kurie ją privedė prie tokios tragiškos mirties.

Toliaus korespondentas tyčiojasi, kad tapo išpildytas velionės paskutinis noras — pakviesti kalbėti Smelstorius ir Puišūtė. Ar tai galima surasti doroje žemiau nupuolusį gaivalą, kaip minėtas korespondentas?

Turiu priminti, kad velionė netik nebuvo socialistų vadove, bet ir nepri gulėjo prie Sąjungos. Ji darbavosi tarpe L.M.P.S., dailės srytyje ir t. t.

Nors minėtam korespondentui ir škaplierninkų organo redakcijai labai norėtųsi, kad visi socialistai išnyktų — išsžudytų, bet jų noras neišsipildys. Greičiau išnyks tokie korespondentai arba gyvenimas juos pačius privers įstoti į socialistų eiles, negu socialistai išnyks. Bereikalingas troškimas ir rašymas tokių bjaurių korespondencijų. Pasaulio Piletis.

WALLINGFORD, CONN. Prasiđėjus kare, iš mūsų miestelio daug lietuvių išvažinėjo į tuos miestus, kuriuose randasi amunicijos dirb-

tuvės. Mat, amunicijos dirbtuvėse galima daugiau uždirbti, tai kiekvienas nori "pasinaudoti" ta progą. Kadangi daugelis išvažinėjo, tai ir L.S.S. 145 kuopa pakriko. Likosi pora draugų, bet jie nieko negali veikti.

Ispaniška epidemija ir čia siaučia neblogiau, kaip ir visur. Bet dabar, pasirinkus aukų, gal apieis ir mūsų miestą. Pirmiau miestas buvo įsteigęs specialų ligonbutį dėl epidemija sergančių, bet dabar jau panaikinamas.

Lietuvių mirė du — Juozas Dosina — 28 metų amžiaus ir Antanas Baukauskas; pastarasis buvo vedęs, pasiliko moteris su mergaite 20 mėnesių amžiaus.

Juozas Dosinas buvo pasiturintis vaikas, paliko keliolika šimtų sutaupinęs, tai jam bemirštant supuolė visi giminės ir nepasitė ir tai, kad jis buvo laisvų pažiūrų, palaidojo su bažnytinėmis ceremonijomis, o dabar riejas tarpe savęs už jo pinigų.

Baukauskas tapo palaidotas be jokių bažnytinųjų ceremonijų.

Tūlos ungarės mirė vyras nuo epidemijos ir ji pasiliko su 5 kūdikiais — vyresnis 7 metų, jaunesnis 2 savaitė. Pasilikus tokiame padėjime, gavo proto pamišimą. 26 d. spalio, ryte, pirmiausia pajovė mažąjį kūdikį, paskui kitą ir jau pradėjo pjauti trečią, bet pastarasis, su perpjautu kaklu, išspruko ir nubėgo pas kaimyną. Kada kaimynai atbėgo, tai rado motiną, gulinėčią ant grindų, su perpjautu kaklu. Ji tapo nuvežta į New Haveno ligonbutį ir ten 28 d. spalio mjrė.

Laike tos baisios tragedijos, du kūdikiai buvo pas jos motiną, todėl tie ir išliko sveiki. J. V.

KNYGŲ VERTEJŲ ATYDŽIAI!

Šiuomi pranešu visų vertėjų žiniai, kad aš užbaigiau vertimą lietuvių kalbon knygelės "Internacionalas ir Karė", parašytos Ch. Rukovskio ir verčios Martovo parašyta knygelė — "Klesas prieš Klesą". Draugiškai J. Ličiunietis.

PHILADELPHIA, PA. Atydai L.M.P.S.A. 11 kp. L.M.P.S.A. 11 kp. susirinkimas įvyks ketverge, lapkričio 7 d., Rusų Sovietų Name.

Kadangi dėlei epidemijos influenzos negalėjome pirmiau laikyti, tad susidėjo labai daug reikalų. Meldžiu visų susirinkti kuoankščiau. Ks. B. K-nė, 11 kp. Sekr.

ROCKFORD, ILL. Lietuvių domai!

Epidemija sumažėjo ant tiek, kad mieste valdžia daleido rengti viešas sueigas, kaip tai: teatrus, šokius, susirinkimus ir t. t.

Todėl mūsų draugijos ir organizacijos kuoveikiausia tepradeda rengti pramogas Moose Club svetainėje, kitaip turėsime milžiniškų nuostolių. Kaip manoma, paėmusios draugijos minėtą sve-

Rusijos Rubliai. Dabartiniu laiku yra labai pigūs. Tavo sumą Amerikoniskų pinigų gali padaugint ant trijų sykių, jeigu pirksi rublius dabar. LIETUVIAI, kurie mano grįžti Lietuvon po karė, pelyna nupirkdami rublių, nes tikrai galima tikėtis, kad po karė rublių vertė pakils. Tie, kurie nemano grįžti Lietuvon po karė, galės čia parduoti savo rublius už tiek, kiek jie buvo verti pirm karė.

Bankieriaus Henrikas C. Zaro. 39 Cooper Square, The Zaro Bank Building. SITAS bankierius perka ir parduoda Laisvės Paskolas, Karės Taupymo Stampus taipgi ir "Thrift" Stampus. Ar jus kada nors pamisinat, kaip yra pavojinga nešiotis su savim ar laikyti bakse pinigus ar šlap svarbius dokumentus? Ar žinai kad jie gali žūt gaisre ar vagis gali pavogt? Apsaugoti galima paisamandant "Apsaugos Pasidėjimo Bakso" pas Bankierių Henriką C. Zaro. Tas bakso yra apsaugotas nuo vagių ir gaisro. Ateik ir pamatyk tą apsaugos bakso, kuris randasi Zaro Bank Building, 39 Cooper Square, kansas 6th Street, New York, N. Y.

Pergalėk Savo Priešą! Tankiai gyvenime atsitinka su vienu ar kitu pasiginėtyti apie politiką, apie socializmą, apie darbo žmonių vadovus, jų darbus ir jų darbų naudingumą ir svarbą žmonijai. Nežinodamas nieko, negali nė burnos atidaryti; vienas, kitas tavo priešs žodis uždaro tau burną, užtat kad tu neturi jokių faktų arba mažai žinai. Kad visada būtum laimėtoju, tai perskaityk naują knygą "Karolius Marksas — jo gyvenimo ir Mokslo Charakteristika". Ten slepiasi tiek faktų, kad visada, visur ir prieš kiekvieną priešą pilnai atsilaukysi.

Galima gauti "Laisvės" knygyne 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIGŲ PRIEŠAS — MUSŲ DRAUGAS. Žmogus linksmas ir ramus, kol jis sveikas. Paprastai liga padaro žmogų nelaimingą. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skilvio ligos — nemalimas, dispepsija, diegliai ir skausmai, išputimas, diegliai šonuose, krūtinėje ir nugaroje, užstojimas gerklėje ar krūtinėje ir t. t. Tas paeina nuo nereguliariško ir nenormališko skilvio. Geriausias vaistas, kuris apsaugoją nuo tų ligų arba greit jas pašalina — tai Provizorius Vinco J. Daunoros. TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA. Tai neįveikiamas ligų priešas, o kartu mūsų draugas. Reikalaukite to draugo pas agentus arba tiesiog prisiusdami 50 centų pačtos ženkleliais. Vincas J. Daunora, Provizorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (Appgarsinimas).

DR. CHAS TESCHBERG, D. D. S. Lic. Dentistas 500 Grand St. Kanzas Union Ave. Brooklyn, N. Y. Kalba lietuviška, lenkiška, rusiškai.

DR. CHAS TESCHBERG, D. D. S. Lic. Dentistas 500 Grand St. Kanzas Union Ave. Brooklyn, N. Y. Kalba lietuviška, lenkiška, rusiškai. DTKAI DYKAI! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltis tiems, kurie duoda tai pat ir naujas dėtis. Visas durbas visiskai be skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas valdrosi atvirkščiuose. Ateik ir duok išgaminimui. Informacijos žėkai. Mūsų kanzas ir tikrai 39 karės. Durbas svarbiausias. Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Pėtnyčiomis ofisas uždarytas. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M. DR. CHAS TESCHBERG, D. D. S. Lic. Dentistas 500 Grand St. Kanzas Union Ave. Brooklyn, N. Y. Kalba lietuviška, lenkiška, rusiškai.

Edgar Poe.

Nosologija.

Aš — didis žmogus, arba, tikriaus sakant, aš buvau didžiu žmogum.

Vos tik atėjęs į šį pasaulį, aš nieko nelaikdamas abiem rankom nusitvėriau sau už nosies. Motina tuoj padovanojo man genijaus titulą, o tėvas suriko iš džiaugsmo ir čia-pat, ant vietos, padovanojo man knygotę "Nosologija," su kuria aš plačiai apsipažinau dar daug anksčiau, negu pirmu sykiu įlindau į kelines. Aš lengvai tą mokslą perėmiau ir taip-pat lengvai supratau, kad žmogus su didele nosia — tiesus kandidatas prie visapasaulinės garbės.

Vienok, aš pasiryžau nepasiganėdinti teoretiskais išvadžiojimais ir, todėl, kasdien po kelis sykius tampaiau save už nosies, o paskui siurbiau degtinę.

Mano pilnametystės dienoje, tėvas pakvietė mane į savo raštinę.

— Mano sūnau, — prabilo jis labai kil-tai, — kokis yra tavo gyvenimo tikslas?

— Tėve, — aš atsakiau, — savo gyvenimo tikslu aš išsirikau studijavimą "Nosologijos."

— O kas tai yra nosologija, Robertai? — Mokslas apie nosis.

— O ar nepasakytum, mano sūnau, ko-kią vertę nosis turi gyvenime?

Aš maloniui balsu prabilau: — Tasai klausimas apšviečiamas iš vi-sokeriopų atžvilgių. Nosologijos studijavi-mui pašventę savo gyvenimą tūkstančiai di-džiū mintytojų. — Aš išsitraukiau laikrodė-lį. — Vienas tik įvardinimas autorių ir jų veikalų tame klausime užims mūsų laiką iki dvyliktos valandos naktį, o dabar tik 12 valanda dienos. Taigi, aš pradėdau... Bar-tolinus išsireiškia, kad nosis yra priedas, guzas, priauga... kuri...

— Gana! — sušuko mano pasitikintis tėvelis. — Aš begalo stebiuosiu. Aš spren-džiu, jog suteikiu tau tinkamą išauklėji-mą, kuris dabar pasibaigė. Nuo šiol tu esi savystovis žmogus: tavo gyvastis tavo paties rankose. — Tuos žodžius sakdamas jis pagriebė mane už apykaklės, nuleido laiptais žemyn, ir palydėjimui pridūrė: — Eik velniop, ir tegul palaimina tave vieš-pats.

Aš išsirikau kelrode žvaigžde nuosa-vą nosį ir, neleidamas dovanai laiko, pa-rašiau puikią moksliską knygą apie nosis.

Visą mano gimtinį miestą apėmė ne-aprašomas sujudimas ir džiaugsmas. Vos tik mano veikalas išėjo iš spaudos, tą pa-čią dieną aš likau apskelbtas pasaulio ge-nijum.

Tačiaus pavydžios ir garbinančios žmonių kalbos nedarė į mane jokios įtek-mės. Tą pačią dieną aš nuėjau pas tūlą piešėją-artistą, kur užtikau grafą, markį-za, hercogienę ir sosto ipėdinį.

Aš priejau stačiai prie piešėjo ir, ne-aikvodamas bereikalingai žodžių, pakėliau nosį.

Džiaugsmingai šūktelėjęs, piešėjas ma-ne užklausė: — Kiek jūs norite už savo nosį?

— 1,000 svarų, — aš atsakiau ir atsi-sėdau.

— 1,000 svarų?! — 1,000 svarų!

— O ar jūs garantuojate savo nosį? — paklausė piešėjas ir pasuko mano nosį į šviesą.

— Garantuoju! — aš kiltai pratariau ir išsišnypščiau nosį.

— Prigimta? — su didele pagarba pa-klausė piešėjas. — Ar niekas dar jos ne-nupiešė?

— Dar niekas nepiešė. — Aš ir vėl pa-kartojau: — 1,000 svarų!

— Už toki retą nosies ekzemplierių man negaila duoti tūkstantį svarų.

Piešėjas čia-pat parašė man čekį ant tūkstančio svarų ir nupiešė mano nosies paveikslą.

Dėlei mano neužginčijamo pagarsėji-mo, Wales'o princas pakvietė mane į savo dvarą, kur susirinkdavo patįs žymiausi mū-sų laiko žmonės.

Tenai buvo visi. Ir filosofai, ir artis-tai, ir profesoriai, ir estetai. Buvo ir tur-kas iš Stambulo, kuris tvirtino, jog visi a-niolai iš teisybės tai — arkliai, jaučiai, gai-

džiai. Jisai gi tvirtino, būk žemė laikosi ant šviesiai mėlynos karvės, kurios galva papuošta didele daugybe žemiškų ragų.

Buvo ten dar ir Póliplotas, kuris pasi-dalino su mumis žiniomis apie likimą be žinios dingusių 83 Eschileso tragedijų, 54 Izijaus pamokslų, 391 Liseaus prakalbos, 180 Theokratho traktatų ir 45 Homero-jaunojo tragedijų.

Kalbėjo visi, — kalbėjau ir aš. Kal-bėjau apie save, apie save, apie save ir dar apie save. Paskui kalbėjau apie nosologi-ją ir užbaigiau savo prakalbą, kalbėdamas apie save.

Visi susirinkusieji begalo džiaugės ir antrą dieną jos šviesybė hercogienė Mari-ja Užmaršioji suteikė man garbę apsilan-kydama pas mane.

— Aš būtinai kviečiu jus aplanky-ti mane mano dvare Almake, — jinai apreiškė ir maloniai peštelėjo mane už nosies.

— Būtinai atvažiuosiu! — aš atsakiau.

— Ar abu su nosia?

— Abu su nosia, — prižadui!

— Ačiu jums, brangūs. Štai jums bi-lietas. Reiškia, aš galiu visiems paskelbt, kad jūs būsite!

— O kaipgis aš visa širdžia stengsiuo-siu...

— Ne taip, mielas! Sakykite, visa no-sia stengsiuosiu...

— Visomis savo nosies dalimis! — aš atsiliepiu.

Atėjęs paskirtam laikui, aš truktelė-jau porą sykių nosia ir pasijutau Almake beėsąs. Visur buvo pilna svečių.

— Jis atėjo! — pasigirdo žemai, prie laiptų.

— Jis eina! — pasigirdo augščiau.

— Jis eina! — pasigirdo dar augščiau.

— Jis atėjo! Mano numylėtasis atėjo! — sušuko hercogienė ir, pagriebus mane į savo glėbį, tris sykius pabučiavo mane į nosį.

— Sėtonas! — sušuko tūlas grafas.

— Tūkstantis velniop! — sušuko tūlas fon'as.

— Mille tonnerres! — suriko tūlas princas.

— Tausend Teufel! — suriaumojo tū-las Bludenuf.

Čia aš nebesusilaikiau ir užpuoliau ant Bludennufo.

— Pone, jūs beždžionė! — aš jam pa-sakiau.

— Pone! — patylėjęs jisai atsakė, — jūs nenaudėlis!

To buvo gana! Mes apsimainėme kor-čiukėmis ir sekantį rytą įvyko dvikova. Aš nušavau Bludennufo nosį, o paskui nuė-jau aplankyti visus savo pažįstamus.

— Nenaudėli! — išvadino mane pirmas pažįstamas.

— Kvaili! — pasakė antras.

— Idiote!

— Asile!

— Balvone! — pasakė, galop, penktas.

— Eikite velniop! — užreiškė šeštasis, ir, susirūpinęs, aš nuėjau pas savo tėvą.

— Tėve ir auklėtojuo mano! — gai-lestingai sušukau. — Kame yra mano gy-venimo tikslas?

Tėvas atsakė: — Tavo gyvenimo tikslu buvo nosolo-gija; ji ir ant toliaus pasilieka tavo profes-ija. Pataikęs priešiui į nosį, tu nušavai savo garbę. Teisybė, tu turi nepaprastą nosį, bet atsimink, kad Bludennufas dabar liko visiškai be nosies. Iš tavo malonės jisai tapo žymiausiu žmogum ir heroju. Aš pripažįstu, kad mūsų mieste žmogaus gar-bė ir karjera priklauso nuo didumo jo no-sies, — tačiaus aš nematau kas galėtų iš-galėti arba pajiegti lenktyniauti su tokiu žmogum, kuris yra visai be nosies. Būk prakeiktas!

Vertė Pranašas.

Žmonės atmetė drabužius, įrankius, gyvenimo papročius ir t.t., kuriuos vartojo prieš 2,000 metų, bet vis dar laikosi tų laikų dievus ir kunigų pasakas.

Jeigu žmonės taip-pat sprestų apie die-vus, ir posmertinį gyvenimą, kaip jie spren-džia apie biznio dalykus, tai dievai ir bai-dyklės tuojaus liktų atmesti.

Pavergtųjų Tautų Neprigulmybės Deklaracija.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

26 d. spalio, Philadelphijoj tapo paskelbta naujai gimstanti demokratija dėlei 65,000,000 žmonių, priklausančių prispaustosioms vidurinės Europos tautomis.

Susirinkę Neprigulmybės Salėj, tame Amerikos laisvės lopšy, tų tautų įgaliooti atstovai pasmerkė autokra-tiją, aristokratiją ir imperi-alizmą ir sutaisė neprigul-mybės deklaraciją tame pa-čiame kambary, kuriame 1776 metų Deklaracija liko kolonistų pirmu sykiu per-skaityta.

Skambinant naują laisvės varpą, profesorius Masaryk, Vidurinės Europos Unijos prezidentas, perskaitė tą naują neprigulmybės dekla-raciją.

Naujoji deklaracija štai kaip skamba:

"Susirinkę konvencijon Neprigulmybės Salėj, Philadelphijoj, Penn., Suvienytose Amerikos Valstijose, 26 d. spalio, 1918 m., mes, atsto-vaujanti virš penkių dešimt-ųjų milijonų žmonių, sudaran-čių virtinę tautų, apsigyve-nusių tarpe Baltiko, Adria-tiko ir Juodosios jūrų ir su-siedančių iš čecho-slavokų, lenkų, pietinių slavų, ukrai-niečių, uhro-rusinių, lietuvių, rumunų, italų (Austrijos pa-kraščiuose), nepalijusotų-jų grekų, albanų ir sionistų, pilnai arba dalinai paver-gtų kokios-nors svetimos val-džios, giliai apvertindami pagelbą ir pašelpą, suteiktą mūsų žmonėms Amerikos valdžios ir žmonių ir sykiu visų tautininkų, nuo savęs ir nuo mūsų viengenių namie esančiųjų, šiuomi iškil-mingai užreikiame, jog mes pavadame mūsų viską — žmones ir turtus — tauti-ninkų naudojimui priešais mūsų visų bendrą priešą. O kad parodyti visam pasauliui, ką mes skaitome svarbiausiomis ir pamatinėmis doktrinomis, kurios turi bū-ti įdėtos į mūsų neprigul-mingų tautų konstitucijas, kurios bus priimtos, o taip-pat ir parodyti tų siekių, kurie vadovaus mūsų bend-rą ir suvienytą veikimą, mes priimame ir pasirašome po sekančiais visiems laisviems žmonėms pamatiniais prin-cipais:

"1. Kad visos valdžios į-gyja savo tikrąją galybę iš pilno valdomųjų pritarimo.

"2. Kad visi žmonės turi neatimamą teisę organizuo-ti nuosavą valdžią tokiais principais ir tokioje formo-je, kokia, jie tiki, geriausiai atsakys jų gerovei, apsau-gai ir laimei.

"3. Kad kiekvienai valsty bei būtų leista liuosai ir nat-uraliai plėtoti savo idealus normaliu ir nevaržomu ke-liu, jeigu tik tokis elgimosi neskriaudžia ir negresia bendriems visų reikalams.

"4. Kad neturi būt jokios slaptos diplomatijos, o viso-kios tarpe tautų sutartys tu-ri būt viešai paskelbtos —

Draugai ir Draugės, greitai pribukite pagelbon!

Draugai ir draugės:

Jau kelis sykius mes šaukėmės jūsų pagel-bos, jau kelis sykius barškinome į jūsų duris ir kiekvieną sykį atsiliepėte, pratesėte savo puslė-tą ranką, suteikėte mums pagelbą. Dabar mes vėl kreipiamės prie jūsų, draugai ir draugės darbininkai, tuo pačiu tikslu — prašydami pagelbos.

Jūs žinote, kad 1, 2, 3 ir 4 dd. spalio mėnesio buvo pirmas teismas "koviečių" — Sąjungos sekretoriaus J. V. Stilsono ir administratoriaus J. Sukio. Prieš teismą mūsų priešai — klerikalai ir tūli tautininkai, dirbo išsiujuose, kad tik dau-giau suvertus visokių nebūtų dalykų ant mūsų draugų galvų.

Suprantama, mes šiuo sykiu negalėjome by-los laimėti, nes nei kaltinamieji, nei mūsų advoka-tai smulkmeniškai nežinojo visų bylos daly-kų, kurie teisme buvo primetami mūsų draugams. Viskas plačiai tik teisme paaiškėjo, bet mūsų advokatas nebuvo užtekintai nei laiko, nei me-gedoms tiems užmetimams atremti. Todėl Grand Jury ir pripažino draugus J. Sukį ir J. Stilsoną kaltais.

Sulyg apkaltinimo ir tų įstatymų, po kurių paragrafu mūsų draugus patraukė atsa-komybėn, teisėjas gali paskirti bausmę nemā-ziau 2 metų ir ne daugiau 20 metų kalėjimui ir nuo \$2,000 iki \$20,000 piniginės bausmės, arba abi sykiu.

Bausmė dar nepaskirta. Mat, mūsų advoka-tai matydami, kad tuodu draugu nekaltu, pareikalavo iš naujo bylą perkratinti. Kad-ka byla iš naujo bus nagrinėjama, da ne-galima pasakyt, bet mes daugiau negu tikri, kad eisime į augštesnį teismą (Supreme Court) teisy-bės jieskoti ir mes turime viltį, kad ten mūsų priešai, kurie dabar dėjo visas pastangas, kad nuvertus ant minėtų draugų kalnę, gaus skaudų smūgį, tai yra, jų pastangos nueis niekais, o mū-sų draugai bus išteisinti — jei jūs, draugai ir draugės, stosit į pagelbą.

Vadinas, dabar bus naujas teismas. Bet, draugai ir draugės, jūs gerai žinote, kad naujas teismas surištas su naujomis išlaidomis. Buvu-sieji Apsigynimo Fondo pinigai jau baigiasi išsi-semti, o prieš mus matosi dar didelės naujos iš-laidos, kurių iš Apsigynimo Fondo jau nepajieg-

simė padengti, jeigu draugai ir draugės nepapil-dysite.

Todėl mes esame priversti kreiptis prie jūs, draugai ir draugės, prašydami aukų. Mes žino-mė, kad jūs, būdami darbininkai, neapleisite tų draugų, kurie dabar tapo pripažinti kaltais ir ku-riems gresia ilgi metai kalėjimo. Mes ži-nome, kad jūs dar savo pareigų neužmiršote — "Vienas už visus, visi už viena" ir dabar tą pa-reigų išpildysite — visi stosite už apkaltintus ir jų galbėjimui aukuosite patys ir rinksite aukas, kiek galėdami.

Draugai ir draugės, apkaltintieji dirbo ir dirba mūsų eilėse ir todėl mes privalome juos gelbėti. Tas apkaltinimas, ta byla — yra visų mūsų draugų, visų socialistų, visų darbininkų — unijistų ir visų teisybę mylinčių žmonių byla. Nuo šių žmonių mes ir laukiame paramos. Tai-gi tuojaus sukrusime! Kiekvienas darbininkas ir darbininkė paaukuokime apgynimui tų draugų po keliatą dolerių ir sykiu pasistengkime prie kiekvienos progos rinkti tam tikslui aukų, ar tai susirinkimuose, ar tai baliuose, ar kitose viešose pramogose. Taipgi kelkime tą klausimą tose draugystėse, prie kurių prigulime ir agituokime, kad jos kiek nors paaukuotų, arba jų nariai lio-su noru sumestų.

Atsiminkime, draugai ir draugės, jeigu mes negelbėsime tų draugų, kurie dabar tapo pripa-žinti kaltais, tai kas juos gelbės? Prie ko jie gā-lės šauktis? Mūsų šventa pareiga juos gelbėti. Ir mes tvirtai tikime, kad draugai sukrus prie šio darbo.

Sįsdami pinigus išrašykite čekį ar "money orderj" vardu izdininko — J. I. Matiosaitis ir adresuokite sekretoriui A. Jankauskas, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Viliamiesi, kad mūsų atsišaukimas ras pas draugus atbalsį ir sutiks karštą paramą.

Mes esam persitikinę, kad draugai ir drau-gės greitai pribus su pinigiska pagelba — išgel-bėjimui draugų — Sukio ir Stilsono.

L.S.S. Apsigynimo Fondo Komitetas:
Pirmininkas J. Saitis,
Sekretorius A. Jankauskas,
Izdininkas I. Matiosaitis,
Izd. Globėjai { V.A. Zaperiackas,
A. Jurevičius.

pirm priimant ir užtvirti-nant.

"5. Kad mes tikime, jog mūsų žmonės, turėdami gi-miningus idealus ir tikslus, privalo sujungti savo spē-tas užtikrinimui laisvės at-skiroms tautoms ir bendrai visų palaimai, pasirūpinant idant šitoji unija prisidėtų prie vykinimo taikos ir ge-rovės visame pasauly.

"6. Kad turi būt įsteigta pasaulio tautų liiga bendroj visus risančioj sutartyje tik ram ir praktiskam visų vei-kimui, kad užtikrinus vi-soms tautoms teisybę ir tai-ką.

"Mūsų istorijos bėgy,mes buvome pavergti ir buvome aukomis plėšrių ir saumei-lių tautų ir autokratiškų di-nastijų, ir ginklų spēka bu-rovome laikomi vergijoj.

"Mūsų miestai buvo su-naikinti, mūsų namai ir žė-mė sukoneveikti, o savo ide-alus mes išlaikėme tik vog-tinai ir slapstydamiės nuo terionų persekiojimų.

"Mums nebuvo leista tu-rėti tinkamą mūsų reikalų atstovybę, — iš mūsų buvo atimta teisė laisvai kalbėti ir laisvai susirinkti ir skų-tis savo likimu — mums bu-vo uždrausta liuosai ir drau-giškai susižinoti su mums giminingomis kitomis vals-tybėmis, o mūsų žmonės bu-vo verčiami kariauti prieš mūsų gi brolius ir mums gi-miningų rasių draugus.

"Pasirašantieji po šita de-klaracija ir kitų neprigul-mingų tautų atstovai, kurie galės savo vardus čia pasi-rašyti, šiuomi prižada, var-de jų atstovaujamy tautų,

kad jie išvien stengsis ati-taisyti tuos visus blogumus, stengsis idant pasaulinės ka-rės kančios nebūtų perniek ir kad augščiau paskelbti principai būtų padėti pama-tan tų valdžių, kokias mū-sų žmonės įsisteigs."

Po deklaracija prispaus-tųjų tautų varde pasirašė sekanti:

Čecho-slavų varde, profe-sorius Tamas G. Masaryk; lenkų — T. M. Helinski; pie-tinių slavų — Dr. Hinko Hincovie; uhro-rusinių — Gregory Zalkowitch; ukrai-nų — Miroslav Sichinsky; rumunų — kapitonas Vasile Stoica; italų — Giovanni Amaglia; grekų — Christo Vasilkaki; lietuvių — Ta-mas Narušavičius; albanų — Christo Dako ir zionistų — Ittamar Ben Avi.

RED. ATSAKYMAI

Kaz. Vidikauskui, Espe-rantistų Ratelio sekretoriui. — Nežinodami nei to rater-lio, nei sekretoriaus, nega-lime dėti tokio apgarsinimo. Lai apie tai praneša redak-cijai žinoma ypata.

P. C., Cleveland, Ohio. — "Persergėjimas Vaikinsams" spaudai netinka. Mūsų lai-kyrašteje pajieškojimų mer-ginų dėl apsiavedimo nėra, todėl nematome reikalo ir vaikinus perspėti.

V. Januška. — Straipsne-lį agitacijos reikalu gavome pervėlai, todėl negalime su-naudoti. Jis turėjo tilpti 1 d. lapkričio numeryje, o mes jį gavome 30 d. spalį vaka-re, kuomet jau visas "L." numeris buvo gatavas. At-leiskite.

REUMATIZMAS.

Naminė gyduolė, kurią pataria vartoti tas, kuris išsigydė.

Pavaszary, 1893 m., mane smar-kliai kankino uždegimo ir spar-tų reumatizmas. Kenčianu labai su-kiui, ir tik tas gali įsivaizduoti, kuris mirgo, daugiau kaip tris me-tus. Bandžiau įvairias gyduoles, daktarą paskui daktarą, bet pagel-ba buvo tik laikina. Galų gale ra-dau gyduolę, kuri mane visiškai iš-gydė ir liiga daugiau neatsikar-jė. Aš galiu nurodyt daug ypi-kutis sunkiai buvo apimtos matymo ir net iš lovos negalėjau pasikelt, bet tos gyduolės ja-gydė.

Aš noriu, kad kiekvienas čiantis nuo reumatizmo, ko-je nors formoje, pabandyt šios pa-stebėtinos išsigydymo sąrašos. Ne-siusk nei vieno cento. Rūpinkit tik savo vardą ir antrašlį o aš pri-siugiu gyduoles išbandymui. To suvartojimui: jeigu tos gyduolės pagelbėtų nuo reumatizmo, tada prisiusk tik vieną dolerį. Turite suprasti, kad aš nenorėčiau jū-sų nigų, pakol jūs nebūsite pilnai už-ganėdinti. Ar tas neteisybė? Kam kentėti, jeigu galima pasi-gelbėti be jokiu iškasčių. Neat-dėliok, bet rašyk tuojaus, siandien. Mark H. Jackson, No. 363 E. Gurney Bldg., Syracuse, N. Y. Mr. Jackson atasko už teisin-gumą šio paskelbimo.

REIKALINGA MOTE-RŲ IR MERGINŲ.

Nuolatinis darbas, gera mokes-tis, mokama už šventadienius, subatoje pusė dienos dirbama.

S. RAWTSEK & CO.
393 Flushing Ave., B'klyn, N.Y.
(88-91)

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas CHICAGO, ILL.

Miesto ofisas: 1553 W. Madison St. Valandos: 10 iki 12 ryte. Phone Haymarket 2563.

West Side ofisas: 2225 So. Leavitt St. Valandos 6 iki 8 vakare. Phone Canal 4626

Nedėliadienis prima tik lėkal-no susitarus. Rezidencijos Telefonas: Albany 5546

CENZURA AR REKLAMA?

Atsakymas "Pittstono Rajonui"

Jeigu kas nepajiegia savo oponento sukritikuoti, tuomet jau griebiasi protestuoti. Panašiai elgiasi mūsų "Rajonas."

Dabar vėl Rajono komiteto nariai priėmė protesto rezoliuciją prieš mano teisingai parašytą korespondenciją ir tilpusią "Laisvėje" apie moterų pikniką.

Aš, rašydamas apie moterų pikniką ir drg. A. Bimbos prakalbą, neturėjau blogų tikslų ir nenorėjau kalbėtoją užgauti, todėl ir pasakiau, kad prakalba buvo silpnesnė už kitų kalbėtojų ir kad jis neprisišaukė temos.

Už kelių mėnesių vėl gavome užkviemimą prisidėti prie XI Rajono, bet mes atsakėme panašiai, kaip čia išdėčiau antrą priekšastį. Vasarą, Detrote, įvyko rajono konferencija, į kurią nei viena Ohio valstijos kuopos negalėjo pasiųsti delegatų, nes neišgalėjo delegatams apmokėti lėšų.

Ar negeriau būtų, kad vieton protesto Rajono komitetas būtų patalpines visą jo prakalbą, tuomet skaitytojai matytų, ar aš neteisingai aprašiau tą prakalbą.

Teisybė, aš girdėjau, kaip drg. Bimba kitur gerai kalbėjo, bet čia jam kalbėti nesisekė. O jeigu prakalba buvo silpna, tai girti nėra išrovavimo privalome būti bešališkais, o ant kas kalba — savasis tešas. Neprotinga būtų šikais savus girti, o priešus kritikuoti, kuomet primieji neužtatarnaujį pagirų, o antrieji — smerkimo. Vienok tarpe mūsų daugelis fanatiškai elgiasi.

L.S.S. XI Rajonas Ir 3-čia kuopa.

Dabartiniu laiku Ohio valstijoje L.S.S. nariai turi pasistatę klausimą XI Rajoną ir tvėrimą naujo Rajono. Mat, dabartiniu laiku L.S.S. XI Rajonas apima Michigan ir Ohio valstijas, tik neįeina į jį L.S.S. 3 kuopa. Ji neprisidėjo dėl tam tikrų priežasčių.

Ir štai už 3 kuopos neprisidėjimą prie Rajono, tūli draugai ne tik susirinkimuose, bet ir per spaudą pradėjo ją kritikuoti. Todėl būdamas kuopos organizatoriumi ir žinodamas dalykų stovį, papasakosiu, kaip mes žiūrime į L.S.S. XI Rajoną ir į naujo tvėrimą.

1917 m., rodosi, spalio mėnesyje, L.S.S. 3 kuopa nutarė Ohio valstijoje sutverti naują rajoną. Tam tikslui tapo išrinkta ir komisija, kuri pagamino atsišaukimą į Ohio valstijos kuopas. Tas atsišaukimas buvo pasiūstas kuopoms ir organams "Kovą." Praslinko virš mėnesio

laiko, bet atsišaukimas "Kovojė" nepasirodė. Komisija užklausė redakciją kodėl netalpinama atsišaukimo ir gavo atsakymą, kad ji negavusi jokio atsišaukimo. Vėliau vėl buvo pavesta komisijai atsišaukti į kuopas per organą, bet pastarasis tapo uždarytas.

Pradžioje šių metų buvau L.S.S. 244 kuopos susirinkime, kuriame tapo pakeltas klausimas apie prisidėjimą prie L.S.S. XI Rajono. Tuo pačiu laiku gavo 3 kuopa nuo XI Rajono pakviemimą prisidėti prie Rajono. Mes atsakėme dėl dviejų priežasčių: 1) tikimės Ohio valstijos suorganizuoti naują rajoną; 2) visapusiai tą dalyką apkalbėję randame, kad toks rajonas, kur kuopos viena nuo kitos toli randasi ir kur kuopų delegatai, važiuodami į konferencijas, taipgi ir rajono komiteto nariai, važinėdami į posėdžius, turėtų išleisti dideles sumas pinigų, negalimas prisidėjimas prie rajono.

Kaip tik išgirdome, kad Ohio valstijos kuopos prisidėjo prie XI Rajono, tvėrimą naujo rajono atidėjome į šalį — jis nu puolė. Tuomi mes turėjome užbaigti darbą.

Už kelių mėnesių vėl gavome užkviemimą prisidėti prie XI Rajono, bet mes atsakėme panašiai, kaip čia išdėčiau antrą priekšastį. Vasarą, Detrote, įvyko rajono konferencija, į kurią nei viena Ohio valstijos kuopos negalėjo pasiųsti delegatų, nes neišgalėjo delegatams apmokėti lėšų.

8 d. rugsėjo įvyko suvažiavimas Clevelando, Akrono ir Youngstowno kuopų, kuriame buvo pakeltas ir rajono klausimas. Tūli draugai nurodinėjo, kad 3 kuopa, nepaisant visų kliūčių, turėtų prisidėti prie L.S.S. XI Rajono. Bet čia tūli 3 kuopos nariai nurodinėjo, kad jokiu būdu negalima prie L.S.S. XI Rajono prigulėti, nes tuomet pasidarys labai daug iškaščių. Geriaus tuos pinigus sunaudoti savo aplinkėje agitacijos reikalams. Čia jau ir Akrono draugai pasakė, kad praktika parodė negalimu prie XI Rajono prigulėti ir tokiu būdu reikia Ohio valstijoje suorganizuoti naują rajoną.

Pastaruoju laiku L.S.S. 244 kuopa jau nutarė suorganizuoti naują rajoną ir atsišaukė į visą Ohio valstijos kuopas kviečiant prisidėti prie darbo. L.S.S. 3 kuopa savo susirinkime 4 d. spalio tam sumanyj moti pritarė ir išrinko komisiją, kuri, išvien su Akrono draugais, darbuosis organizavime naujo rajono. Ar Youngstowno ir Toledos kuopos prisidės prie šio darbo — nežinia. Mano supratimu būtų daug geriau, kad mes rajoną dalintume ne pagal valstijas, bet pagal kolonijas. Pavyzdžiui, Pensylvanijos valstijoje darbuojasi du rajonai — II ir III. Ohio valstijoje rajonas turėtų užimti šias kolonijas: Cleveland, Akron, Youngstown, Canton, Columbus ir Toledo, vienok pastaroji galėtų prigulėti ir prie XI Rajono, nes prie to būtų arčiau, o mes galėtume pritraukti prie savęs Erie, Pa., kuris randasi arčiau mūsų ir jau apie tai man rašė III Rajono organizatorius, žinoma, jei su ta propeccija sutiktų tos kolonijos draugai.

Cincinnati, Dayton ir jų aplinkės turėtų prisidėti prie artimiausių valstijų rajonų, kaip tai, Kentucky arba Indiana.

Ohio valstijoje naujas rajonas turėtų susitverti iš šių apie linkių: Clevelando, Akrono, Youngstowno ir Erie, Pa. Šiose kolonijose randasi keturios kuopos. Tose aplinkėse randasi nemažai miestelių, apgyventų lietuviams, kuriuose nėra kuopų. Ten mes turėtume pasidarbauti ir sutverti kuopas.

Bet štai vienas draugas, kalbėdamas apie XI Rajoną "L." N 78, sako: "Silpnės kuopos mato iš XI Rajono naudą, bet tvirtesnės abejoja, kaip kad yra su L.S.S. 116 kuopa Detroit, Mich. ir galutinai nemato reikalo 3 kuopa Cleveland, Ohio."

Taip, drauge, 3 kuopa nemato naudos iš tokio rajono, kur cirkuliacija negali eiti normalėmis vėžėmis, kur rajono suvažiavimuose negali dalyvauti pusės rajono kuopų delegatai, kurios priklauso prie XI Rajono. Kokia gi nauda bus, jeigu 3 kuopa prisidės prie XI Rajono, bet jame negalės veikti?

Drg. L. iš Z. sako: "Ir kam reikėtų priešintis? Jeigu yra manoma, kad panaši įstaiga Sąjungoje nereikalinga, tai kam ta mintis apie tvėrimą naujo rajono Ohio valstijoje, kurį Clevelando kuopa taip yra pamylėjusi?"

Bėda su tais mūsų draugais. Jeigu tu esi priešingas prisidėjimui prie XI Rajono, tai jie persistato, kad jau priešingas visiems rajonams. Patartina L. iš Z. šį dalyką nuodugniai apsvarstyti, tuomet supras, kad L.S.S. 3 kuopos atsišaukimas prisidėti prie XI Rajono dar nereikia to, kad ji abelnai priešinga rajonams.

L. S. S. 3 kp. Org. J. Daubaras. (Toliaus bus).

APIE RUSIJOS POLITINES PARTIJAS. Kas nori žinoti apie Rusijos Politines Partijas, kokios buvo ir kaip vystėsi, turi perskaityti šią knygą.

Tiems, kuriuos paliečia

Daugiau negu 12 metų mane kankino galvos skaudėjimas, nerviškuimas, skausmai nugaroje ir viduriuose, prastas apetitas, silpnumas, nuovargis ir vidurių negromulivimas. Vargiai įgalėjau vaikščioti. Gydyčiau pas keltą daktarų. Pasirodė kad jie neutrado, kokia yra mano liga ir nesuteikė man jokios pagalbos.

Vienu dieną pamatiau Dr. Hannon apgarsinimą, nusidaviau pas jį gydytis. Po pirmo gydymo man lengviau pasidare ir pradėjau sveikėti — gydlanties man nereikėjo ilikiti nuo darbo. Po jo priežiūra išbuvau tik 3 mėnesius ir visiškai pasveikau. Visi skausmai dingo. Vaikščiot dabar galiu be jokio vargo, apetitas geras, ką tik valgau viskas gardu. Dabar jaučiuosi taip gerai ir negalima suprast jog sirgau.

Aš esu labai dėkingas šitam gabiame specialistui ir duodu šitą paliudijimą su dideliu noru, kad kiti žinotų, kiek gero jis padaro sergantiems.

Paul Kovalik, 723 Willow Ave., Hoboken, N. J. Skaityk Dr. Hannon apgarsinimą žemiau.

AR SEGI?

Jeigu tu kenti nuo užsienėjusios ar naujos ligos ir reikalauji pataravimo nuo specialisto, tai atėik pas mane — turėsi rezultatus. Greitai ir ant visados už mažą atlyginimą be pertraukimo Jūsų darbo. Jau daug metų, kaip užlaikau ofisą tame viename name, todėl aš esu žinomas kaip geras ir atsargus specialistas. Su vienu atsilankymu į mano ofisą ir per mano atsargų išegzaminavimą tavęs būsi pertikrintas, kad aš galiu tau nurodyti teisingą kelią prie sveikatos.

JEIGU TAVE KANKINA nuolatiniš galvos skaudėjimas, svaigulys, ištinimas žemias akių, menka atmintis, silpni nervai, negalima užmigti, skaudėjimas nugaroje ir kakle, reumatizmas, gerklės skaudėjimas, kraujas ar odos ligos, pilvo liga, neuralgija, ar negromulivimas viduriu, tai ateik pas mane elektrikos ir absorpacijos išgydymo būdai visuomet turi geras ir užtikrinančias pasekmes.

Patartina! visat dykai! Ateik žiandien — nedėliok! DR. HANNON, SPECIALIST 146 E. 14th St., Prieš Tammany Hall, New York City Ofiso Valandos: nuo 9 val. ryte iki 4 val. po pietų; nuo 6 val. iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. ryte iki 2 val. po pietų. Palaukimui yra atskiri kambariai.

AR NUSTOJOTE SVEIKATĄ IR PRIEZASTIES LIGOS? Diena po diena, metas po metu užsimu gydymu sergančių žmonių. Persistatykite sau, kiek aš išgydžiau, kiek palinksimiau gyvenimą. Jeigu jums gyvenimas įkirėjo vortojant visokias gyduoles ir jaučiatės nuolat blogiau, tuomet, nieko nelaukdamas, kreipkitės pas gerasi suprantanti daktarą ir specialistą DR. LEONARD LANDES. Jis jums be pinigų patars, ką daryti, kad išgelbėti gyvstai ir paaiškintų apie ligą. Gyday per 20 metų visokias ligas su didžiausiomis pasekmėmis kaip tai: pilvo, širdies, plaučių jaknu ir tt. Dėl gydymo nerų ir ligų turiu visiems gerai žinomą elektriską aparatą ir X-spinduliuai, per kurių matyt kiauurai kune. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėl to, kad labai brangus. Chemiskae ištirninėjimas šlapume. Neatidėliokite ant rytojens, bet tuojau ateikite pas gerai žinomą: DR. LEONARD LANDES Ofiso val.: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 val. po pietų. 140 E. 22nd St., Lexington ir 3rd Ave., New York City.

Velnio Bažnyčia. Jau gatava knyga "Velnio Bažnyčia". Visiems yra žinoma Kristaus Bažnyčia, nes daug apie ją kalbama ir rašoma, bet apie Velnio bažnyčią mažai kas žino. Tat perskaityk tą knygą, o dažinosi daug įdomių dalykų. Kaina 50c. "Laisvė", Brooklyn

St. Vitkunas. Užlaiko karietas dėl veselijų ir vežimus dėl perkraustymų. 259 Berry St BROOKLYN, N. Y. MRS. EISEMANN'S PRIVATISKA SOKIŲ MOKYKLA. Apart kitokių sokių mokinama Waltz ir visi naujausios mados šokiai. Astuonios privatiskos lekcijos už \$3.00 — už visą kursą \$5.00. Atvira kas dieną ir nedėliadieniais. 1106 DeKalb Ave., kamps Broadway BROOKLYN, N. Y.

Dr. H. Medoff. OKULISTAS. Išegzaminuoja akis ir pritaiko akinius geriausiai priinama kaina. Ofise būna kiekviena diena, išskiriant Pėtynčia ir Nedėliadienį nuo 7 val. vakare iki 8 val. vakaro. DR. H. MEDOFF 500 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DR. KOLER. Dr. KOLER yra vienatilis tarpe lietuvių daktaras Pittsburghe. Mokinos Varšavoje, studijavo bėgyje 26 m. įvaldė ligas vyrų ir moterų, todėl jė suorganizuoją pažįsta. Gyday ubai nuodiniama kraujo ir silpnėję vyrų puogus, niežėjimus, ligas tinimo, kraujas ligas paeinnandias nuo nečys tamo kraujo. Atsišaukite ypatingai per laisvę aš negyday. Valandos: nuo 9 ryto iki 6 vakara nedėliomis iki 2 val.

Dr. Ignotas Stankus. 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaraie, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS. TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA LIETUVIS PAS LIETUVI. 229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH & 103 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

VISUOMET PIRKIT ČEVEERYKUS. Naujausios mados PAS J. MARTINAITI 157 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Kuomet žmogus serga jis visu pirmiausia pasiklausia savęs: Kur rasti gerą gydytoją? Jeigu nueisi į DR. DOYLE & LEWIS ofisą, 749 Sixth Ave., New York, ten rasi tą gerą ir užtikrinantį specialistą. Nereikės tau daugiau vaikštinti pas kitus gydytojus, aikvojant savo laiką ir pinigus. Kuomet nueisi pas juos, atrasi, kad šitie gydytojai atydziai peržiūri tave, kad tikrai sužinotus kur tau kenkia. Jų ofisas įtartytas su moderniskiausiais ir moksliškais aparatais. Jeigu "šitų reikalinga, tai čion jie gali padaryti tyrinėjimą tavo kraujo arba šlapumo, taipgi ir "X-ray" egzaminaciją. Šitie tyrinėjimai ir platus žinojimas vyriškų ligų išvengia pavojų, klaidų. Gydytojai pasakys tau kinas už išgydymą. Kiekvienas sergantis darbininkas gali gaut šitų gydytojų pagelbą, nes iš priezasties didelio praktikavimo, kainos yra labai mažos. Nėra reikalo mokėt viską ant syk, išmokėjimus galima daryt kas savaitę arba kas mėnuo. Pas juos randasi kiekvienas moderniskas aparatas, reikalingas prie išgydymo vyriškų ligų, kaip tai: "Static", "Galvanic", "Radio", "High Frequency Electric" ir "Electric Oscillators" (elektros prietaisai) ir daug kitų. Gydytojai vartoja vėliausios mados "serum" injection (leidimą) "phylacogens", Bacterines ir "Vaccines". Jie gydo pasekmingai naujai atsiradusias ir įsisenėjusias ligas vyrų ir moterų, kaip tai: krujo nešvarumus, odos ligas, katarą, skaudėjimą gerklės, plaučių, pilvo ir inkstų ligas, norviškumą ir nusilpėjimą. Ateik pas mus ir pasveik. Patartina! ir egzaminacija dykal. Jų kainos yra žemos. Nedėliadieniais: nuo 10 val. ryte iki 2 val. po pietų. Ofiso valandos: 749 SIXTH AVE., tarpe 42-nd ir 43-rd Sts NEW YORK

MEILĖS LAIPSNIAI JŲ IŠSIVYSTYME. Toje knygoj aprašyta meilė senovėj; kaip ji vystėsi ir daėjo iki šių laikų. Praeities ir dabarties faktais rementis, nurodoma meilė ir jos rolė draugijiniam gyvenime, ir prie ko ji veda žmoniją. Tai yra viena svarbiausių moksliškų knygų ir ją reiktų kiekvienam vyrui ir moterei atydzian perskaityti. Knyga didelio formato, 217 pusl. Kaina be apdarų \$1.00. su apdarais \$1.25. "Laisvė", 458 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ATSAKYMAS A. BIMBAI

Pastaruoju laiku Valparaiso "universiteto" pagelba vieny ar kitu tautu darbininkiska visuomenes gavo prasilavinusiais zmonemis pusetinai paramos; lietuviu darbininku tarpe atsirado keliatas "baige" pradine to "universiteto" mokykla. Daugelis is ju save skaito labai mokytais ir daug zinanciais. Jie ima pasakoti, mokyti tamsias jabininku minias to, ka patys "gerai moka" ir "supranta," bet griebiasi tokiu studiju, kuriu nei sapne neregjo. Cia, pavyzdziui, zmogaus, kuris ant maros uzsi puola noredamas atgriebti savo klaida, privesiu tokios "filosofijos" mokslo atzvilgi:

"Laisves" 84-tam numery yra neva atsakymas ant mano ilpusios korespondencijos "Laisves" 63-iam numery, kurioje teisingai aprasyta "Laisves" draugystes (Cleveland, Ohio), 18 d. rugpjucio ivykusio pikniko rezultatai. Tada drg. Bimba man ir visai piknike buvusiai publikai, pripasakojo melagingu iliuziju, gi dabar bando nusi mazgoti. Koks to draugo isrovavimas vergiskai, tik ilindus i kita kailmulkint darbininkus? Sioj gadynj maža tokiu zmoniu, kurie nei kiek neprotaju ir nesuprastu kame ju neprietelius, priesas — jo klaidingus, bledingus darbininku klesai i kalbinjimusi ir t.t. Sitie zodziai aiskiai suprantami: "Revoliucija nei kiti joki darbininku sukilimai negali isgelbeti darbininku klesu. Darbininkai savo buvj gali pagerinti tik per nusibalsavima." Toliau: "Revoliucijoje ir tam panašiuose sukilimuose tik gyvastj palaidoja ir krauj prafieja, daugiau nieko. Per nubalsavima liuosai ponus kapitalistus galima ismest is darbininku tarpo." Kodėl drg. Bimba šiuos, piknike pasakytus zodzius, neatkartoj duodamas žemės žiedui atsakymą, bet dabar savaip išvertė? Su koku išrovavimu ir tikslu tai daroma? Veikiausiai bus taip: Bimba kalbėjo "gerai," vadinasi, kaip jis mano, bet kuomet liko sugautas, atsuko kitą veido pusę. Tačiau, tokios pasakos yra kapitalistiškos pasakos. Vieną kartą man teko išgirsti tokią pasakėlę iš seno piliečio republikono ir dabar antru kartu nuo drg. Bimbos! Jeigu drg. Bimba nori savo apsirikumus užsiginti, lai sugaudo visus tuos zodzius, kuriuos yra pasakęs "Laisves" drstės piknike. Dabar gi darai vienaip, o teisiniesi antraip, pats save prisigauni, bet darbininku klesos neprigausi. Draugas apsigynimui vartoji inagi "revoliucioniskos" idejos minciu, kuomet esi prie sienos prispirtas. Štai vienas rezultatas, kurio tik polemikoj susigriebei, bet savo prakalboje nesakei: "Revoliucijos yra tuomlaikinis darbininku klesos jranksis nuvertimui egzistuojancio suredy mo, bet galutinas darbininku klesos pasiliuosavimas ir ivykdinimas paciu darbo zmoniu valdzios glupidi klesiniame darbininku susipratime, kuris apsi reiskia per balsavima. Nieko negelbes revolucija ir upeliai darbininku pralieto kraujo, jeigu me nepazinsime savo klesos reikalų — neišleisime istatymu, apginanciu musu reikalus ir neišrinksime savo klesos draugu ivykdinimui tu istatymu." Is tokio išvadziavimo re-

gis, kad drg. Bimba yra didelis "revolucionierius" ir "filosofas." Nelaimė, kad tik tada tokiu pasidarė, kada rašo man atsakymą ir nori pasirodyti darbininku klesai, jog ir jis, Bimba, tikras darbo žmonių užtėrėjas ir kad jo, Bimbos, "prakalbos" darbininkams eina ant "sveikatos." Kodėl drg. Bimba 18 d. rugpjūčio "Laisvės" drstės piknike tokia mincia prakalbos nepasakė, bet pripasakojo visokių frazių ir iliuzijų?

Baigdamas drg. Bimba man duoda "ačiu." Sugražinu pociam Bimbai, nes jis man netinka, kadangi aš ne kapitalistas ir Bimbai "almužnu" nedalinu, užtat nėra už ką ačiuoti. Turiu viltį, kad ateityje drg. Bimba susipras ir pasakys darbininkiskoj temoj prakalbą, atitaisys pirmiau padarytas klaidas, tad nereikės nei jam, nei man ant polemiku rašymo džiovinti smegenis ir bereikalo eikvoti brangus laikus, kurio ir taip nedaug turime. Pasirūpink drauge.

Žemės žiedas.

Atsiskaukimas į LSS. XI Rajono kuopas.

Draugai ir draugės, ką darote su XI Rajonu? Ar jau nutarėte jį marinti? Išrodo, kad prie to einame. Visoms L.S.S. XI Rajono kuopoms išsiuntinotus blankus dėl rinkimo Rajono valdybos ir buvo pažymėta, kad jas sugražintų iki 15 d. spalio. Bet blankas sugražino tik keturias kuopas; kitos gi keturios kuopos nedavė jokio atsakymo. Reikia pažymėti, kad atsakė silpnėzės kuopos, o stipresnės neatsakė.

Draugai, ar jūs manote, kad XI Rajonas nereikalingas, nešas jokios naudos, todėl taip ir elgiatės? Negana to, L.S.S. 244 kuopa išrinko tam tikrą komisiją, kad Rajoną sugražintų (?—Red.), o jo vieton naują tvirtų. L.S.S. 116 kuopa jau pusė metų, kaip laiko pas save \$18.75 kurie priklauso Rajonui ir nemano ty pinigų pasiūsti į Rajono iždą.

Draugai, apsvarstykite ką darote su XI Rajonu. Ilgiau taip dalykai tęstis negali. Jeigu pripažinsite, kad Rajonas nereikalingas, tai numarinkite jį. L.S.S. XI Rajono Org. P. Pekoraitis.

Teisybės Dėlei.

WILSON, PA.

Tulas Sąjungietis "Dirvos" No42, rašo apie vietos lietuviu nesutikimus dėlei partijinių pažiūrų. Pirmiausiai jis sako, kad čia pereitais metais susitvėrusi S.L.A. 284 kuopa. Pasirodo, kad tas Sąjungietis nežino nei kuopos numerio, apie kurią imasi rašyti. Toliaus sako, kad čia yra ir T.M.D., bet silpnai gyvuojanti.

Čia man norisi paklausti poną Sąjungietį, keno kaltė, kad T.M.D. silpnai gyvuoja? Jeigu ji tamstai brangi, tai kodėl nesidarbuo ji, kodėl nesustiprini?

Beje, tas Sąjungietis sako: "Pakol čia nebuvo socialistų, tai mūsų jaunimas buvo protingesnis." Ar tą Sąjungietis skaito protingu-

mu, kad 1915 metais visi priklausė prie Sv. Jono Krikštytojo draugystės. Matyti geras iš smakstos Sąjungietis, kad tą skaitai "protingu." Iš to galima suprasti, kiek ir pats turi proto.

Sąjungietis užbaigia savo korespondenciją sekančiais žodžiais:

"Ir pradėjo varyti agitaciją po smukles, kur, žinoma, ir patys "prisiagituoja".

Jeigu tamsta esi toks darbštus, tai kodėl neprisidedi prie veikimo? Kodėl kuopos susirinkimuose nepraneši tų narių pavardžių, kurie panašią agitaciją varo? Juk jeigu vienas ar kitas narys panašiai elgiasi, tai negalima visą kuopą kaltinti.

Jeigu tamsta esi sąjungietis ir rašai teisybę, tai kodėl dangstaisi po slapyvardžiais? Kodėl nepasirodai viešai? O gal ir pats priklausi prie tos rūšies "sąjungiečių", kurie karčiamose varo agitacijas, tai bijai pasirodyti?

L.S.S. 153 kp. organizatorius P. Karčauskas.

INFLUENZA — TAI BAI SUSIS SMAKAS.

Nukirsk jam galvą vienu užsimojimu.

Imk "Kalvaryjskie vynu gyduole".

Influenza štai kaip pasirodo: galvos laužymas, susišaldymas, drebulys, čiaudėjimas ir t. t. Gydytojai patarimai tvirtina, kad pirmiausiai reikia užlaikyti tvarkoje skilvį.

"KALVARYJSKIE vynu gyduole" yra išbandyti ir geriausi tam įrankiai. Užsisaldymą gali išgydyti 24 valandas. Prasalindama iš kūno pūvančias atmatas, suteikia jums švarų skilvį, tyra kraują, gerą apetitą, ramų miegą; vienu žodžiu reguliuoja ir sudrūkina visa sistema, apsaugodama jus tuo būdu nuo tos baisios ligos.

Turėk vėsomet po ranka "KALVARYJSKIE VYNO GYDUOLE", kuri kaip iškilimas sargas saugoja Jūsų ir Jūsų šeimos sveikatą.

Atmintinė, kad sugražiname kiekvieną centą, kas prirodys, jog mūsų "KALVARYJSKIE VYNO GYDUOLE" nėra tokia, kaip rašome. Kaina bonkos \$1.25. Gaunama visose aptiekose, pas mūsų agentus arba stacijas pas išsidėčiusius. D. WROBLEWSKI & COMPANY, L.L. 196 East 4th St., NEW YORK, N.Y. (87-94)

DRAUGAS NELAIMĖJE!

Mechanikai, mechanikai, audejai, fabrikos ir alap visokie darbininkai, dirbant viduj ir lauke, yra amžini draugai

PAIN-EXPELLER. Kaip suvisi penkis dešimtus metų kaip šita piktą gyduole yra vartojama su geriausiomis pasekmėmis. Išgydymai rumatizmo, skausmu krutinėje, fonose ir raudumose, neuralgijose, stremu diegime, šaltis kosulio.

F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

PERSKAITYK TUOJAU! R. G. INGERSOLL'O KNYGA VELNIAS. VERTĖ FERDINAND DE SAMOGITTA. Daugybė žmonių bijo velnio, todėl visi turėtų perskaityti tą knygą, nes susipažins su teo istorija, jo darbais ir galbe. KAINA 20 CENT. Brooklyn, N. Y.

JEIGU JUS ESATE UZINTERESUOTI PATENTSAUTI. Tai užėikite ypatingai ar rašykite pas: American European Patent Offices, Inc. Pacific Building (L.E) Washington, D. C.

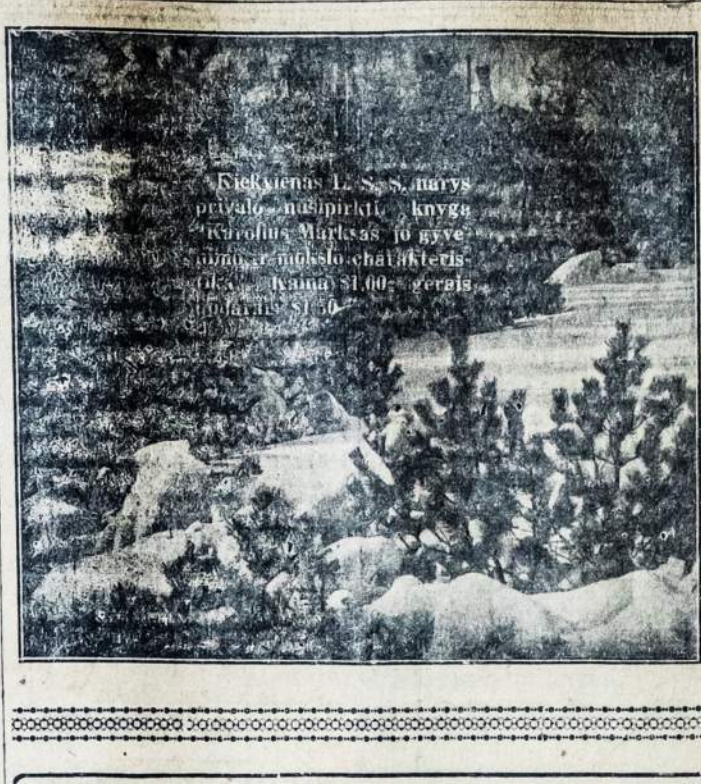
DIDELA PROGA DEL VYRU NUSILPNEJISU ANT LYTIŠKU ORGANU

Prišaukite mums tik 50c. Nusiilpnėjė ant lytiškų organų vyrų, kaip tai nervų, palikus išgydyti ant visados per vartojimą gyduolu NOVO. Tai yra, salis, kuris suvėdina gyduolę, kurios išgydė jau tūkstantius vyrų sergančių lytiškoms ligoms. Jei esate sergantis ant lytiškų nusiilpnėjimui, kad kenkia jums betarke nervų, kad nuostot vyrškumą, kad esate nusiilpnėjęs, padėtinu, šaltos rankos arba kojos, galvos sūpėjimai, užkietėjimai viduriu, nevėrinimas skilvio, inkstu ligos arba kitos ligos pusles, nemetus sapnais, baltos sutikl žmonius, kaip tai daro nekure, palikite išgydyti per vartojimą gyduolu NOVO. Gyduoles tas i trumpa laika padarie jus sveikais, tvirtais ir laimingais, tada gi galima bus naudotis gyvenimu ir je ypatingems. Del aydos, idant pertikinti jus apie tai, kad NOVO gyduoles ta padaris, išsūnime jums DVYKAI kompietisgi knygą tu gyduolu, usiteiktai ant 15 dienų, kada gi pristūte mums savo antrašči i pavarde, taip gi sykli 50c krauos ženklems arba sūdabru del apmokėjima liešu persūntūme. Malonėkite atkropti atydą ant to, kad tai nėra maža degtė, bet kompietisgi kursas išgydymul, užteiktai ant 15 dienų, labai tanku yra užteiktai išsilydymul. Ta proga yra vien svarbia ant trumpo laika. Rašykite mums nedideliole, talp-gi pranešite kokiam laikrašči skaitite ir aparasinime ir mes išsūnime jums tuojus tas gyduoles. NOVO COMPANY Dept. 37, Box 4000, Philadelphia, Pa.

Sveikata priguli nuo gerumo dantų

DR. J. LIEBERMAN DENTISTAS. 408-410 So. 2nd St., BROOKLYN, N. Y. Telephone Stag 1533. Kalbu lietuviskai, rusiskai ir lenkiskai.

DRAUGIJOS KURIOS TURI "LAISVĘ" UŽ ORGANĄ, KOMITETŲ ADRESAI

LAISVĖS MYLETOJŲ DR-STES COLLINSVILLE, ILL. Valdybos adresas: Pirmininkas J. Baronas, 120 Ving Ave. Vice-pirmininkas F. Bakaitis, 420 S. Chesnut St. Protokolu sekretorius J. Čebenasukas, 420 S. Chesnut St. Finansų sekretorius P. Skamarakas, 416 E. Wickliff Ave. Išdinkas A. Karpavicius, 106 E. Johnson St. Iždo globėjai: P. Papeika, 117 S. Aurora St. A. Stonkus, 416 S. Haspere St. Organo užžiūrotojas F. Skamarakas, Susirinkimai atsibūna kiekvieną mėnesį pirmą ir trečią nedėdienį, pirmą (1) valandą po pietų, Ch. Selelio svetainėje, Main ir Morrison kampe, Collinsville, Ill.

SVIESOS DRAUGIJA ANSONIA, CONN. Viršiniųjų adresas: Pirmininkas St. Bujanaukas, P. O. Box 10. Vice-primin. P. Auštra, 21 Rockwood Ave. Protokolu raštininkas J. Vaitkevičius, P.O. Box 128. Finansų raštininkas A. Jakytis, 103 Liberty St. Išdinkas J. Valaitis, 28 Crescent St. Knygius P. Bellauskas, 21 Rockwood Ave. Knygius pagelb. P. Labanaukas, 11 Oak St. Knygius raštininkas B. Navickas, 138 N. Main St.

A. C. W. of A. 218 SKYRIAUS BALTIMORE, MD. Valdybos adresas: Pirmininkas V. Montvilas, 715 W. Lexington St. Pirm. Pagelbininkas I. Logis, 815 Hollins St. Prot. Raštininkas K. Akelaitis, 1349 Glyndon Ave. Išdinkas S. Dulskis, 655 W. Lombard St. Fin. Raštininkas P. Kuršvietis, 529 Columbia Ave. Bus. Agent District Council No. 3 J. Bulota, (office) 801 W. Baltimore St. Ofise buna nuo 9 val. iki 10 val. iš ryto. Kasos globėjai: St. Baltutis, 147 Clark Place. J. Jankauskas, 255 Bond St. Maršalka R. Kašetas, 129 Pine St. Susirinkimai atsibūna kas trečias utarnikas kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare, A. Lutvino salėje, 69 So. Park St.

A.P.L.A. DR-JOS CENTRO VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI: C. Pirmininkas J. A. Riukas, 1421 Fayette St., N.S. Pittsburgh, Pa. C. Pirmininko pagelbininkas D. Lekavičius, Box 38, Courtney, Pa. C. Sekretorius J. A. Alexis, 1343 Medley St., N.S. Pittsburgh, Pa. C. Išdinkas K. T. Varsaišius, 12 So. Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa. C. Turty Kontrolieris: J. Briedis, 23 Rosmond St. McKees Rocks, Pa. W. A. Midnikis, 1405 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. M. Uriaus, Duquesne Club, Pittsburgh, Pa. Kuopų Sekretorių Adresai: 1 kuopos — A. Barkus, 1923 Carrell St., Pittsburgh, Pa. 2 kuopos — J. Strelčius, 119 Bell Ave., McKees Rocks, Pa. 3 kp. J. Šadbaras, Box 118, Loupux, Pa. 4 kuopos Franas Pikšris, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. 5 kuopos — P. Petrauskas, P.O. Box 118, Cuddy, Pa. 7 kuopos — F. Savickas, 2203 Forbes St., Pittsburgh, Pa. 8 kuopos — J. Stašinskas, 2102 Merimouss St., S.S. Pittsburgh, Pa. 9 kuopos — A. Sheiris, 763 — 8rd Ave., New Kensington, Pa. 10 kuopos — J. Šlopis, 713 McKean Ave., Donora, Pa. 11 kuopos — V. Gamulis, P. O. Box 400, Courtney, Pa. 12 kuopos — M. Ordanas, 115 Merchant St., Ambridge, Pa. 13 kuopos — J. Karpavicius, P. O. Box 215, Vestaburg, Pa. 14 kuopos — J. Urbonas, 803 Talbot Ave., Braddock, Pa. 15 kuopos — M. P. Lukošius, Box 271, Woodlawn, Pa.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖ. BAYONNE, N. J. Valdybos adresas: Pirmininkas V. Sledzius, 48 E. 19th St. Pirmininko pagelb. J. Kalinauskas, 21 E. 19th St. Protokolu sekretorius J. Valaitis, 38 W. 19 St. Finansų sekretorius A. Lukaitis, 73 E. 22nd St. Kasierius F. Lukaitis, 93 E. 22nd St. Kasos globėjai: A. Verteliutis, 91 E. 22 St. A. Mačiulaitis, 19 E. 19th St. Maršalka—P. Barenas, 26 E. 21st St. Susirinkimai atsibūna kas seredą po pirmam kiekvieno mėnesio 7-tą val. vakare, Felix J. Milvido svetainėje, 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL. Pirmininkas B. Delunus, 1721 Lincoln Ave. Vice-Pirmininkas St. Dijkos, 1516 — 14th Ave. Nutarimų Rašt. J. W. Raškevičius, Box 1529 — 10th St. Finansų Rašt. P. G. Aleksynas, 1516 — 14th Ave. Išdinkas St. Vezenas, 1529 — 10th St. Iždo globėjai: J. Dągis, 938 S. Gregory St. P. Kazakevičius, 719 Lincoln Ave. Maršalkos. J. Bardauskas, 620 Island Ave. A. Dundulis, 1017 Island Ave. Organo prižiūrotojas B. Delunus, 1721 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9-th st, kamps 15-th Ave., 2 val. po pietų.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

Pagelbininkas J. Wardauskas, 1443 Jackson St., Waukegan, Ill. Susirinkimai atsibūna kas trečią nedėliu kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų Liuosybės svetainėje, 501-5th St. & Sheridan Ed., Waukegan, Ill. Racine, Wis.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ ELIZABETH, N. J. Valdybos adresas: Pirmininkas S. Morkis, 255 Bond St. Pirmininko pagelbininkas B. Budrius, 127 Bond St. Nutarimų raštininkas B. Bočkutis, 211 First St. Turty raštininkas S. Liutkus, 249 Pine St. Išdinkas J. Juozapavicius, 266 First St. Organo raštininkas J. Kentrus, 111 Pine St. Kasos globėjai: S. Juškaitis, 117 Magnolia Ave., V. Serelis, 109 Inles Pl. Maršalka M. Budrius, 225 First St. Susirinkimai atsibūna kas trečią pamedėjį po No. 265 Second St.

LIET. VYRU IR MOTERŲ APVIEOTOS DRAUGIJA INDIANA HARBOR, IND. Valdybos adresas: Pirmininkas Kl. Lavas, 3604 Deodar St. Pirmininko pagelbininkas K. Joutkus, 3808 Beach St. Nutarimų raštininkas J. Sidangas, 3727 Deodar St. Turty raštininkas M. Mauricas, 3822 Deodar St. Išdinkas J. Jonkūnas, 852 Deodar St. Maršalka A. Stanajis, 2101-13th St. Susirinkimai būna kas mėnuo 3 subatę, 7:30 val. vakare, vokiečių svetainėje ant Maple gatvės.

VYRU IR MOTERŲ APVIEOTOS DRAUGYSTĖ CICERO, ILL. Valdybos adresas: Prezident K. Adomaitis, 4845 W. 14th St. Prezidante pagal J. Takarauskas, 1404 So. 48th Ct. Protokolu raštininkas O. Shvegždienė, 1229 So. 50-th Ct. Finansų Sakr. V. Šleleika, 1409 So. 49th Ave. Kasierius Marijona Bartkienė, 1500 So. 48th Ct. Kasos Globėjai: S. Adomaitienė, 4845 W. 14th St. Zuzana Gulbinienė, 1581 So. 49th Ct. L. Bertmant, 1538 So. 50th Ct. Maršalka T. Bartkus, 1508 So. 48th Ct. Susirinkimai atsibūna kas paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio, J. Neffo svetainėje, 1500 So. 49th Ave. Cicero, Ill.

L. D. L. D. CENTRO VALDYBA. Pirmininkas A. Zolynas, 8 Merchant Place, Newark, N.J. Sekretorius K. Steponavičius, Box 17, Cliffside, N. J. Išdinkas K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visos kuopos su reikalais, kreipkitės viršurodytais adresais, dabartinio Centro valdybai

LAISVĖS SUNŲ DRAUGYSTĖ MAHANAY CITY, PA. Pirmininkas P. Vysoda, 534 E. Mahanoy Ave. Pirmininko Pagelb. J. Kovas, 1227 E. Pine St. Prot. Raštininkas A. Ramanauskas, Box 1025 E. Pine St. Finansų Rašt. P. Petčiulis, 1229 E. Pine St. Iždo trustisai: A. Rackauskas, 30 — 10th St., J. Baukus, 1121 E. Mahanoy Ave., J. Mickūnas, 819 E. Pine Maršalka W. Aliečiūnas, 1100 Northampton St., Easton, Pa.

Susirinkimai atsibūna paskutinį nedėliu kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Juozo Margelio svetainėje, 60 N. Main St., Mahanoy City, Pa.

DRAUGIJA SUNŲ IR DUKTERŲ LIETUVOS, MELROSE PARK, ILL. Valdybos adresas: Pirmininkas A. Staškus, Box 1127, Melrose Park, Ill. Pirmininko pagelbin. M. Kartauskis, Box 835, Melrose Park, Ill. Nutarimų raštininkas A. Starockis, Box 1130, Melrose Park, Ill. Išdinkas P. Lapinski, Box 1109, Melrose Park, Ill. Iždo Globėjai: V. Urbonas, Box 747, Melrose Park, Ill. B. Welowycki, Box 646, Melrose Park, Ill. Organo užžiūrotojas A. Starockis, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavicius, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny

VIETINĖS ŽINIOS

Baisi nelaimė subway; 100 užmuštų, 200 sužeistų.

1 d. lapkričio New Yorke ir Brooklyne išėjo į streiką elevated ir subway gelžke- lių mašinstai (motorma- nai.) Suprantama, kaip ir kiekviename streike visuo- met atsiranda nemažai streiklaužių. Kompanijos, norėdamos streiką sulaužyti, ima streiklaužius tokius, kokie tik pasisiūlo, neat- kreipdamos atydos, ar tie streiklaužiai turi kokį nors patyrimą tame darbe, ar ne. Ir štai, tą pačią dieną, vaka- re, 6:42 val., kada Brookly- ne Rapids Transit Co. trau- kinyk subway ėjo pripildytas žmonių, mašinstas- streiklaužis, kurį kapitalis- tų spauda vadina "liuosno- riu", paleido traukinį tokiu greitumu, kad jis darė 40 mylių į valandą. Toks grei- tumas dėl elevated trauki- nių skaitosi peržengimu vi- sų teisių. Ir štai netoli Lin- coln subway stoties trauki- nis nušoko nuo rėlių ir su visu smarkumu atsimušė į tunelio sieną. Tris karai, prikimšti žmonių, subyrėjo šipulius. Policija sako, kad 100 užmuštų ir virš 200 sužeistų, bet reikia tikėtis, kad skaitlius yra daug di- lesnis ir jis teisingai nepa- ludamas. Jeigu tris karai nutrupėjo į šipulius, tai mes patinome, kad vakarais ir ry- tais juose buvo ne tris šim- tai žmonių, bet daugiau, ne- ru dvigubai ir vargiai nors žienas iš jų galėjo išlikti sveikas. Laikė tos katastrofos bu- vo baisus regynas, apie kurį aprašyti negalima. Žuvo sužeisti veiki visi darbinin- ai, kurie tuo tarpu grįžo iš darbo. Dabar valdžia suareštavo sąrų kompanijos prezidentą ir generalį gaspadorių (ma- ner). Juos kaltina už tai, kad pastatė tokį mašinistų, kuris nepaiso jokių taisyk- lų. Ar tie ponai bus apkali- tinti, tai reikia labai abejo- ti. Greičiausia bus suversta kaltė ant mažesniųjų galvų ir tuomi kompanijos virši- ninkai išsigelbės nuo baus- mės. Mes turime pasakyti, kad šitoje nelaimėje didžiausi kaltininkai — miesto tėvai. Kaip tik streikas prasidėjo, tai jie nepaisė žmonių gy- vasčių, bet tuojaus ant vi- sų stočių išsiuntinėjo polici- ją apsaugojimui streiklau- žių. Policija netik streik- laužius saugoja, bet dar su lazdomis grūda žmones į vi- durį karų, kad daugiau su- kimsus, barškina lazda į lan- gus, kad viduryje žmonės daugiau susispaustų, nes ki- taip jie laikysią visą dieną traukinį ant stočių. Miesto tėvai, vieton apsaugoti žmo- nių gyvastis, saugoja kom- panijų pelną. Jeigu miesto tėvams rū- pėtų žmonių gerovė, jeigu jiems apeitų darbininkų rei- kalai ir jų gyvastis, tuomet, iškilus streikui, jie pirmiau- siai priverstų kompanijas taikytis su darbininkais, o jeigu nesitaiko, gelžkelius paimtų į savo rankas. Bet dabar to nedaro.

Dėl padidinimo kapitalis- tų pelno darbininkai šimtais žudomi ir dar žudys, pakol jie patys nesusipras ir nepa- statys tokių viršiminkų, ku- rių rūpintis ne kapitalistų, bet jų reikalais. Taip buvo, yra ir bus, pakol darbinin- kai balsuos už republikonų ir demokratų partijų atsto- vus.

Tyrinėjimai parodė, kad motormanas pirmą sykį va- žiavo, neturėjo jokios prak- tikos ir kada reikėjo nuo viršaus nusileisti į subway, tai jis, kaip pats sako, palei- do 30 mylių į valandą grei- tumo.

Toliaus tyrinėjimai paro- dė, kad karai buvo mediniai ir labai seni, 25 metai, kaip pabudavoti.

Gatvekarių streikas užsibaigė.

Elevated mašinistų strei- kas tęsėsi tik vieną dieną — 1 d. lapkričio prasidėjo, o 2 d. lapkričio kompanija prane- šė, kad visus jų reikalavi- mus išpildo. Tokiu būdu streikas liko atšauktas ir darbininkai laimėjo.

Elevated motormanai yra susiorganizavę ir uniją ir pri- klauso prie abelno gelžke- lių darbininkų unijos, kuri labai galinga. Todėl kom- panija ir turėjo taip greitai nusileisti.

30 d. spalį buvo susirin- kimas L.S.S. 19 kuopos. Ap- art likto tapo nutarta pa- aukuoti iš kuopos išdo \$10 sušelpimui drg. J. Perkūno, kuris dabar randasi ligo- butyje po sunkios operaci- jos. Perkūno materialis pa- dėjimas yra labai kritiškas ir kuopa gal būtų jam sutei- kus didesnę paramą, bet iš- das tuščias. Taipgi nutarta prisidėti prie "Laisvės" Ko- operatyvės Bendrovės nu- perkant sėrą už \$10.00. Rei- kia tikėtis, kad atsiras 19 kuopoje narių, kurie taipgi prisidės prie "Laisvės" nusi- pirkdami sėrus.

Kuopietis.

Brooklyniečiams žinotina. Draugės ir draugai! Mes visi trokštame, kad galėtume suprasti, kas mūsų yra tik- ras draugas ir kas priešas.

Todėl dabar mums bus proga tą viską ištirti, nes L.S.S. 19 kuopa nutarė reng- ti literatinius vakarus ir jau tas darbas prasideda su 10 d. lapkričio šių metų. To- dėl draugės ir draugai, ne- tingėkite lankyti ir tuos pa- rengimus, o naudą turėsime didelę iš to. Lai būna garbė L.S.S. 19 kuopos draugams už jų nenuilstantį veiki- mą dėl darbininkų apšvie- tos.

Selniškis.

Referatas.

Temoje "Suvienytų Vals- tijų Imperializmas." Rengia L.S.S. 19 kuopa. Atsibus 10 d. lapkričio, 1918 metų, 3 va- landą po piet, 308 South 5th St., socialistų kambariuose. Skaitys drg. C. A. Herman. Įžanga 10 centų.

Rengimo Komitetas. (89-90)

Moterų Atydai!

L.M.P.S.A. 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas bus 7 d. lapkričio, po num. 190

MEDINIAI NAMAI IR MURINIAI TIKTAI 1000 DOLERIŲ. Ant pardavimo 1 familijai namas su 6 kamb., maudynėmis, įmokėti \$100, liku- sius kas mėnuo po \$10. Kaina \$1,000. 2 šeiminom namas su 11 kambarių ir maudy- nėmis, įmokėti \$150, likusius kas mėnesis po \$15, kaina \$1,500. Turime namų 3,5,6, 7,8,10 ir daugiau familijoms su dideliu pa- sirinkimu — Ridgewoode, Jamaica, East New Yorke, Flatbushe, South Brooklyne, Maspethe, Greenpoite — visuose priemies- čiuose ir pačiame Brooklyne ir New Yorke. Turime daug farmų su budinkais ir gyvuliais, žemė geriausia, mūsų žmonių apgyventa. Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o aš patariausiu tei- singai. B. A. ZINIS REALTY CO. Branch Office: 420 Lorimer St., 5ale Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Grand St., Brooklyn, N. Y., 7:30 val. vakare. Draugės! malonėkite visos susirinkti į laiką ir atsiveskite naujų narių. 1-mos kuopos Sekr. A. V. Klimiūtė.

Kriaucių extra mitingas.

Lietuvių kriaucių 54 ir preserių 58 skyriai šaukia extra unijos mitingą, kuris įvyks ketverge, 7 d. lapkri- čio (Nov.), 1918, Tautiška- me Name, 7:30 val. vakare.

Šį susirinkimą šaukia executive board rinkimui nau- jos unijos delegato, nes susi- dėję tokios nepaprastos ap- linkybės, kad pastaruoju lai- ku unijos reikalai liko ap- leisti dėl tam tikrų priežas- čių. Visiems žinoma, kokią svarbią užduotį turi atlikti mums darbininkams unijos delegatas. Nuo delegato gerumo priklauso geras uni- jos gyvavimas, todėl jūsų pareiga išsirinkti iš savo tarpo vieną iš geriausių. To- dėl visi būkite būtinai ant mitingo. Su pagarba Executive Board. (89-90)

PAJESKOJIMAI

Jieškau pažįstamos merginos ar moters Kauno gub., Saulių pav., kuri mokėtų siūti ant siuvamos mašinos. Atsišaukit nuo 25 iki 32 metų senu- mo. P. Smilkis Nashua, N. H. (88-99)

Pajieškau švogerkos Monikos Ran- kukės po vyrų Kilkienės, seniau gy- veno Chicago, Ill. Kas žinot, mal- onėkite pranešti. J. Tulicki Cairnbrook, Pa. Box 324, (88-99)

Jieškau Martino Kazlausko, Suval- kų gub., Alytaus gmino, Užubalių kaimo. 10 metų Ameriko. Turiu svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti. V. Zabita Sag Harbor, N. Y. Box 246, (88-91)

Jieškau Simono Cerniausko, seniau gyveno Philadelphia, Pa. Jis prasi- šalino padarydamas man skriaudą. Kas žinot, malonėkite pranešti. J. Senuta 103 Mifflin St., Philadelphia, Pa. (89-91)

Išsirdavoją geras kambarys su šiluma dėl vieno vyro. Atsišaukit į "Laisvės" ofisą. (89-90)

PARSIDUODA GROSERIS Parsiduoja groseris geroj vietoj, 15 metų, kaip ten biznis vedamas. Par- sidavimo priežastis mirtis mano vy- ro. Groseris randasi po num. 153 Hope St., Brooklyn, N. Y. Kreipki- tės pas M. Andriukaitienę 153 Hope St., Brooklyn, N. Y.

JEIGU SERGI Tai Atsakantis Medikaliskās Prižiūrējimas Gali Pailgint Tavo Amžių ir Priduot Tau Gyvumą. ATEIK PAS MANE TUOJAUS. Ar tai Līga Būtū Užsienējus, Nervēškums, ar Komplikuota Kurių Išgydymū Reikalings Specialistas. MANO STEBĒTINAS PASISEKIMAS Išgydymū ligū ar tai užsienējus ar naujai atsiradusū yru tamo, kad aš esu pavēntējis tavo visā amžū studijuot tas ligas. Prie to mano ofise randasi įvairū naujausios mados instrumentū bei prietai- sūmū, kaip tai, elektriski, mehaniski, ir "vibratory" (gimdas judē- jima). Nepaisaiu išlaidū dėl pritaissūmū by tik šēcina ant naudos mano pacientū (ligonū).

AR TAVE KANKINA Silpni nervai, nugaroj skaudėjimai, užmaršiai, širdies drebėjimas, silp- ni plaučiai, nerangumas, tingumas, galvos skudėjimas, svaigulys, akių silpnumas, votis, skauduliai, kataras, gerklėj skudėjimas, skaus- mai pive, plėvėtas liežuvis, negromulavimas vidurių, reumatizmas, spuogai? Viršmintos ir daugelis kitų ligų yra perspėjimas, kad tu pradai silpnėti ir tavo sveikata pradeda nykti.

OFISO VALANDOS: Paprastomis dienomis nuo 9 ryte iki 8 va- landų vakare. Nedėliomis: nuo 10 val. ryte iki 2 val. popietį tikta.

DR. KENEALY, Specialistas, Pirmos Duryo nuo Gayety Teatro, 673 WASHINGTON STREET, BOSTON, MASS. (Netoli Boylston Street)

Tel. Stagg 3534. V. VAIVADAS Aš norė- čiau su ju- mis susipa- žinti. Mel- džiu užei- ti. Adresas: 442 Grand St., Brooklyn.

MACYS BROS. NAUDOKITĖS PROGA! Didelis išpardavimas Aisbaksių, Vežimukų (ke- rečiukų) ir daug kitokių daiktų pigiausia kaina. Išlygos lengvos \$1.00 SAVAITEJ

Sykiu mokant, atiduoda- me fabrikos kainomis. Tu- rime skyrių gramafonų į- vairaus didumo. Pristatome į namus. MACYS BROS. 198-200 Grand Street, BROOKLYN, N.Y. Tarpe Driggs ir Bedford Ave's. Tel. 2372 Greenpoint.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA 769 Broadway, So. Boston, Mass. Vedama komp. MIKO PETRAUS- KO, nuo 15 d. rugsėjo, reikalau- na dviejų šimtų mokinių, abeju lyčių. Didelis mokinių skaitlius rei- kalingas tam, kad prasilavinusieji muzikai, sugrįžtų Lietuvon, ar ir čia Amerikoje, galtų pasekmin- giau dirbti muzikos ir dailės sri- tyje spartesniam pakilimui abe- lojio MENO. Už mokslų mokestis nebus ke- liama.

JEIGU SERGI Tai Atsakantis Medikaliskās Prižiūrējimas Gali Pailgint Tavo Amžių ir Priduot Tau Gyvumą. ATEIK PAS MANE TUOJAUS. Ar tai Līga Būtū Užsienējus, Nervēškums, ar Komplikuota Kurių Išgydymū Reikalings Specialistas. MANO STEBĒTINAS PASISEKIMAS Išgydymū ligū ar tai užsienējus ar naujai atsiradusū yru tamo, kad aš esu pavēntējis tavo visā amžū studijuot tas ligas. Prie to mano ofise randasi įvairū naujausios mados instrumentū bei prietai- sūmū, kaip tai, elektriski, mehaniski, ir "vibratory" (gimdas judē- jima). Nepaisaiu išlaidū dėl pritaissūmū by tik šēcina ant naudos mano pacientū (ligonū).

MOKYKLA Tavo Namuose. Vienintėlė darbininko mokykla, tai geros knygos, kurias jis, liuosu nuo darbo laiku, gali skaityti ir mokintis ir, lygiai kaip ir tie, ką mokyklas lanko, buti išmintingu ir visažinančiu. Zemiau talpiname keliolikos svarbių darbininkams knygų surašą, kurias kiekvienas darbininkas turi įgyti ir perskaityti. K. MARKSAS — jo gyvenimo ir mokslo cha- rakteristika. Kaina \$1.00, apdaryta \$1.50. DARBININKĖ-MOTINA. Kaina..... 20c. VELNIO BAŽNYČIA. Kaina..... 50c. MOTERŲ PADEJIMAS EVANGELI- JOJ IR APASTALŲ RASTUOSE. Parašė Z. Aleksa. Ši knygelė iš- aiškina, kokis moterų padėjimas buvo gilioj senovėj ir kaip link moterų atsinešdavo Kristaus apa- stalai ir pats Kristus, kurio mokslą skelbia dabartinė mūsų dvasiškija. Ypač patartina ją perskaityti mo- terims. Kaina ..... 20c. GRUVEŠIUOSE. Parašė K. Jasiukai- tis. Tai yra labai smagi apysa- kaitė, kuri atvaizdina lūdną liki- mą Lietuvos tarnaitės. Kaina 15c. ŽENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS, su priedu LYTIŠKOJI ETIKA. Labai naudinga knyge- lė. Telpa daug gražių patarimų vedusiems ir tiems, kurie mano ves- ti. Antra laida. Kaina ..... 15c. MOTERISKĖ IR MEILĖ. Sutaisė Bos- tonietis. Dailus pasiskaitymas a- pie meilę. Tinka kiekvienam, y- patingai jaunimui. Kaina ..... 20c. GYVAS GRABĖ. Parašė Senas Vincas. Tai vienas iš geriausiai nusiseku- sių Seno Vinco vaizdelių. Juokų šioje knygelėje iki ausų. Kas nori valandą laiko smagiai praleisti lai užsisako ją. Kaina ..... 10c. DARBO ŽMONIŲ ISTORIJA. Ją turi perskaityti kiekvienas darbininkas, kad gauti supratimą, koks buvo likimas darbo žmonių praelyti ir kaip jie kovoję. Kaina ..... 25c. KODĖL BAŽNYČIA PRIESINASI SOCIALIZMUI? Verta perskaityti kiekvienam, ypač tikinčiam žmo- gui. Kaina ..... 15c. LAISVĖS KALINYS. Justino Tumėno poema. Kaina ..... 30c. LIETUVA SUŠALS. Buvusioji ledų ga- dynė arba žmonių ateitis bei pra- eitis. Kaina ..... 20c. VELNIAS. Parašė R.G. Ingersoll, ver- tė Ferdinand de Samogita. Joje aprašyta visa velnio istorija, jo darbai ir galybė. Kaina ..... 20c. LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENK- LUS. Naudinga norintiems išmokt taisykliškai rašyti. Kaina ..... 10c. ISVOGIMAS IŠ PAVIAKO 10 KALI- NIŲ ..... 20c. RAUDONAS JUOKAS. Parašė L. Andriejev. Tai yra puikus aprašy- mas karės baisenybių. Kaina ... 35c. IS DVASISKŲ TEVELIŲ GYVENI- MO. Aprašoma kunigų darbai ir pasilymėjimai. Kaina ..... 25c. SEIMYNOS ISTORIJA. Peržvelgta šeimos formos ir besiplėtojimas senovėj. Kaina ..... 10c. VOKIEČIŲ KAREIVIO KARĖS AT- SIMINIMAI. Tai yra idomiausia knyga, kurioje atvaizdinta bacio- sios Europos karės paveikslai ir kokią įtekme karė daro ant ka- reivių dvasios. Kaina ..... 75c. Apdaryta ..... \$1.00. MEILĖS LAIPSNIAI JU IŠIVYS- TYME. Parašė Švedonietis. Mei- lės istorija ir jos vystymasis, pra- dedant nuo primityvio žmogaus ir užbaigiant šiandieniniu. Kaina ..\$1.00. Apdaryta ..... \$1.25. BADAS. Knuto Hamsun'o garsus ro- manas. Tą knygą skaitydamas matysi pasibalsėtiną gyvenimo vai- zdą, bet sykiu rasi daug juoko ir smagumo. Kaina be apdarų .... 75c. Apdaryta ..... \$1.00. "LAISVE" 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TEL. 4428 GREENPOINT. Dr. John Waluk 161 N. 6th St., BROOKLYN, N. Y. Nuo 8 iki 10 išryto, Nuo 1 iki 3 po piet, Nuo 6 iki 8 vakare; Nedėliomis pagal sutartį.

SOKIŲ MOKYKLA. Per 38 m. žinoma, kaip geriausia šo- kių mokykla. Prof. Sterno šokių mokyk- la po num. 952 Bro- adway, kamp. Myrtle ave. prie elevatorio stoties, Brooklyne, davė visai karai ir elevatoriai. Mokina- ma: Waltz, Foxtrot, One Step, Tye Step, Boston Gude ir visų naujausios mados šokių baltų ir ste- džiū. Mokiniu vyru ir mergina- lanką ją nuo trijų šimtų iki keturi- šimtų. Duodu privatiškas lekcijas i- klasoje. Atidaryta nuo 9 ryte iki 11 vakaro, taip-pat ir Nedėliomis i- lygos: \$5.00, \$10.00 ir \$20.00. Išmok- nu visus šokus. Mokiniu žinomą ir ve- sara, Mokiniu pagal naujausią madą. Visada mokikis pas specialista. Ma- kestis IŠKALNO. THE STERN SCHOOL OF DANCING 952 Broadway, Brooklyn, N. Y. Tel. 2329 Greenpoint.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ? JEIGU TIEP TAI IŠKALNO GARSAS SENIASIA IR KEPTUVE GERIAUSIA. Kepa geriausia duoną iš Cystų ruginių miltų. Teipat mes kepame ge- riausius keikseus vesel- joms ir kitokiems pok- iliams. Turėdami kokį nors užsa- kymą ir norėdami valgyti gerą, skanią, puikiai pa- darytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duona siunčiame ir kitą miestą. F. MASIULEVIČIUS ir SUNAI, Savininkai. 209 BEDFORD AVE. (Tel. 2876 Greenpoint) BROOKLYN, N. Y.

MANHATTAN HATS yra žinomos kaip geriau- sios ir dabar yra tokiomis. Kainos ant kepurų ir ant kitų reikmenų liko pakeltos, bet mes iš anksto turėjome žalios medžiagos ir todėl mes galime pigiau doleriu parduoti ir geresnio tavoro, negu kur kitur. Pirmiau, negu tu pirksi rudeninę ar žieminę kepurę, ateik ir prisiziūrėk mūsų ta- vorų ir be abejonės, persitik- rinsi, jog tas teisybė, ką mes sakome. Skrybelės pritaiko- mos geriausiai. Kainos vi- sai prieinamos. Manhattan Hat Stores 230 Grand St. BROOKLYN, N. Y. 479 Grand St. New Yorke krautu 159 E. Broadway.

Pasikalbėjimas Rožytės su Motina.

— Kas tai, mama, kad esi tokia išbalus ir dejuoji?
 — O kur tu čia, vaikelis, ne-dejuosi, kad, rodosi, pagavau tą bedievių užneštą ligą influenza. Gal ir pas dievulėlį turėsiu keliauti (verkia). Ir galva ūžia, ir strėnas diegia ir krūtinę graužia, rodos, tikras nelabasis įsisuko. Sakau, dar kiba reikės paragauti Daunoros trejankos ir virštinės. Galbūt, kad šnapselis išvys nelabą ligą.

— Nerušio, mamyte, degtinės. Vieton degtinės gerk karšto lemonado, gulklonon ir šaukies daktaro.

— Ana ve, ji, mat, mane pamokins! O kur tu girdėjai, kad kiaušinis vištą mokintų? Manęs senos jau nepamokinsi. Va, išgersiu trejankos, sukalbėsiu tris sveika Marija ir eisiu pas kunigą Pletkų ant rodos. (Prieina prie šėpos ir išsigeria). Dievulėliau brangusis, tuoj ant krūtinės lengviau pasidarė. Kad tai Dievulis duotų dangaus karalystę tam Daunorai, o tiem prakieiktiem cicilikam visiem sprandus nusuktų.

— Ir ko tu plūsti socialistus?

— Ba per juos ta liga atsirado. Kaip tik cicilikai ruskių cisorių nužudė ir pradėjo karti kunigėlius ir popus, tai dievas ir atsuntė tą nemacij. Per juos dabar ir nekalti žmonės kencia. Dabar dar kita dievo duota karalių, vokišką kaizerį, girdėjau cicilikai rengiasi kart, tai dievulis dar labiau baus nekaltus žmonelius. O kad tiem cicilikam kas rankas išsukiotų, sprandus nulaužytų, pirštus išnarinėtų, ausis nukapotų.

— Sneki, kaip davatka iš bobinčiaus. Bet paklausk, ką aš tau pasakysiu ir įsidėk į savo poterias pripildytą galvą. Tūkstančiai žmonių miršta nuo influencos netik Amerikoj, bet ir Europoj. Anądien laikraščiai rašė, kad influenza siaučia Vokietijoj, Italijoj, Anglijoj, Lenkijoj. Ryne, kuris yra tokio didumo, kaip Newarkas, kasdien miršta virš šimto žmonių. Influenca siaučia ir Lenkijoj, tai, vei-

čiausia, ir Lietuvą pasiekė. Ar tu žinai, mama, kad beveik kiekviena didžioji karė pasibaigdavo kokia nors baisia liga, maru arba cholera. Keli šimtai metų atgal tarpe protestonų ir katalikų, o jei ir numiršta kuris, tai į kunigo gomurę nepuola šimtinė. Per socialistų laidotuves žmonės ne maikia alaus ir degtinės ir per tai neturi tiek progos užsikrėsti. Ir išeina taip, kad ir pats dievas socialistus labiau myli.

— Tai jau pagal tave. Rožė išeitu, kad ir danguj socialistai karaliauja.
 — Aš netikiu nei į dangų, nei į pekla, bet jeigu jau būtu daneus, tai šur ne davatkom ten vieta. Savo liežuviavimu davatkos ir dangėms aniuolus išvestu iš kantrvės ir aniuolai ias tuoj nusistų pas Liucipierių ant pietų.

Draugams Brooklyniečiams!

Pradžioje 1917 metų, atvažiavus man į Brooklyną, buvo galima pastebėti tarpe L.S.S. 19-tos kuopos draugų draugiškumą ir veiklumą. Bet tas draugiškumas ir veiklumumas tarpe draugų pradėjo nykti, kaip tik buvo prisijustas laikas, kviečiantis sutverti Brooklynje Amerikietiškių Lietuvių Darbininkų Tarybos skyrių. Nuo to laiko mūsų dešinieji draugai liokvėsi kuopoje veikė. Tas, žinoma, nesebėtina, bet sebėtina, kad ir kairieji draugai atšalo nuo veikimo. Tas draugai, negerai, tas yra ne socialistiška. Jeigu mes, kairieji paėmėme vadovaujančią rolę, tai turime nesnaust bet veikt, parodyt pavyzdį ir kitoms kuopoms, kad kairieji draugai yra veikūs. Jeigu mes priklausome prie Lietuvių Socialistų Sąjungos, tai mes turime ir dirbt dėl jos, turime darbuotis vienas ar keliatas, bet visi jeigu norime išauginti L.S.S. į milžinišką organizaciją.

Dabar, draugai ir draugės, Brooklynje yra begalo plati dirva veikimui. Jeigu tik draugai pasišvėstum dėl L.S.S., tai mūsų kuopoj rasitųsi ne vienas šimtas su vir-

šum narių, bet virš penkių šimtų. Juk čia randasi milžiniška kriaucių unija, kuriuos didelė didžiuma yra aiškūs socialistų pritarėjai.

Draugai kriaučiai ir nekriaučiai, pasistengkite ir kiekvieną kuopos susirinkimą atsivesti bent po vieną naują draugą ar draugę prisirašyt. Prikalbinti naują narį nėra jau taip sunku, ypatinai dabartinio pasaulinio krizio momentu. Dabar kiekvieno darbininko ir darbininkės yra privalumas, kas tik simpatizuoja Lietuvių Socialistų Sąjungai, stot į ją ir darbuotis joje dėl darbininkų gerovės, nes tik Socialistų Partija gali prashalint tas pasibaistėtinias aplinkybes; kokiose mes šiandien randamės. Jeigu socializmas neužviešpataus pasaulio, tai, pasibaigus šiai broždingai karėi, už metų — kitų, kapitalistiškos valstybės įtrauks pasaulį da į baisenę katastrofą, negu šiandien mes matome. Tą viską reikia darbininkams teisingai aiškinti, visur ir visuomet, o darbininkai bus su mumis.

Draugai aš į jus atsišaukiu, kurie jau priklausote prie L.S.S. 19-tos kuopos, lankykite kiekvieną susirinkimą, svarstykite kuopos ir Sąjungos reikalus, neatsisakykite apsiimti į komisijas, o apsiėmę tuoj stengkitės atlikti jums paskirtą užduotį. Visos komisijos būtinai turi atsilankyti į socialistų kambarius kiekvieną utar-ninko vakarą pasitart tarp savęs apie tolimesnį veikimą, pranešt organizatoriui apie savo veikimą, o kuomet jums paskirtas darbas galutinai bus užbaigtas, tai pridukite kuopos organizatoriui raštišką raportą.

Taip pat aš atsišaukiu į jus, draugai, ir draugės, kad pasistengtumėte kuopos smarkiausiai platinti socialistišką literaturą. Platinkime kiek tik galime L.S.S. išleistas knygas, nes tik iš tų knygų galima pažint kiek giliau socializmo mokslą. Taip pat ir tuos laikraščius, kurie aiškiai stovi ant tarptautinio revoliucinio socializmo mokslo pamatų, kurie aiškų kelią rodo darbininkų klamos pasiliuosavimui iš po alginės kapitalistiškos vergijos. Tokių laikraščių mes šiandien turime jau tik du: "Laisvė" ir "Moterys Balsas". Šiuos du laikraščius mes turime remt ir platint taip, kad jie pasiektų kiekvieną darbininkišką kampelį.

Tarpe savęs lavinimosi taipgi jokiū būdu negalima apleist. Dabar d. C. A. Hermanas kiekvieną ketvergovo vakarą, socialistų kambariuose, skaitys lekcijas iš politiškos ekonomijos mokslų. Geistina būtų, kad kiekvienas kuopos narys prisidėtų prie Propogandistų Raktelio ir lavintųsi.

Neužilgo 19 kuopa atidarys savo knygyną — skaityklą, dabar kuopos knygos randasi pas "book binder" sutaisyimui. Priešingų mums pakraipos ir sriovių laikraščiai — "Naujienos", "Keleivis", "Sandara" ir "Garsas" — jau pareina į socialistų kambarius ir kas tik nori gali ateiti ir pasiskaityti.

Namo neštis uždrausta.

Draugės ir draugai, mūsų 19 kuopa iki šiam laikui buvo didžiausia, garsiausia ir įtekmingiausia kuopa visojo Sąjungoje, bet dabar tą pirmenybę pradeda užimti daugelis kitų kuopų. Sukrus kime, draugai ir draugės, visi iki vienam į darbą, kas ką galime ir kaip galime dėl L.S.S. labo, o mūsų L.S.S. 19 kuopa vėl stovės pirmoje vietoje visojo Sąjungoje!

Prie socialistiško darbo, draugai ir draugės!
 L.S.S. 19 kp. organizatorius
Pr. Bukšnyš.

Menševikų Įnirtimas.

Mūs p. menševikai taip yra įnirtę ant didžiūmiečių (bolševikų), kad, rodosi, jeigu turėtų galę, tai visus ant sauso medžio pakabintų. Bet bėda, kad jie ne tik neturi galės, o dar mažytę dalelę teturi ir pasekėjų. Ir kaipgi nebūt įnirtusiems? Juk menševikų štabas su visuo "autoritetu" ant Halsted stričio skaitosi taip protiną, taip liogišką, taip mokyty, taip išmintingą, kad jie iš jam priešingosios (didžiūmiečių) pusės nesuranda sau lygaus. Jie (menševikai) iš savo didelio filosofiško mokslo, moksliskai ir išvadina savo priešus didžiūmiečius; tik paklausykite: "strakciotojai, pienbūriai, trampai 'dirty' (purvini) politikieriai, huliganai ir provokatoriai." Matome kokią augstą mokslą išėję tie menševikai nuo Halsted st. Juk dar neviskas, jie iš to didelio mokslo suranda iš šmokum su handitais.

Na ir gerbiamieji, kaipgi nekarstyt šunis ant tų "huliganiškių" bolševikų sprandų ir nebjauriot žemiausios rūšies žodžiais už tai, kad jie nepritaria taip garbingai L. D. Tarybai ir jos fondai. Ir kasgi bedaryt, kad Taryba pradeda bankrutyt (Rockforde L. S. ir Dukterų draugystė, L. M. Rog. Sus. kuopa ir L.S.S. III Rajonas nutarė, kad kuopos atsimes-tų). O tos pašlosios Tarybos fondas taipgi neturi iš darbininkų pritarimo — neaukaija ir gana. Ateityje, tur būt tie ponai, matydami atlikę be pasekėjų, visus darbininkus išvadins huliganais ir nusidangins kur-nors į Spargo - Russelio ir komp. pastogę. Žinoma, aš jiems to nevelyčiau, bet ne ką darysi, kad tos "huliganiškos" aplinkybės prispirs prie to. Tai taip, ponai menševikai, baigiasi ponijos gadynė ir darbininkai nebenori ilgias palaikyt, nes jiems (darbininkams) įsūdė kailį iki kau-lo ir jie nebeseka paskui tuos, kurie veda į poniją ar bent nori palaikyt ir ant toliau, ponijos baigiantį atgyvent amželį. Ponai menševikai, kaip sykis, kaip galėdami stengiasi sutaikyt darbininkus su ponija, bet velni, tos jų visos pastangos, pūtimas sykiu su buržuazija į vieną pūslę nedalaukys, — truks visnu darbininkų paspaudimu. Tada p. menševikai pamatys, kad pataikavime būta silpnybės, o teisybėje būta tvirtybės.

Sibiritis.

Radek, "Pravdos" redaktorius, jau darbuojasi Varšavoje. Ar jisai darbuojasi ten, kaip bolševikų ambasadorius, ar tik taip tenais nuvyko agitacijos reikalais, nėra tikros žinios. Radek yra narys Lenkijos socialdemokratijos, kuri visuomet išvieno ėjo su bolševikais.

Pranešama apie dideles minių demonstracijas Varšavoj. Be abejonės, ten smarkiai kyla revoliucinių socialistų įtekmė.

Lenkijoj veikia kelios lygiai socialistinės partijos. Tautiškieji socialistai, kurie vadina save "frakcyja rewolucyjna polskiej partji socjialistycznej" yra labai panašūs į dešiniuosius rusų socialrevoliucionierius. Lenkų Socialistų Partija (Polska Partja Socjalistyczna) labai artima rusų menševikam ir tiktai socialdemokratija lenkų karalijos eina išvien su bolševikais.

Nuo 1 d. lapkričio pienas pabrango.

Pragyvenimo reikmenys taip smarkiai kyla, kad gyventojai negali nei apsiūrėti. 1 d. spalį ant pieno kainos buvo pakeltos. Dabar, nuo 1 d. lapkričio, jau vėl pakėlė. Už kvortą pirmo skyriaus dabar reikia mokėti jau 18 centų. Keturi metai tam atgal galima buvo gauti kvortą pirmo skyriaus už 9 centus.

Kada reikia ant maisto reikmenų pakelti kainas, tai kompanijos nieko nesako, bet kada darbininkai pareikalauja didesnių algų, tai net policiją pasišaukia, kad tik nuraminus tuos "nenau-dėlius."

Cukraus "porcija" padidinta.

Iki šiol kiekvienam gyventojui buvo duodama krautuvėse tik du svarai cukraus į mėnesį, bet dabar "porciją" padidino — nuo 1 d. lapkričio bus duodama 3 svarai. Vienonk gyventojai, pirkdami krautuvėse cukrų, turės krautuvninkams išduoti raštiškus prižadus, kad daugiau nesuvarstos, kaip kad yra paskirta norma.

Mirė bedirbdamas.

New Yorko muitinėje (Custom House) tūlas Jacob Zabinski, kolektočius, mirė prie savo rašomojo stalo bedirbdamas. Sakoma, kad jis sirgo ispaniška liga ir į tai neatreipė atydos, dirbo iki "pabaigos".

IVAIRIOS ŽINIOS

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 8, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

K. Liebknechtą giria net Amerikos buržuazija, nors jisai nieko bendro su ja neturi. K. Liebknechtas yra tarptautinis revoliucionierius, tokis, duokime sau, kaip E. Debs. Jisai tokio buvo visuomet. Dar 1906 metais kaizerio valdžia buvo pasiuntus jį į kalėjimą. Liebknechtas aprinktas garbės nariu Petrogrado darbininkų tarybos. Jisai savo pažiūrom yra bolševikas.

Radek, "Pravdos" redaktorius, jau darbuojasi Varšavoje. Ar jisai darbuojasi ten, kaip bolševikų ambasadorius, ar tik taip tenais nuvyko agitacijos reikalais, nėra tikros žinios. Radek yra narys Lenkijos socialdemokratijos, kuri visuomet išvieno ėjo su bolševikais.

Pranešama apie dideles minių demonstracijas Varšavoj. Be abejonės, ten smarkiai kyla revoliucinių socialistų įtekmė.

Lenkijoj veikia kelios lygiai socialistinės partijos. Tautiškieji socialistai, kurie vadina save "frakcyja rewolucyjna polskiej partji socjialistycznej" yra labai panašūs į dešiniuosius rusų socialrevoliucionierius. Lenkų Socialistų Partija (Polska Partja Socjalistyczna) labai artima rusų menševikam ir tiktai socialdemokratija lenkų karalijos eina išvien su bolševikais.

Nuo 1 d. lapkričio pienas pabrango.

Pragyvenimo reikmenys taip smarkiai kyla, kad gyventojai negali nei apsiūrėti. 1 d. spalį ant pieno kainos buvo pakeltos. Dabar, nuo 1 d. lapkričio, jau vėl pakėlė. Už kvortą pirmo skyriaus dabar reikia mokėti jau 18 centų. Keturi metai tam atgal galima buvo gauti kvortą pirmo skyriaus už 9 centus.

Cukraus "porcija" padidinta.

Iki šiol kiekvienam gyventojui buvo duodama krautuvėse tik du svarai cukraus į mėnesį, bet dabar "porciją" padidino — nuo 1 d. lapkričio bus duodama 3 svarai. Vienonk gyventojai, pirkdami krautuvėse cukrų, turės krautuvninkams išduoti raštiškus prižadus, kad daugiau nesuvarstos, kaip kad yra paskirta norma.

Mirė bedirbdamas.

New Yorko muitinėje (Custom House) tūlas Jacob Zabinski, kolektočius, mirė prie savo rašomojo stalo bedirbdamas. Sakoma, kad jis sirgo ispaniška liga ir į tai neatreipė atydos, dirbo iki "pabaigos".

K. LUTKAUS

131 Grand St. BROOKLYN, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko scinynos sveikata.

Geras linimentas.
 Nuo ramatų (reumatizmo), diaglio strėnos ir neuralgijos reikalinga yra gera alyva (braukymui iš lauko pusės). Ji reikalinga tuojais ir ji turi būti gera, stipri ir iškūma. Išmėginimus daryti nėra laiko. Paklausk mus patarimo; panaudok

Severa's Gothard Oil

(Severos Gothardiška Alijuma) kuri specialis rekomendacijos perkalauja. Ji pati save pagiria, kaip puikus linimentas tokuose atsitikimuose. Ji yra gera nuo sustirusių raumenų ir sąnarių, pripuoliusios, vieliniai skausmai ar galūnių užstus ir apskritai visur, kur tik linimentas gali būti vartojamas. Ji yra pardavinėjama visose aptiekose. Kaina 50 ir 60 centų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežinint ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bestone ir Massachu setts vaistijoj. Gyduolių gali gaut kokios tik pasuly yra vartojamos. Galite reikalaut per laiškus, o aš pasiūsiu per ekspresą.

K. Šidlauskas
 Aptiekorius ir avininkas
 226 Broadway, kampan C St. SOUTH BOSTON, MASS.
 Tel. So. Boston 21014 ir 21013

Ar turi tą naują knygą apie lytišką gyvenimą?

Jeigu neturi, tai pasiskubink gauti, nes knyga gali greit išbaigt.
 Apie tos knygos naudingumą paklausk tų, kurie jau ją turi. Knygos vardas

Patarmės Merginoms apie Lyties Dalykus.

Parrašyta žinomas lytiškų dalykų aiškintojos ponios M. H. SANDER.
 Ta knyga reikalinga visiems: merginoms, moterims ir vyrams. Joje aprašoma lytiškų organų išsivystimas, jų veikmė ir svarba visame moteries ir vyro gyvenime; apsisavinimas; vaisiaus augimas; nėštumo higiena; motinystė ir jos higiena. Taipgi aprašoma lytiškos ligos, savižagystė ir daug kitų jdomių dalykų.
 Knyga turi 120 pusl. ir papuošta paveislais, kurie palengvina aprašomus dalykus suprasti.
 Kaina tik 50c.

Ar verta būti teisingu?

Visada yra žmonių, kurie stengiasi dorai ir teisingai gyventi, bet koki jie gauna už tai atlyginimą ir koks jų likimas, — parodo vieno tokio žmogaus istorija. Jo gyvenimas taip užimantis, jog akai tosi, kaip gražiausia pasaka. Tos knygos vardas.

Kovotojas už Teisybę.

Jeronimas Savanorolla
 Kas nori žinoti apie teisingo žmogaus vargus senovėje ir apie dvasiškosios darbus, tam ši knygelė būtinai reikalinga. Kaina tik 25c.

Pasaulių Ratas.

Tai yra puikus ir labai jdomus parašymas pasaulio planetų, kurios keliauja po plačią erdvę. Kaina 25c.

Kerštinga Melė.

Labai puikus sceniškas veikalėlis ir lengvas stulėti. Kaina 10c.

Reikalaudami knygų, pinigų elskite Money Orderiu arba įde-ty į laiška. Stampų neprimau.
Mrs. F. STROPUS
 6 Loring Street, So. Boston, Mass.

The Lithuanian Semi-Weekly
"LAISVĖ"
Published by the
LITHUANIAN CO-OPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.
Every Tuesday and Friday at 455
Grand St., Brooklyn, N. Y.
Yearly subscription rates: In U. S.
and foreign countries \$3.50.
Telephone Stagg 3878.

Eina du sykiu savaitė: Utarnin-
kai ir Pėnytiomis, 455 Grand St.,
Brooklyn, N. Y. Leidžia Lietuvių Ko-
operatyviška Bendrovė.

"LAISVĖ"
Prenumerata metams: Amerikoje ir
užrubežiuose — \$3.50; pusei metų
Amerikoje ir užrubežiuose — \$1.75.
Telephone Stagg 3878.

Entered as second class matter
March 11, 1914, at the Post Office
at Brooklyn, N. Y. under the Act of
March 3, 1879.

Iš Lietuvos.

Žagarė.

Gegužės 9 d. naktį sudegė
Dilbinuose Br. Mačiulienės
visos trobos. Drauge sude-
gė 3 arkliai, kiaulės, paukš-
čiai ir visa kitokia mantą
bei pinigai. Labai apdegę
mažas vaikas ir tarnaitė.
Spėjama, kad kas tyčiomis
padegęs.

Lietuvių Muzikos Mokykla Vilniuje.

Kaip tenka patirti, parva-
žiavęs Vilniui muzikas Juo-
zas Talat-Kelpša emė ypa-
čiai rūpintis Muzikos Mo-
kyklos įsteigimu, nors apie
jį jau ir anksčiau šiek tiek
buvę manyta. Rūpinamasi,
kad mokykla jau šį rudenį
pradėtų darbą. Sumanyto-
jų mintimi išskarto būsią ar-
ti 100 mokinių. Mokykloje
profesoriaus muzikai Juo-
zas Naujalis, kun. T. Bra-
zys, J. Talat-Kelpša ir dai-
nininkas Kipras Petrauskas.
Mokyklos įsteigėjai tuo rei-
kalu tariasi su valdžia. Tai-
gi visi norintieji stoti mo-
kyklon privalo apie tatau at-
minti.

Lietuvon parvažiavo. Ma-
tas Grigonis (mokytojas),
Stasys Mašiulaitis (mokyto-
jas), Vytautas Juškys (stud.
med.), Romanas Mašinskis
(stud. technologas), Jonas
Daumanskis (stud. jur.).

Dailės Mokykla.

Kaip girdėti, mūsų daili-
ninkų tarpe kilo sumany-
mas atidaryti Vilniuje Lie-
tuvų Dailės mokyklą. Tuo
sumanymu rūpinas A. Žmuid-
zinavičius ir apsigyvenęs
dabar Vilniuje dailininkas
Skleris. Ši mokykla, kaip
manoma, bus atidaryta dar
šį rudenį.

Dėl Dramos mokyklos.

Grižęs iš Rusijos ir apsi-
gyvenęs Vilniuje Petrapiilo
valstybinio teatro artistas J.
Vaičkus prašo pranešti, jog
jis norinčiuosius įstoti jo ža-
damon steigti lietuvių dra-
mos mokyklon kviečia apsi-
lankyti pas save arčiau su-
sipažinti su scenos gabu-
mais. Dieną ir vietą oficia-
liniams kvotimams būsiantį
paskelbta vėliau. Vaičkaus
adresas: Kaštanų gatvė, nu-
meris 4, butas 11, kasdien
nuo 6 ligi 7 val. vakaro.

Dotnavos žemės ūkio Mokykla.

Šiomis dienomis, liepos
mėn. 5 d., į Dotnavą buvo
nuvažiavę Lietuvos Tarybos

igalioti agr. J. Tūbelis, M.
Konča ir P. Variakojis ap-
žiūrėtų buvusios ten prieš
karę vidurinės žemės ūkio
mokyklos trobėsių ir liku-
siojo inventoriaus. Taryba
yra sumanusi šitą mokyk-
lą atgaivinti tokiu greitai
programu, kokis yra buvęs
prieš karę, jau nuo šio ru-
dens. Tuo tarpu rengiamas
yra mokyklos programo pro-
jektas ir samata tiems da-
lyviams, kurie yra būtinai mo-
kymo pradžia, kad įteikus
visa tat mūsų krašto okupa-
cijos valdžiai reikiams
mokyklai lėšoms gauti.

Žasliai.

(Kaišėdorių apskr.)
Netoli Žaslių miestelio y-
ra Naujažerių (Novozior-
kų) sodžius, kuriame rusai
pastatė puikią mokyklą. Ap-
link mokyklą ir sodą eina
gražios liepų alejos. Tik šį
pavasarij gobši žmonės emė
ir iškirto tas alejas. Tiesa,
liko medžių, bet tiktai apy-
kreiviai, apsusėliai. Gaila,
labai gaila, kad taip graži
mokslo vieta, kur dabar ran-
dasi iš Vilniaus pargabenta
prieglauda yra taip nus-
skriausta.

Garliava.

(Kauno apskr.)
Paskutiniu laiku per Gar-
liavos miestelį perėjo daug
žmonių grįžtančių iš Rusi-
jos, pėsčių ir važiuotų. Ne-
mažai grįžo iš Rusijos ir į
Garliavos parap. Tarp jų
kai kurie yra labai apver-
tiname padėjime, nes par-
grįžę viską rado sugriauta,
sunaikinta. Neturi nei na-
mu, nei gyvulių, o kiti nei
duonos prasimaitinimui.
Toki labai reikalingi visuo-
menės užuojautos ir pašel-
pos.

Seinai.

Pas mus švietimas kyla,
bet netruksta ir tamsuolių
netik tarp senesnės kar-
tos, bet ir tarp jaunuolių.
Kad ir nevisi, bet daugelis
prisilaiko dar senos mados,
vakarais lošdami kortomis.
Laikraščių jaunimas mažai
teskaito, o jei ir skaito, tai
tik daugiausiai merginos,
kurioms nelabai patinka va-
karauskos ir senieji įpročiai.
Vaikiniai naktimis mėgsta
vaikščioti po kaimus ir ne-
duoda žmonėms ramumo.
Vertėtų jau pamesti tas se-
nas įpratimas — valkiotis
naktimis. Galima ir prie
šviesos šventomis dienomis
dora pasilinksinti. Metas
jau atrasti nuo visa to, kas
žemina žmogų, o imtis kas
būtų visiems maloniau, ir iš-
nyktų blogi įpročiai.

Kujanai.

(Kedainių apskr.)
Tai vienas tamsiųjų kam-
pelių. Niekas čia nesirūpi-
na švietimu. Užtat pas Ku-
janiečius madoje priežodis:
"Aš pragyvenau, ir mano
vaikai pragyvens." Todėl
čia ir priviso daug vagių. Ir
nenuostabu, nes vietiniai
žmonės labai apsnūdę ir
mažė tesirūpina savo bend-
rais reikalais. Be to dar
pas juos išsiplatinę blogi į-
pročiai: lošimas kortomis iš
pinigų, girtuoklybė, na ir
baltosios slaptas dirbimas.
Mažutis sodžius — o "bra-
varus" ras kelius. Laikas

kujaniečiams susiprasti, pa-
mesti blogi įpročiai. Ge-
riau išmokite skaityti gerų
knygų, laikraščių ir rūpin-
tis savo viešais reikalais.
Žmonės jų bijosi ir neišduo-
da policijai. Bet anie plėši-
kai dar labiau pasidrasina.

Tytavėnai.

(Skaudivilės apskr.)
Tytavėnų miestelyje buvo
per žiemą, bus ir vasarą lie-
tūvių mokykla, nes įsirašė
užtenkamas skaičius vaikų.
Prie lietuvių mokyklos, mū-
sų mokytojo Sarapo rūpe-
nių, įsteigti suaugusiam jau-
nimui šventadienio kursai,
kuriuose bus mokoma: ra-
šyti, skaityti, lietuvių kal-
bos ir skaičiavimo. Tytavė-
nų jaunimas yra dėkingas
už tai mokytojui Sarapui.
(Iš "Liet. Aido")

Korespondencijos

WATERBURY, CONN.

Did. Liet. Kun. Gedemino
draugystės laikytame mėne-
siniame susirinkime 27 d.
spalio tapo perskaitytas
straipsnis iš "Tėvynės" No.
41, kuriame paskelbta, kad
Waterburio lietuvių tarpe
randasi negeistinių melagių,
išgamų, tėvynės priešų etc.
Tokiais yra įvardyti T. Ma-
tas ir L. Natkevičius.

Did. Liet. Kun. Gedemino
draugystė, turinti tris šim-
tus narių, griežtai protes-
tuojame prieš tokį šmeižim-
inėtų ypatų ir reikalaujame
atšaukti visa tai, nes tos
ypatos yra apšmeižtos ne-
kaltai. Tuodu mūsų drau-
gu, ypač T. Matas, yra dau-
giausiai pasdarbavę, rinkie-
me aukų dėl nukentėjusių
nuo karės lietuvių, negu tie,
kurie pasirašo po tais šmei-
žimais.

Tuodu draugu yra dau-
giausiai pasdarbavę dėl Lie-
tuvos labo, o dabar juos
taip šmeižia per "Tėvynę".
fanatikai tik todėl, kad jie
nešoka pagal tų fanatikų
dūda.

Varde Did. Liet. Kuni-
gaikščio Gedemino Draugys-
tės, pirimininkas

K. Vasiliauskas.

PHILADELPHIA, PA.

Pranešimas.
11 d. lapkr. vakare, Rusų
Sovietų svetainėje, 701 N.
8th St., bus susirinkimas L.
D.L.D. 10 kuopos. Draugai
ir draugės būtinai malonė-
kite atsilankyti, nes turime
daug svarbių dalykų.

Prot. Sekretorius
J. Bendoravičius.

NEWARK, N. J.

Labai smagu yra matyti,
kad "Laisvės" Bendrovės
šerų kampanijai pusėtinai
sekasi. Tas parodo, kad dar-
bininkai labiau pradeda su-
prasti savus reikalus ir jais
labiau rūpinasi. Mūsų mie-
ste, kol kas, dar tame daly-
kie nieko nebuvo veikama ir
jis galima sakyti nebuvo gali-
ma dėl priežasties siaučian-
mos dabartinės epidemijos:
kadangi viskas buvo užda-
ryta, net ir susirinkimai. Da-
bar ir mes pradėsime per-
kratinėti savus soc., kiek jie
yra susipratę savais reika-
lais. Šiandien suėjau su
draugu Vladu Kaminsku iš

Bayonne, N.J., ir uždaviau
jam klausimą: kaip tu, drau-
ge, manai, ar "Laisvė" eida-
ma neša kokį nors naudą
darbininkų klesai? Drg. V.
Kaminskas sako: "Aš galu
vartoti rimčiausius argu-
mentus ir tą dalyką papuo-
šti puikiausiomis iliuzijomis,
vistiek tu, drauge, man neti-
kėsi. Jeigu tave pertikrin-
ti, kad "Laisvė" ištikrųjų
neša naudą darbininkų kle-
sai ir aš tą pripažįstu, tai
statu kaip tikriausį argu-
mentą pertikrinimui tavęs
ir kitų neviernų Tamošių
šią \$10.00 ir pasilieku jos
dalininku." Tokiu būdu dis-
kusijos tarpe mūsų užsibai-
gė. Mano geras draugas
Ludvikas Gaubas diskusijo-
s nedalyvavo, bet jis tēmi-
jo, kuris ims viršų ir pama-
tes, kad d. V. Kaminskas
mane galutinai sukirtu, d. L.
Gaubas, be jokių diskusijų,
išsiėmė iš kišenius dešim-
tinę ir padėjo, pilnai patvir-
tindamas pirmojo draugo iš-
reikštą mintį. Aš manau,
kad ir kiti Newarko socia-
listai paims pavyzdį nuo
augščiau minėtų draugų ir
parems "Laisvę" ne žodžiais
ir tuščiomis iliuzijomis, bet
darbu ir prisidėjimu prie
jos.

Ig. Bečis.

RACINE, WIS.

12 d. lapkričio, socialistų
svetainėje, bus susirinkimas
L.D.L.D. 65 kuopos. Pra-
džia 7:30 val. vakare. Drau-
gai, visi privalote į šį susi-
rinkimą atsilankyti, nes tu-
rime daug svarbių reikalų.
Taipgi kviečiame atsilankyti
ir pašalinčius, kurie žingei-
dauja šios draugystės tiks-
lais arba norėtų prie jos pri-
sirašyti.

Org. A. Šaladžius.

CLIFFSIDE, N. J.

(Nuo mūsų korespondento).

25 d. spalio L.M.P.S. kuop-
pa laikė pirmą susirinkimą
drg. K. Steponavičiaus kam-
baryuose. Susirinkime daly-
vavo 7 draugės ir visos užsi-
mokėjo duokles. Potam li-
kosi išrinkta kuopos valdy-
ba iš šių draugų: pirm. M.
Maželiene, sekr. U. Stepo-
navičienė ir įzd. O. Baltru-
šaitienė. Sekantis susirinki-
mas įvyks 25 d. lapkričio K.
Steponavičiaus kambarys.

Nors iki šiam laikui vie-
tos moterys nedalyvavo or-
ganizatyviame veikime, bet
šisai pirmas moterų susirin-
kimas darė begalo smagu
įspūdį, nes tas jų uolus svar-
stymas ir teiravimasis apie
L.M.P.S. reikalus parodo,
kad jau ir šio miestelio mo-
terys pradeda rūpintis darbi-
ninkiškos idejos reikalais.

Baigiantis susirinkimui,
visos susirinkime dalyvau-
sios moterys pasižadėjo at-
sivesti į sekantį susirinkimą
po naują narę.

Linkėtina šios jaunutės
kuopelės moterims geriau-
sios pasekmių ir šisai jų
draugijos darbas, beabejo-
nės, paakins ir vyrus prie
uolessio darbo.

L.S.S. 250 kp. laikys susi-
rinkimą 15 d. lapkričio, klu-
bo svetainėje, 8 val. vakare.
Malonėkite visi draugai su-
sirinkti, nes bus daug svar-
bių dalykų svarstymui.

CLEVELAND, OHIO.

Atydai L. S. S. 3-čios kuopos nariams.

Paskutiniu laiku iš prie-
žasties epidemijos visos mū-
sų socialistiškas judėjimas
buvo apsistojęs, tokiu būdu
susitrukė ir narių mo-
kesčių užsimokėjimas.

Taigi, draugai ir draugės,
(L.S.S. 3-čios kuopos), kaip
tiktai patėmysite vietiniuose
laikraščiuose miesto val-
džios pranešimą, kad gali-
ma laikyti susirinkimus, vi-
suomeniškas sueigas, tai tuo
jaus malonėkite atsilankyti
į L.S.S. 3-čios kuopos susi-
rinkimą, kuris atsiūna kas
pirmą ir trečią pėnyčią
kiekvieno mėnesio.

Taipgi sykiu su tuo pra-
sidės lavinimosi socialdemo-
kratų mokslo pamatų, bei
diskusijos, kurios įvyks kas
antrą ir 4-tą pėnyčią ko-
no mėnesio toj pačioj sve-
tainėje, kur 3-čia kp. laiko su-
sirinkimus ir "Mirta."

Tokiu būdu visos komisi-
jos, kurios yra išrinktos nuo
L.S.S. 3-čios kuopos, malonė-
kite tuojaus pradėti veikti
su pilna energija ir pasi-
šventimu, nes darbo daugy-
bės.

L.S.S. 3-čios kuopos komi-
tetas nutarė: kiekvieną
pėnyčią būti svetainėje ir
priimnėti narines mokes-
tis, taipgi naribus aplinkybės
nepavelys atsilankyti į susi-
rinkimą, tai galėsite atsilanky-
ti kad ir ne paprastoj pė-
nyčioje ir sumokėti savo mė-
nesines duokles ir dalyvauti
lavinimosi, jeigu norėsite.

Taigi, draugai ir draugės,
kaip tik prasidės veikimas,
tai tuojaus griežkimės už
generališko veikimo, kad at-
gavus praleistą laiką.

Taipgi visi nariai pasi-
stengkite užsimokėti savo
mėnesines duokles ir atsi-
veskite naujų narių.

Su draugiškais linkėji-
mais, jūsų L.S.S. 3-čios kuopos
organizatorius,
Julius Daubaras.

SCRANTON, PA.

Rudenio sezonui L.S.S.
VII Rajonas užsibriežė ga-
na daug darbo: liko nutarta
surengti paskaitas visose
kuopose. Toliaus: surengti
dailės vakarėlius, kuriuose
pasižadėjo dalyvauti drau-
gės Pietariūtės ir Bulotyė.
Tarp kitko liko nutarta į-
steigti vakarines mokyklas
gramatikos bei rašybos. Vie-
nok, kuomet dabar nutari-
mų negalima gyveniman
vykdyti iš priežasties ligų
siautimo, tad mažai kas ir
veikiama.

Kelios vietinės progresy-
vės draugijos nutarė surengti
prakalbas tikslu pagelbėti
Tamui Mooney, bet nega-
vus kalbėtojaus, darbas už-
sitiesė neįvykdytas.

S.L. Kooperacija, galiaus,
nutarė atidaryti valgomų
daiktų krautuvę nuo 1 d.
lapkričio, kuri bus po No.
205 W. Market St. Patar-
nia visuomenei remti tą į-
staigą visais galimais bū-
dais.

Prasidėjus siausti epide-
mijai, visokia pramonė la-
bia nupuolė. Kitokio darbo
veik negalima gauti, kaip
tik kasyklose, nes užsarius
daugumai įstaigų, bedarbiai
užpildė visas reikalaujamas
vietas.

Rusijos Rubliai

Dabartiniu laiku yra labai pigūs. Tavo sumą Ameri-
konisų pinigų gali padauginti ant trijų sykių, jeigu
pirksi rublius dabar.

LIETUVIAI, kurie mano grįžti Lietuvon po karę, pelyna nupirkda-
mi rublių, nes tikrai galima tikėtis, kad po karę rublių vertė pakils.
Tie, kurie nemano grįžti į Lietuvą po karę, galės čia parduoti
savo rublius už tiek, kiek jie buvo verti pirm karės.

TODĖL netidėkit šitos progos. Pirk rublius tuojaus nuo užtvirtinto

Bankieriaus Henrikas C. Zaro

39 Cooper Square, kaimas 6-11 St. The Zaro Bank Building

ŠITAS bankierius perka ir parduoda Laisvės Paskolas, Karės Taupy-
mo Stampas taipgi ir "Thrifty" Stampas.

Ar jus kada nors pamielinat, kaip yra pavojinga nešiotis su savim ar
laikyti bakse pinigūs ar šiaip svarbius dokumentus? Ar žinai kad jie
gali zūt gaisre ar vagis gali pavogt? Apsaugoti galima pasisam-
dant "Apsaugos Pasidėjimo Bakse" pas Bankierių Henriką C. Zaro.
Tas bakas yra apsaugotas nuo vagių ir gaisro. Ateik ir pamatyk tą
apsaugos bakse, kuris randasi Zaro Bank Building, 39 Cooper Square,
kaimas 6th Street, New York, N. Y.

* Atvira vakarais iki 8 val.; nedėdieniais iki 1 val. po pietų.

Bažnyčios ir salionai liko
uždaryti tik iš priešakio, bet
per kitas (galines) duris
kostumeriai lankosi, o pra-
baštėliai taip "bizi", kad net
po desėtkus mišų atlaiko už
mirusius kiekvieną dieną ir
už duobes pakėlė nuo \$8.00
ligi \$18.00.

Taigi, kaip matyt, tai biz-
nis eina gerai kaip kam.
Tuom tarpu pasiliko labai
daug našlių, našlaičių arba
šiaip neteko dauguma šei-
mynos narių. Iš tos prie-
žasties kaip kur apsieiškia
neapsakomas skurdas.

PITTSBURGH, PA.

Pranešimas Pittsburgho
dailės mylėtojams.

Šiuomi pranešame, kad
"Aido" choras po ilgų vaka-
cijų ir poilsio pradėjo veikti.
Choro vedėjas, drg. J.
Žuronas, sugrįžo iš So. Bos-
tono ir jau prasidėjo choro
mokinimas. Nors šiom
tarpu biskutų kenkia influ-
enza, bet reikia tikėtis, kad
tas greitai pereis.

Todėl meldžiame visus na-
rius ir nares, kurie dalyva-
votė pereitais metais, lanky-
tis į praktikas. Taipgi mes
kviečiame visus dailės mylė-
tojus: merginas, moteris ir
vyrus prisidėti prie Aido
choro. Žinote, kad Aido
choras netiktai dainas moki-
nasi, bet pastato didžiausius
ir geriausius teatrus lietu-
vių kalboje. Todėl juo dau-
giau bus veikėjų, tuo dau-
giau galima bus nuveikti ir
tankiaus įvairių koncertų su-
rengti. Taipgi, sujudinkime
kalnuotą ir dūmuotą Pitts-
burghą!

Reguliarės choro prakti-
kos atsibūna kiekvieną su-
batą, 7:30 val. vakare, 2033
Fifth Ave.,
Organ. J. P. Rasinskas.

UŽMUŠĖ 7 SAVO SUNUS.

Havana, 1 d. lapkričio. —
Tūlas Lavera mirė nuo iš-
paniškos ligos. Jo moteris
pasiliko su septyniais ma-
žais kūdikiais neapsakomam
nuimimime. Tuojaus po vy-
ro mirties ji užnušė visus
savo kūdikius, uždegę gyve-
namąjį namą ir patį įšokė
į liepsną. Vienok kareivis
ją išgelbėjo.

TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA.

Tai neįveikiamas ligų priešas, o
kartu mūsų draugas. Rei-
kalaukite to draugo pas a-
gentus arba tiesiog prisius-
dami 50 centų pačtos žen-
keliais. Vincas J. Daunora,
Provizorius, 229 Bedford
Ave., Brooklyn, N. Y.

(Apgarsinimas).

DYKAL DYKAL! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veiru
tiam, kurie daudn taisyti ir naujus ideti. Visas darbas višitiki be
skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialis-
tas tvirtose atstatimuose. Ateik ir duok šegaminot. Informa-
cijos dykal. Mano kabinas ir tikėtai 22 karatė. Darbas svyr-
tuotas. Ofiso vntandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Pėnytiomis ofi-
sas uždarytas. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M.
DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S. Liet. Dentistas
500 Grand St., Kaimas Union Ave. Brooklyn, N. Y.
Kalba Lietuviška, Lenkiška, Rusiška. Tel. Stagg 3629

Žemės žie
KUN
— Tur
dos, mač
čia pietus
— K
tarnaitė
— K
mus jų ne
kū bliūda
— K
llepė iš už
— P
kuis, kaip
guspadin
Jok man
nori pasir
gimts rubl
ly neprisi
— tie pati
dama, gi
me. O ka
mek. Pe
nuo už 11
netoli kita
tušino už
— Mi
pietus, ka
bina, tuos
sinesa; ne
vedė pusė
— Tai
— Nu
kiemą spit
— Tie
rištų šunis
kabinasi, -
— Ne
sienauja b
— Tej
tus, pasak
cia spitoln
— An
Prasom, ti
palsote, t
— Nie
ant jus kie
ny sveikat
paušes, —
— Me
Vakar sak
tau klausy
— Nie
talininkas.
po Ridos l
kaldos ku
laukite. T
migeio nor
— Lab
vili, taip n
šmet... nur
— Tur
Juk aš neb
dama, —
— Šeimyr
tarpe savęs
kad apsiim
tyje, jog n
klausimus
eina visi į l
prato iš P
namuose pi
Plerzie
pavadinu a
— Prās
drūnti.
— Su
bet man vie
pas jumis i
kintinkus es
šimau, kad
— Gal
rus išpildyt
metais. Ši
užtat ir nu
kūdo, kad
— Dėd
regali tiek
nų vištelė
pusę tiek
sitiams pad
tobolinink
— Sar
gus tekias
mas metas,
kroniška,

Žemės žiedas.

KUNIGO PALAIKAI

—Turbūt rytoj kunigėlis kalėdos ir pas mus, mačiau špitolninkas vaikščioja po Rūdos kaimą apskatinėdamas, — tarė į valgančią pietus šeimyną gospadinę Plerzienę.

— Kažin kur bus pietūs? — užklausė tarnaitė Plerzienės.

— Kur bus pietūs vis viena, bet pas mus jų nebus, — dėdama ant stalo maslionkų bliūda, atsakė Plerzienė.

— Kodėl pas mus negali būti? — atsiliepė iš užstalės drąsiai bernas.

— Pietus surengti galima, bet tik tokius, kaip jūs dabar čia valgotė, — atkirto gospadinė, — kunigui prastai nepaduosi. Juk man ne pirmas sykis. Jei atsakančiai nori pasirodyti, kaštuoja mažiausia dvidešimt rublių. Šimet, kaip tyčia, nei paršelių neprisiauginome. Vištukų yra keliatas — tie patys vos gyvi. Su viskuom kaip dėdama, gi kur pinigai? Dar skolos teturime. O kad gerimų nebus, viskas bus perniek. Pernai pietų laike išgėrė tik vieno vyno už 10 rublių; paprasto šampano — už netoli kita tiek. Padvadninkai baltakės patušino už 6 rublius.

— Mūs dėdienė bagota, gali surengti pietus, kad ir kiek prastesnius; kur pietūs būna, tuose namuose ir kunigas kitaip atsiėsa; nemokina nei vieną poterius, — privėdė pusbėrnis.

— Taip, taip, — ūžė visa šeimyna.

— Nutilkite, nesiginčinė, ateina per kiemą špitolninkas, — sušuko Plerzienė.

— Tiems inkoms vakar sakiau, kad pririštų šunis, da parsitrauks špitolninką, taip kabinasi, — baudė piemenis Plerza.

— Neparsitrauks, jau visai prie durų šienauja botagu, — pasakė piemu.

— Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus, pasakė žengdamas per slenkstį į grinčią špitolninkas.

— Ant amžių, — pritarė Plerzienė. Prašom, tėvuli, pas mus sėstis. Gal labai pailsote, tiek atkeliavę?

— Niekur taip bjauriai nepailsau, kaip ant jūsų kiemo šunis besiginčindamas. Čyst seną sveikatą atėmė. Kad kiek, būčiau nu-pūtoles, — skundžiasi špitolninkas.

— Mes matėme, — pritarė Plerza. — Vakare sakiau piemenims, kad pririštų, kur tau klausys. Jie žino tik zbrajiti.

— Nieko, viskas gerai, — gyrėsi špitolninkas. — Dabar apzaiminu, kad rytoj po Rūdos kaimą, kaip lygiai ir pas jus, kalėdos kunigėlis. Prašau apsilaukite ir laukite. Taipgi užreikiu ir prašau, su kunigėlio noru, kad pas jus bus pietūs.

— Labai ačiū, kad kunigėlis ir jūs, tėvuli, taip mylite mūsų namuose... bet kažin šimet... numykė Plerzienė.

— Turiu viltį, jog dėdienė neatsakys. Juk aš nebereikalo pailsau šunis besvaidydama, — skundėsi špitolninkas.

Šeimyna, pietus valgydama, šnibzdasi tarpe savęs ir nori, nors neišdrįsta pritari, kad apsiimtų Plerzienė. Šeimyna turi mintyje, jog nereikės atsakinėti ir kunigo užklausimus ir kalbėti poterius. Po pietų iš-eina visi į kluoną kultū, bet linksmi, nes su-prato iš Plerzienės nudavimo, kad bus jų namuose pietūs.

Plerzienė, šokinėdama apie špitolninką, pavadina ant pietų:

— Prašom, tėvuli, ant pietų. Kiek pasidūrinti. Toks oras šaltas, bus šilčiau.

— Su mielu noru priimu jūsų mylistą, bet man vis rūpi, kad apsiimtumėte ir būtų pas jus kunigėlio pietūs. Išmesnius ūkininkus esu perėjęs, gi kuriuos dar turiu, žinau, kad pietūs užsteliuoti negalima.

— Gal ir apsiimsiu jūsų ir kunigėlio norus išpildyti. Kad ir prasčiau, negu kitais metais. Šimet visai nesitikičiau susilaukti, užtat ir neprisirengiau. Iš vienos pusės kiuodo, kad jaunų gyvulių neturiu.

— Dėdiene, nesirūpink, kunigėlis šimet negali tiek valgyti, kaip kitais metais. Vieną vištelę sutaisys ir gana... Gerimų nei pusę tiek neverta... Padvadninkams ir kitiems paduok lašinių ir viskas, — mokino špitolninkas.

— Sarmata būtų, baisi sarmata, surengs tokius pietus ir taip priėmus. Jei pirmas metas, kas kita, gi dabar pasirodžius žmoniškai, nusmukti žemyn, į ką bus pa-

dabna. Iš manęs juoktūsi netik jūs, tėvuli, kunigėlis, kunigėlio gospadinė, bet ir visa parapija, — mosuodama rankomis, atsakė Plerzienė.

— Manau, jūs mokėsite, tik duokite man užtikrintą žodį — prašė špitolninkas.

— Taip, užtikrinu jums, kad išpildysiu jūsų ir kunigėlio pageidavimą... Kaip anksti ir ar ilgai pas mus bus?

— Manau, vienuoliktą prieš piet iki vienai po pietų, — paaiškino špitolninkas.

Gerai pasivalgęs, išsigėręs, špitolninkas atsiveikina Plerzą ir Plerzienę ir iš-eina. Kulikai atsiunčia iš kluono mergą paklausti, ar bus kunigo pietūs mūsų namuose? Jiems rūpi sužinoti, kad numalšinus baimę... Merga įbėga per grinčios duris ir klausia:

— Dėdiene, kaip padarėte su špitolninku sutartį? Bus pas mus pietūs? Visi mane atsiuntė paklausti jūsų.

— Tik per jūsų pradžią ir turėjau apsiimti. Bet turėsite ir pašokinėti, kad surengus ir taip trumpą laiką. Špitolninkas sakė, kad prieš pietus vienuoliktą valandą bus pas mus iki vienai po pietų, — purštikavo Plerzienė.

— Tas niekis, mes apdirbsime ir surengsime kuogeriausiai. Jūs darykite parėdka—prispirkite gospadorių, kad pasirūpintų nuvažiuoti į Vilkaviškį parvežt gerimų, kad ne šiandien, tai rytoj anksti.

— Tik per jūsų pradžią ir turėjau apsiimti. Bet turėsite ir pašokinėti, kad surengus ir taip trumpą laiką. Špitolninkas sakė, kad prieš pietus vienuoliktą valandą bus pas mus iki vienai po pietų, — purštikavo Plerzienė.

— Tas niekis, mes apdirbsime ir surengsime kuogeriausiai. Jūs darykite parėdka—prispirkite gospadorių, kad pasirūpintų nuvažiuoti į Vilkaviškį parvežt gerimų, kad ne šiandien, tai rytoj anksti.

Merga nubėga į kluoną ir praneša visiems, jog baimės nėra, pietūs bus. Bernas kepurę muša į žemę ir sako: — Tegul mano šiandien prapuola; nuo kunigo į peludę nesikavosi, kaip būvau zadėjęs. — Pusbėrnis su piemeniu šokinėja ant vienos kojos ir dainuoja: "Neturiu nieko, nebijau nieko" ir t. t.

Vakare susirenka visi į grinčią ir ima kalbėti vėl apie pietus. Valgo ir vakarienę — vis tie pietūs. Po vakarienės Plerzienė varo gulti, nes rytoj reikės anksti keltis — trečią valandą po dvylikai — yra daug darbo.

— Tik baikos anksti keltis — mes pri-praše, — kišdamas tabaką į pypkę, atkirto pusbėrnis. Man nei kam ko apie miegą.

— Mazgokite šaukštus ir eikite gulti nelandę, nei vabalai po kampus, — ragino Plerzienė. Iš-eina visi gulti.

Ant rytojaus, kaip tik dvi laikrodžio išmušė, Plerzienė pasikėlus ėmė špuokuti po grinčios kambarius ir kieme, ragindama šeimyną: — Kelkitės, jau viso svieto kulia — mala, o jūs gulite — (Plerzienė gal norėjo pasakyti: "Visi žmonės jau kulia ir mala, o jūs dar gulite"). Šeimyna be noro kraustėsi iš patalo ir ruošėsi prie darbo. Mergos pradeda mazgoti grinčios grindis, vyrų užšeria arklius, taisy roges, kad būtų prirengtos, kuomet reikės. Plerzienė veda parėdka. Laikrodžio išmuša keturias, Plerzienė mergoms liepia užkaisti pusryčius. Plerza rengiasi į Vilkaviškį važiuoti gerimų. Bernai užtaiso arklius. Laikrodžiui šešias išmušus, išvažiuoja į Vilkaviškį.

Namuose tikra rugiapūtė, visi dirba išsijuosę. Vyrų nukrausto čystai kiemą, mergos grinčioj mazgojasi, kepa visokias mėsas, piragus, žodžiu sakant, rengia kunigui pietus.

Apie aštuntą valandą eina pusryčių valgyti. Šeimyna susėda apie stalą; gospadinė mokina, kaip laukti ir pasitikti reikia kunigą. Valgantieji klausosi išpūtę ausis ir akis. Žodžiais aiškina: — Kunigas yra dukauna asaba ir prie jo, kunigo, reikia mokėti apsieiti visai kitaip, negu prie paprasto žmogaus. Su kunigu nevalia nei ginčytis, nei muštis ir t. t. Kunigą visi guodoja, kaip skirtingą žmogų. Taip lygiai ir jum sakau, — mokėkite apsieiti. Kada išgirsite už durų varpelio balsą, tai supraskite, jog ateina kunigas, tad visi būkite pasirėngę — stovėkite ties pečium eilėje iki kunigas įeis į grinčią, pagiedos kalėdų giesmę; paskui, po viena, eikite prie kunigo, atsiklaupę, persižegnoję pabučiuokite kryželį ir kunigėliui į ranką... Jei ką duos, imkite. Kad mokys artikulius, poterius, kalbėkite ir nesibijokite kalbėti, kunigas nieko nedarys. Po visam, kada būsite išklausti, vėl į eilę sustokite ties pečium, iki kunigas išeis į seklyčią. Tik šiukštų nepadarykite man sarmatos! Visą padarykite, kaip mokinu.

— Bet jei neklausinės artikulų, ar ir turime kalbėti? — paklausė pusbėrnis.

(Toliaus bus)

DRAUGĖ FRANCIS ARCHIENĖ.
Epidemijos auka.

Naujoji liga—Ispaniška influenza—pakirto drauge Francis Archienę. Ji, išsirus 6 dienas, pasimirė 13 d. spalio, palikdama dideliamė nulūdimė savo vyrą Vincą Archį ir tėvus, bei brolius. Palaidota buvo Shenandoah, Pa., 14 d. spalio.

Toliau laiką dd. Archienė gyveno Philadelphiaj. Čia gyvenant draugė Archienė priklausė prie L.S.S. 1 kp. ir prie L.S.S. 1kp. Choro. Ji yra pūkia atsižymėjus dainavime dueto su d-ge V. Macfute viename Choro koncerte. Taipgi pernai dalyvavo lošime veikalo "Kryžius". Be to, užpernai "Motery Balse" pasirodė keletas rašinėlių su parašu "Mažiukė Bobukė". — Tai buvo draugė Archienė. Po savo tikru vardu ji taipgi rašinėdavo. Būdamą vos 17 metų, ji pabaigė New Yorko madų piešimo (designing) mokyklą. Žodžiu sakant, d. Archienė, tai buvo vos tik pražydes žiedas, nes mirė, sulaukus tik 21 metų amžiaus, o apsiavedus gyveno apie pustrėčių metų. Gimė ir augo Shenandoah, Pa. Pasimirė pas savo tėvus, parvažiaus į svečius, Tamaqua, Pa.

Jos draugė.

Mokinkimės.

Jau ne sykį mus kvietė prakilnesnieji mūsų broliai prie mokslo. Jau ne sykį jie bandė įbrukti laikraštį ir knygą mums į rankas, bet jų žodžiai pasiliko girioj šaukiančiu balsu, jų jū triūsas — gyvas žodis — atsiekė labai mažus vaisius. Ir kodėl taip yra? Kodėl iš įvairių lietuvių apgyventų kolonijų girdžiame atbalsius, kad "Čia lietuvių žemai stovi kultūriškai, čia girtuoklystė žydi - klesti; čia laikraštų skaitytojai skaitomi ant vienos rankos pirštų" ir taip toliaus. Taip praneša laikraščių koresp. Tai liūdno žinios, bet pasitikinčios. Sukinanties lietuvių tarpe, tankiai galima patėmyti, kaip jie praleidžia liuosą nuo darbo laiką. Nesakysiu, kad taip visi daro, bet gera dalis jų, o dar tokie asmenys, kurie skaitosi save apšviestais ir dalykus suprantančiais, soc.; ypatingai vedę žmonės su šeimynomis, praleidžia laiką prie bolių saliuuose, kur oras troškus. Vietoj, kad pasilsėjus, tai jie labiau nusikamuoja. Tai jau sarmata. Laikraštis vienas arba ir keli namuose mėtomų nuo stalo ant kakalio (pečiaus) nuo kakalio ant kedės ir t. p., ir labai retai yra skaitomas. Tam visam turėtų būt padarytas galas. Mes permažai turim liuosą laiko, kad taip ji eikvojus veltui, mes turime sunaudoti jį ir taip, kad ir kiti pamtų iš mūsų pavyzdį, o taip mums, soc., ir priderėtų elgtis. Visų-pirma, mes turime atminti, kad valanda, kuri praėjo, jau nebesugrįžs; ir jeigu mes ją praleidom veltui, žinokime, kad mes patįs

čiai ir kiti. Pradžią padaryta.

Mokintis galima kas prieinamiausia, pav. pradėdant mokintis, kad ir lietuvių kalbą ir rašybą, o nuo to prie parlamentariškų teisių, kad nors paviršutiniškai susipažinus su tvarka susirinkimų vedimo, o tas mums reikalingiausia. Po to, žingsnis po žingsnio bus galima prieiti ir prie gvildenimo drauginio klausimo, kad ir soc.

Taigi, draugai, prie darbo, pradžia gal ir sunki bus, bet mes jau iš patyrimo žinome, kad pradžia visuomet sunki ir jeigu kas išpradžių nesisektų taip, kaip manyta, bet laikui bėgant darbas pereina į normales vėžes ir viskas gerai. Taigi, mokinkimės patys ir mokinkime kitus. "Bemokslumas, niekam ir niekuomet neatneš naudos," — pasakė K. Marksas.

J. A. Dementis.

Mūsų Muzika.

Apie IV-tą sąsiuvinį gerb. Miko Petrausko sutaisyty dainų minėjau "Laisvėje". Dabar reikia pažvelgti į pastarąjį leidinį, t.y., V-tą sąsiuvinį.

Su pastaruojų leidiniu mes, lietuviai darbininkai, turėtume susipažinti labai artimai; bandyti studijuoti tąsias daineles, apvertinti jų jū svarbą.

Šiame leidinyje tik kelias dainėles yra "sutaisyta", arba iš liaudies lūpų paimta melodijos, kitos visos yra grynai originalės gerb. M. Petrausko dainos.

Sios dainos, kaip sakoma ant sąsiuvinio viršelio, yra skiriamos mokykloms, sutaisytos dviem balsam, lengva muzika, greit galima pramokti giedoti jas.

Tiesa, jos yra skiriamos mokykloms, bet kokios rūšies mokykloms — nepasakyta. Galbūt gerb. kompozitorius turėjo omenyje vaikų mokyklas? Bet, mano manymu, tos dainelės labai neprošal būtų ir suaugusio jaunimo chorams naudoti. Nes žinant, kiek mūsų suaugusieji yra išsivystę muzikoje, kaip toli yra pakilę toje šakoje mūsų choristai, drąsiai galima rekomenduoti mūsų besitveriantiems ir gyvuojantiems chorams. Žinoma, nesakau, jog tos dainelės visos patiktų mūsų chorams, tačiau nei nereikia būtinai mokintis dainuoti visas — galima pasirinkti tinkamesnes ir, norint ant greitųjų išmokti dviem balsais dainelę, atsivertei tą sąsiuvinį ir į pusę valandos pramokai. Tas leidinys labai būtų tinkamas jauniems chorams besitveriant.

Įdomus šis leidinys yra dar tuomi, kad jame telpa dainelės mūsų jaunų poetų supintos.

Čia yra dainelė parašyta mums visiems gerai žinomo poeto Roko Prakeiktojo, Morkynės Vaidylos, Aurės Žvaigo ir dar kitais slapyvardžiais pasirašančio jauno vaikino. Ten telpa p. B. Smelstoriaus, Mokinio, Studento eilės, kurias gerb.

kompoz. apvilko, papuošė lengva muzika. Telpa L. Giros keli lengvi dalykėliai. Mano domą labiau atkreipia "Valio, Dalgele!", kur sakoma:

... "Mano dalgelė — gaili dainele, Skausmo nulieta, plakta vargelio — Valio, dalgele, po pradalgelij, valio!..."

Čia turiu, pasakyti, kad muzikos dalykus apžvalgant nedera cituoti žodžiai, vienok tą darau todėl, idant aiškesnį supratimą igautų skaitytojas apie kalbamąjį dalyką, nes turite žinoti tą, jogei kompozitorius, duodamas muziką koikiems nors žodžiams, visuomet semia medegą iš tų pačių žodžių, nekitaip. Mes girdžiame kalbant, kad tokis ir tokis "kompozitorius" "pritaikė" žodžius prie muzikos, arba "pritaikė" muziką prie žodžių, bet tas nėra pas kompozitorius pilnoje to žodžio prasmėje. Kompozitoriumuzika turi pagimdyti tas veikalas, kurį jis skaitė, ir kurį jis atkreipė savo domą. Taigi mes galime spręsti maž-daug ir apie dainos muziką — melodiją perskaite ir įsigilinę į žodžius. Turime suprasti, kad kompozitorius nepadarys komiškos dainos verksminga, nei gi atbulai. Tą galima pastebėti tik pas "mėgėjus" muzikus, pas "pritaikintojus."

Roko Prakeiktojo "Geisimai ir Svajonės" apvilktas jausminga, malonia muzika, tik klausyk ir gėrėkis:

"Supinsiu dainužė iš meliės balsu, Kaip rūtų vainiką dabinsiu..."

Dar viena yra ypatinga, padrašinanti daina, mažai girdėto mums poeto S. Ašaros — "Naujoji Gadynė". Ši daina yra išleista "Kanklėse" vienam balsui, o šiame sąsiuvinį dviem balsam. Ji buvo dainuota be-liuose mūsų koncertuose ir visur buvo publikos entuziastiškai priimta. Žodžiai prasideda:

"Lavonais karžygių takai mūsų grįsti, Ir žemė ir saulė pablanko nuo kraujo..."

Taip eina palengva, tykiu, pasibaيسانčiu balsu iki prieina: "naujoji gadynė jau švinta!"

Mes turime susipažinti su šiomis dainomis ir reikalauti kompozitoriaus gaminti daugiau panašų leidinių, daugiau papuošti mūsų dainininkiškų poetų eiles.

R. Mizara.

GERIAUSIA PAGELBA NUO MĖSLUNGIO.

Sloan's Linimentas turi tų ypatybę, kad greitai palengvina nuo reumatiskų gėlimų.

Ten, kur apsiėja kraujo tekėjimas nuo sukepimo, ši gėdulė be trymio susigeria iki vietai, kur skausmas, suteikiant reikalingą šilumą ir greitai bei pasekmingai skausmą prailinant. Pastebėtina pagelba, nuo iš-laukinių skausmų, niksterėjimų, išsi-sukimų, sustingimo, galvos skausmų, mėšlungio, susiėdimų.

Pasirūpinkite bonką tuojau — pi-giai atsieina, o daug ką reikiša. Klausite aptiktoje tikru vardu. Kad reikalui parėjus būtų visai šeimyna. Didelė bonka pigiau atsieina.

Knyga "Karolius Marksas ir Jo Gadynė".

Manau, kad mažai randa- si sąjungiečių dar neįsigiju- sių šią knygą, bet jeigu ir visi Sąjungoj priklausantie- ji draugai ją turėtų, tai dar būtų per mažas jos išplatini- mas. Ši knyga turėtų būti mūsų draugų platinama ir platinama be paliovos. Są- jungiečiai privalo išplatinti šią knygą taip, kad ji būtų pas kiekvieną darbininką stuboj, nes tai agitacija už socializmą, tai agitacija už darbininkų išsiluosavimą.

Mūsų priešai per savo pa- samdytus Račkus ir pana- šius pliauskėjus pripasako- ja labai daug visokių melų apie Marksa ir jo gyvenimą, apie jo mokslą ir t. t. Dėlto darbininkas, perskaitęs šią knygą, jau žinos, kad tie knygų pastumdėliai patys nežino Markso gyvenimo, ir kad Marksas buvęs ne tuo, kuo, jie jį perstatydavo. O tas mums ir darbininkų kle- sai bus dideliai naudingas.

Reikia pagirti drg. L.Pru- seika ir pasakyti jam aciu už jo gerai atliktą darbą. Skaitėm ir Liebknechto pa- rašyta Markso biografiją ir turim pranašinti, kad mano nuomone, d. L.P. parašyta knygą — biografija, netik kad nemažesnės vertės, bet tūlais atžvilgiais geresnė. Liebknechtas kalba dau- giau apie paprastą privati- jo gyvenimą. Žinoma, tiems, kurie jau apsispažinę su soc. mokslu, tokia biografija gal ir geresnė, bet mums, lietu- viams, geresnė drg. L.P. pa- rašyta, nes mūsų tarpe ma- žiau yra gerai žinančių soc. mokslą, o šioj knygoj kaip tik ir rasime ne vien Markso privatią gyvenimą, bet ir jo mokslą, gvildenamą ant tiek, kiek kad biografijoj galima. Kaip kad dalis, a- "samdoma darba ir ka- ", ir t.t., kuri mūsų li- teraturoj labai mažai gvil- denama, šioj knygoj pasi- skaitęs žmogus jau gali gauti gerą žinotinumą.

Draugai, mūsų prieder- mē tą knygą išplatinti ko- daugiausiai. "Laisvės" redak. jau kal- bėjo apie šią knygą ir gal tūliams rodysis mano agita- cija bereikalinga. Bet aš manau kitaip. Kada redak- cija garsina, dangi savo iš- leista knygą, daugelis mano, kad tai daro norėdama dau- giau išparduoti, nors tan- kiai red. tikslas būna ne bizniškas, bet idealis.

Dar kartą, sakau, kad ta knyga privalo rasti pas kiekvieną mokantį skaityti darbininką.

Burdingtonas.

Nori, kad bolševikai padary- tų ją bešališka.

Chicago gazietė sumanė pasidaryt bešališka, užlei- dama vietą bolševikų bal- sams. Pati redakcija, nepa- įėjgdama būti bešališka, pra- šo, kad patys bolševikai nadėtū ievti iai bešališku- mą. Mūsų draugai, kaip jau žinote, neatsiras ir jie neis- ir pabelg savo nuolatiniams edikams.

Kaip į angliakasių ži- uri buržuazijos spauda.

18 d. rugsėjo išėjus Mi- nersvillės keliatai angliaka- sių klų į streiką, dvi dienas negalėjo kasyklos dirbti, pa- kol vėl darbininkai nenuta- rė grįžti prie darbo.

20 d. rugsėjo vietos sa- vaitraštyje "Free Press" til- po straipsnis, parašytas pa- čio redaktoriaus Ira B. Jo- nes, kuriame užsiuolauna ant ateivių, kurie surengė šį streiką. Nors visi darbi- ninkai pertraukė darbą, vie- nok bėda buvo verčiama ant ateivių.

Daugiau buvo periamas kailis lietuviams. Juos iš- vadino laisvamaniais, anti- bažnytiniais, prigulinciais prie I.W.W. unijos ir daug- lį kitų nešamonių pripasa- kojo. Nėgana to, tame straipsnyje dar buvo lietu- viams primetama neštiki- mybė ir šiai šaliai. Vadina- si, redaktorius dėjo visas pastangas, kad lietuvius val- džios akšje padarius nešti- kima ir kad valdžia į juos žiūrėtų, kaip į negeistinus elementus.

Tarpe visų tų užmetimų, Jones daro stambiai klaidą, sakydams, kad didžiama lietuvių priguli prie I.W.W. unijos, nes čia iš lietuvių veik niekas nepriguli. Ir jis to savo pasakymo joku bū- du faktiškai negali prirody- ti.

Užmesti, kad lietuviai y- ra pro-germanai, tai dau- giau, negu nešamonė. Į kit- us jo užmetimus neverta atsakinėti, nes jie stovi žė- mniaus kritikos.

Kad angliakasiai išėjo į streiką, tai čia lietuviams kaltę negalima primesti. Į streiką darbininkus iššaukė gyvenimo aplinkybės. Ka- da darbininkai negalėjo su savo uždarbiu galų su ga- lais susiekti, tai priversti bu- vo eiti į streiką ir reikalauti pakėlimo algų.

Minėtas redaktorius pats sako, kad visų kitų pramo- nės šakų darbininkams al- gos tapo pakeltos, bet kada angliakasiai pareikalavo pa- kėlimo, tai jis tuojaus emė tam priešintis. Vadinas, angliakasių skaito žemes- niais darbininkais, negu ki- tus.

Kuo-gi angliakasiai blo- gesni už gelžkelių darbinin- kus? Pav., 1892 metais gelžkelių darbininkai gavo už 10 val. darbo dieną \$1.25, o dabar gauna už 8 val. dar- bo dieną \$4.25. Angliaka- siai-gi 1892 metais gavo už

10 valandų darbo dieną \$2, o dabar už 8 valandų darbo dieną gauna nuo \$3.49 iki \$3.65. Vadinas, gelžkelių darbininkai, dirbdami ant tyro oro, pirmiau gavo ma- žesnę algą už angliakasių, o dabar jau smarkiai juos ap- lenkė — gauna daug dides- nę. Ir štai, kada darbinin- kai pareikalavo didesnės al- gos, tai gavo atsakymą, kad kompanija dar mano maži- ni algas, o ne kelti. Vadina- si, darbininkai, norėdami apsiginti nuo bado, priversti buvo eiti į streiką ir reika- lauti didesnės algos.

Buržuazinė spauda nesigi- lina į darbininkų padėjimą, neatkreipia į tai atydos, ar darbininkai, gaudami tokią algą, gali pragyventi? Bur- žuazinei spaudai tokie daly- kai neapina. Už tai ji greit- tai pamato kapitalistų ir buržuazijos reikalus ir tuo- jaus pradeda visokiais žo- dziais plūsti darbininkus.

To lapelio redaktorius į- vardino lietuvius darbinin- kus aidoblistais, bet kada streikeriai buvo susirinkę į svetainę, tai jis nei akių ne- parodė. Tuomet būtų per- sitikrinęs, kad ten buvo ne vieni lietuviai, bet įvairių tautų darbininkai ir kad nei vieno kalbėtojo nebuvo aidob- listiško.

Tai matote, kaip buržu- zinė spauda žiūri į angliaka- sius. Nėgana to, kad juos visai šmeižia, ypač lietu- vius, bet dar stato daug žė- mniau už kitų pramonės šakų darbininkus, dar nenori, kad jie, dirbdami po žeme, tvan- kiame ore, gautų tokias pat algas, kokias gauna tie dar- bininkai, kurie dirba leng- viau ir ant tyro oro.

Anglikasis.

Nuo red. — Straipsnelį trumpinome. Mūsų supra- timu su tokio lapelio redak- toriumi ir dar lietuvių kal- ba vesti polemiką nevertė- tų, nes mažai kas į tai at- kreips atydą. Užtenka abe- nai darbininkams nurodyti, kaip tokie ponai elgiasi ir kaip žiūri į angliakasių ir kitų šakų darbininkus.

Uždraudė siuntinėti socia- listinę literatūrą.

Chicago, Ill. — Socialist Party kandidatas į Sup. Valstijų senatą pačta pra- dėjo siuntinėti priešrinkimi- nę socialistišką literatūrą. Teisėjas uždraudė siuntinėti pačta tokią literatūrą. Kasžin, ar tas teisėjas pa- sielgė panašiai ir su kitų partijų kandidatais, kurie siuntinėjo pačta savo litera- turą?

REUMATIZMAS.

Naminė gyduolė, kurią pataria vartoti tas, kuris išsigydė.

Pavasary, 1893 m., mane smar- kiai kankino uždegimo ir sanarių reumatizmas. Kentėjau labai sun- kiai, ir tik tas gali įsivaizdinti, kas sirgdamas daugiau kaip tris me- tus. Bandžiau įvairias gyduoles, daktarą paskui daktara, bet pagal- ba buvo tik laikina. Galų gale ra- dau gyduolę, kuri mane visiškai iš- gydė ir liga daugiau neatsikarto- ja. Aš galiu nurodyt daug ypatų, kurios sunkiai buvo apimtos Reu- matizmo ir net iš lovos negalėjo pasikelti, bet tos gyduoles jas iš- gydė.

Aš noriu, kad kiekvienas ken- čiantis nuo reumatizmo, kokioje nors formoje, pabandyt šitos pa- stebėtinios išsigydymo spēkos. Ne- siųsk nei vieno cento. Prisiųsk tik savo vardą ir antrašą, o aš pri- siųsiu gyduoles išbandymui. Po suvartojimo, jeigu tos gyduolės pagelbėtų nuo reumatizmo, tada prisiųsk tik vieną dolerį. Turite kurasai, kad aš nenoriu jūsų pi- nigų, pakol jūs nebūsite pilnai už- gėdėdinti. Ar tas neteisėbų? Kam kentėti, jeigu galima pasi- gelbėti be jokio iškaščių. Neati- dėlio, bet rašyk tuojaus, šiandien.

Mark H. Jackson, No. 368 E. Gurney Bldg., Syracuse, N. Y.

Mr. Jackson atsako už teisin- gumą šio paskelbimo.

Tel. Stagg 2570.

Dr. H. Medoff

OKULISTAS

Išegzaminuoja akis ir pritaiko akinius geriausiai prieinama kaina. Ofisė bina kiekvieną dieną, iš- skiriant Pėtnyčią ir Nedėliadienio 7 val. vakare iki 8 val. vakaro.

DR. H. MEDOFF

500 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DR. KOLER

688 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. KOLER yra vienintelis tarpe li- tuvių daktaras Pitt- sburgoje. Mokinio- Varšavoje, studijavo bėgyje 20 m. įval- rias ligas vyrų ir moterų, todėl jas nuodugniai pažįsta. Gyduo užai- modinimą kraujo ir silpnybės vyrų spuogus, niežėjimus, ligas tinimo, į vairias ligas pačinančias nuo nevy- tumo kraujo. Atsiskaitė ypatia- ka per 12 val. as negyduo.

Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vakaro Nedėliomis iki 2 val.

Bėli Phone Dickinson 3905 M.

Dr. Ignat'as Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvio Daktaras ir Chirurgas.

Ofisė Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaraš, Ketvergo nuo 6 iki 9 P.M. Nedėliomis iki 4 popietu.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA

769 Broadway, 5o. Boston, Mass. Vedama komp. MIKO PETRAUS- KO, nuo 15 d. rugsėjo, reikalau- na dviejų šimtų mokinių, abėjų yčių. Didelis mokinių skaitlis re- ikalingas tam, kad prasiliavinusieji muzikai, sugrįžę Lietuvon, ar ir šia Amerikoje, galėtų pasekmė- niau dirbti muzikos ir dailės ar- tyje spartesniau pakėlimui abe- lojo MENO.

Už mokslų mokeskis nebus ke- liama

Sveikata priguli nuo gerumo d n'ų

Gydyk savo DANTIS pas ger- ų LIETUVIŠKĄ DENTISTĄ. Dantis yra ištraukiami be jo- kio skausmo.

Dvigubos kepuraitės (caps), geriausi tilteliai (bridge) ir vi- soki kiti darbai padaromi už vidutiniškas kainas.

DR. J. LIEBERMAN DENTISTAS

108-410 So. 2-nd St. BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 1583. Kalbu lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Tiems, kuriuos paliečia

Daugiau negu 12 metų mane kan- kino galvos skaudėjimas, nervišku- mas, skausmai nugaroje ir viduriuo- me, prastas apetitas, silpnumas, nu- vargis ir vidurių negromuliuavimas. Vargiai įgalėjau vaikščioti, aš Gy- džiaus pas keltą daktarą. Pasirodė kad je neatrado, kokia yra mano li- ga ir nesuteikė man jokios pagalbos.

Vieną dieną pamačiau Dr. Hannon apgarsinimą, nusidaviau pas jį gy- dytis. Po pirmo gydymu man leng- viau pasidarė ir pradėjau sveikti — gydiantis man nereikėjo "Hikiti" nuo darbo. Po jo priežiūra išlauk tik 3 mėnesius ir visiškai pasveikau. Visi skausmai dingę. Vaikščioti dabar galiu be jokio vargo, apetitas geras, k- tik valgau viskas gardu. Dabar jau- čiuosi taip gerai ir negalima suprast jog sirgau.

Aš esu labai dėkingas šitam ga- biam specialistui ir duodu šitą pali- dyimą su dideliu noru, kad kiti ži- notų, kiek gero jis padaro sergan- tiems.

Paul Kovalik, 723 Willow Ave., Hoboken, N. J.

Skaityk Dr. Hannon apgarsinimą žemiau.

AR SE GI?

Jeigu tu kenti nuo užsisenėjusios ar naujos ligos ir reikalauji patarna- vimo nuo specialisto, tai atėik pas mane — turėsi rezultatus. Greitai ir ant visados už mažą atlyginimą be pritraukimo Jūsų darbo. Jau daug metų, kaip užlaikau ofisą tame vie- name name, todėl aš esu žinomas kaip geras ir atsargus specialistas. Su vienu atsilankymu į mano ofisą ir per man atsargų išegzaminavimą tavęs būsi peritrintas, kad aš galiu tau nurodyti teisingą kelią prie sveika- tos.

JEIGU TAVE KANKINA nuolati- nis galvos skaudėjimas, svaigyls, iš- tinimas žemiaus akių, menka atmin- tis, silpni nervai, negalima užmigt, skaudėjimas nugaroje ir kakle, reu- matizmas, gerklės skaudėjimas, krau- jo ar odos ligos, pilvo liga, neuralgija ar negromuliuavimas vidurių, tai atėik pas mane elektrikos ir absor- pacijos išsigydymo būdai visumet turi geras ir užtikrinančias pasekmes.

Patarimai visai dykai

Ateik šiandien — neattidėliok!

DR-HANNON, SPECIALIST

146 E.14th St., New York City

Ofisė Valandos: nuo 9 val. ryte iki 4 val. po pietų; nuo 6 val. iki 8 val. va- kare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. ryte iki 2 val. po piet.

Palaukimui yra atskiri kambariai.

REIKALINGA MOTE- RŲ IR MERGINŲ.

Nuolatinis darbas, gera mokes- tis, mokama už šventadienius, subatoje pusė dienos dirbama.

S. RAWITSER & CO.

893 Flushing Ave., B'klyn, N.Y. (88-91)

INFLUENZA — TAI BAI- SUSIS SMAKAS.

Nukirsk jam galvą vienu užsimojimu.

Imk "Kalvaryjskie vyno gyduolę".

Influenza štai kaip pasirodo: gal- vos lauzymas, susisaldymas, drebulys, čiuodėjimas ir t. t.

Gydytojų patarimai tvirtina, kad pirmiausiai reikia užlaikyti tvarkoje skilvį.

"KALVARYJSKIE vyno gyduolė" yra išbandytu ir geriausiu tam įran- kiui. Užsisaldymą gali išgydyti 124 valandas. Prašalindama iš kūno pū- vančias atmatas, suteikia Jums švarų skilvį, tyrą kraują, gerą apetitą, ra- mų miegą; vienu žodžiu reguliuoja ir sudrūtina visą sistemą, apsaugodama Jus tuo būdu nuo tos baisios ligos.

Turėk visuomet po ranka KAL- VARYJSKIE VYNO GYDUOLĘ, kuri kaip ištikimas sergas saugoją Jūsų ir Jūsų šeimynos sveikatą.

Atminkite, kad sugrąžinama kiek- viena centą, kas prirodys, jog mūsų "KALVARYJSKIE VYNO GYDUOLĖ" nėra tokia, kaip rašome.

Kaina bankos \$1.25.

Gaunama visose aptiekose, pas mū- sių agentus arba statiai pas išdirbė- jus:

D.WROBLEWSKI & COMPANY, L.L. 196 East 4th St., NEW YORK, N.Y. (87-94)

DR. A. MONTVID

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas CHICAGO, ILL.

Miesto ofisė: 1533 W. Madison St Valandos: 10 iki 12 ryte. Phone Haymarket 2563

West Side ofisė: 2225 So. Leavitt St Valandos 6 iki 9 vakare Phone Canal 4626

Nedėliadieniai priima tik iška- no susitarus.

Rezidencijos Telephone: Albany 6546

ATYDAI BROOKLYN IR APTIEKOS LIETUVIAMS

Taisau namas kaip tai lauruo- jama ir iš vidaus; mūrinis, ple- staruojų, cementuoto ir pentinu. U- savo darba garantuoju. Kainos pri- eimanos. Duodu rodą dykai An- tiklavimo vėžiūju ir toliau. Re- kreipkitės ypatiausiai ar lais- kiai PRANAS GRAZYS

Apno adresas: 46 Power Street Gyvenimo vieta: 522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. kampaas Myrtle Ave.

SERGANTIEJI!

AR NUSTOJOTE SVEIKATA IR PRIEZASTIES LIGOS?

Diena po diena, metas po metų užsimu gydyma sergantį žmonių. Persistatytė sam, kiek aš išgydžiau, kiek palinksinau gyvenimą. Jeigu jums gyvenimas įkrejė vartojant visokias gyduoles ir jaučiatės nuo- lat blogiau, tuomet, nieko nelauk- damas, kreipkitės pas gerai apran- tantį daktarą ir specialistą DR. LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų patars, ką da- ryti, kad išgelbėtė gyvastį ir pasi- kims apie ligą. Gyduo per 20 metų visokias ligas su didžiausiomis pa- sekėmis kaip tai: pilvo, širdies, plau- čių jankų ir tt.

Dėl gydymo nervų ir ligų turiu visiems gerai žinomą elektrika aparatą ir X-spinduliu, per kuria matyt kiauurai kune. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėl to, kad labai branga. Chemikas iš- tyrinėjimas šlapime. Neattidėliokite ant rytojus, bet tuojau atėikit pas gerai žinomą: DR. LEONARD LANDES

Ofisė val.: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 val. po pietų.

140 E. 22nd St., Lexington ir 3rd Ave., New York City.

Velnio Bažnyčia

Jau gatava knyga "Velnio Bažnyčia". Visiems yra ži- nomas Kristaus Bažnyčia, nes daug apie ją kalbama ir ra- šoma, bet apie Velnio bažny- čią mažai kas žino. Tat per- skaityk tą knygą, o dažinosi daug įdomių dalykų.

Kaina 50c. "Laisvė", Brooklyn

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA

LIETUVIS PAS LIETUVI

229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4TH GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

VISUOMET PIRKIT ČEVERYKUS

Naujausios mados PAS J. MARTINAITI 157 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Kuomet žmogus serga jis visu pirmiausia pasiklausia savęs:

Kur rasti gerą gydytoją? Jeigu nueisi į DR. DOYLE & LEWIS ofisą, 749 Sixth Ave., New York, ten rasi tą gerą ir užtikrinantį specialis- tą. Nereikės tau daugiau vaikštinėt pas kitus gydytojus, akvojant savo laiką ir pinigus.

Kuomet nueisi pas juos, atrasi, kad šitie gydytojai atydziai peržiūri tave, kad tikrai sužinuos kur tau kenkia. Jų ofisas įtaisytas su moderniausia- isis ir moksliniais aparatais. Jeigu būtu reikalinga, tai čion jie gali palaryti tyrinėjimą tavo kraujo arba šlapimo, taipgi ir "X-ray" egzaminaciją. Šitie tyrinėjimai ir platus žinojimas vyriškų ligų išvengia pavojų, klaidų. Gydy- tojai pasakys tau kainas už išgydymą. Kiekvienas sergantis darbininkas gali gaut šitų gydytojų pagalbą, nes iš priežasties di- delio praktikuojimo, kainos yra labai mažos. Nėra reikalo mokėt viską ant syk, išmokėjimus galima daryt kas savaitė arba kas mėnuo.

Pas juos randasi kiekvienas moderniškas aparatas, reikalingas prie išgydymo vyriškų ligų, kaip tai: "Static", "Galvanic", "Far- radic", "High Frequency Electric" ir "Electric Oscillators" (elek- tros prietaisai) ir daug kitų.

Gydytojai vartoja vėliausios mados "serum" injection (įleid- nių) "lymphogen", Bacterinas ir "Vaccines".

Jie gydo pasekmėnigai naujai atsiradusias ir įsisenėjusias ligas vyrų ir moterų, kaip tai: krūvo nesvarumas, odos ligas, katara, skau- dėjimas gerklės, plaučių, pilvo ir inkstų ligas, nerviškuumą ir nuasp- nėjimą.

Ateik pas mus ir pasveik. Patarimai ir ekzaminacija dykai. Jų kainos yra žemos.

Ofisė valandos: nuo 9 val. ryte iki 8 val. po pietų.

749 SIXTH AVE., tarpe 42-nd ir 43-rd Sts NEW YORK

Nedėliadieniai: nuo 10 val. ryte iki 2 val. po pietų.

153

L.S.S. XI Rajonas Ir 3-čia kuopa.

(Pabaiga)

Toliaus drg. L. iš ž. sako: "Išrinkit narius į rajono valdybą, kurie yra veikūs, ant kurių bus galima užsitikėti, kad neužmigs, tai nebus reikalo nei konferencijų ir tas tolimas kuopų viena nuo kitos nebus baisus."

Jeigu ant tokių minčių suverti rajoną, tai jokiū būdu negali gyvuoti, o jeigu "gyvuos", tai bus gyvasi numirėlis! Išrinkti veiklius draugus į valdybą, nedaryti posėdžių, nešaukti konferencijų, tai zenklina miegoti. Ir kokiū gi būdu drg. L. iš ž. manote varyti socializmo propagandą, jeigu "ne-reikės" konferencijų šaukti? Aš esu dalyvavęs rajonų valdybose ir konferencijose, — tas buvo III-čiam rajone ir tą dalyką gerai žinau, kad rajono konferencijos ir rajono komiteto posėdžiai svarbiausią rolę lošė agitacijos ir propagandos klausime. Rajonui konferencijų būtina reikia bent du sykiū šaukti į metus; komiteto posėdžiai turi įvykti kas mėnesis. Tada mes tik galėsime tikėtis, kad rajonas gali sulosti svarbią rolę organizavimui liet. darbininkų į L.S.S. Bet jeigu jus manote rajoną su plačiomis rybomis ir nedaryti susižaviavimų, tai galite būti sveiki, mes prie tokio rajono neprigūlėsime, nes nenorime miegoti!

Tūli draugai dejoja, kad XI rajonas nieko nėra nuveikęs. Bet kyla klausimas, ar jis gali geriausią kūrė užimdamas tokias plačias rybas? Jeigu varyti agitaciją už socializmą, tai būtina rajono komitetas turėtų tankiaus daryti posėdžius, tartis, kaip ir kokiū būdu pasekmingiausią darbą varyti. Bet jeigu rajono komitetas susidės iš tolimų apiekinčių: vienas bus iš Grand Rapids, Mich., kitas iš Detroito, trečias iš Cleveland, Ohio, ketvirtas iš Youngstown, Akrono ar kitur, tai prie tokio sąstato rajono komiteto, kad ir gabiausi draugai bus išrinkti, jie negalės veikti taip, kaip reiktų, nes kelionės lėšos atsietų apie \$40—\$50 ir tai tik į vieną posėdį, o kiti dar gal negalėtų per vieną dieną suvažinėti. Tas pats būtų ir su rajono konferencijoms.

Dar tūli mano, kad clevelandiečiai, prisidėję prie XI rajono, galėtų daug ką pagelbėti silpnėms kuopoms. Taip, draugai, mes galėtume daug ką pagelbėti agitacijos ir propagandos srityje, nuo to ir dabar neatsisakome, bet jūs nemanykite, kad mes, prisidėję pagelbėjime jums padengti tas kelionių lėšas, kurias turėsite siųsdami delegatus į konferencijas. Nežinau, ko jie nori iš 3-čios kuopos? Jog mes buvome atsišaukę per laikraščius į draugus Ohio valstijos, kurie nori sutverti kokią draugystę (darbinikišką) bei prakalbas surengti, tegul atsišaukia į L.S.S. 3-čią kuopą, mes pagelbėsime. 3-čia kuopa buvo pasiuntus vieną draugą į Erie, Pa. ir Akron, Ohio. Taip gi ir kitur pasiųstume. Ir ko jūs dar vėl norite?

O kad mes, 3-čia kuopa, "spardomės" prisidėti prie XI rajono, tai aš čia jums nors trumpai paaiškinau tas priežastis, dėl ko mes neprisidedam. Taip, drg. L. iš ž., dabar jau

tokie laikai, kad dienos tvarkoje stovi bolševizmas ir socialpatriotizmas, ir šiuos du dalykus mes darbininkams būtina turime aiškinti, kad jie pažintų skirtumą tarpe šių dviejų sričių ir kokią naudą neša darbininkų klesai revoliucioniskai bolševizmas ir kokią blėdį daro socialpatriotiskasai menševizmas, nes šitie du klausimai neišvengiami.

Man rodos, kad XI rajono draugai užtektinai turės veikimo po Mich. valstiją. Jie galės prisitraukti ir Ohio valst. artimesnes kuopas, o mes suvertkime Ohio valstijoj. Sutvertkime rajoną ir veikime visi, kad paskleidus socializmo mokslą, visur, kur tik randasi lietuvių darbininkų būrelis.

L.S.S. XI Rajonui galėtų daug ką pagelbėti Detroito 116 kp., Ohio valstijos rajonui — Clevelando.

Draugai ir draugės, darbo užteks visiems, tik veikime! Prakalboms maršrutus galėsime rengti bendrai susitarę, kaip XI rajonas, taip ir Ohio rajonas. Sutvėrę rajonus iš artimesnių kolonijų, neturėsime tokių milžiniškų išlaidų. Mes tuos pinigūs panaudosime socialistiškai agitacijai artimesnėse kolonijose.

Visur varykime revoliucinę agitaciją ir propagandą tarpe lietuvių darbininkų ir eikime tuo keliu, kuriuo eina visų šalių tarptautiniai revoliuciniai socialistai ir traukime tą socialpatriotiską licyną nuo tų neva "socialistų," kurie parduoda darbininkų klesą imperialistiškai buržuazijai. Ir tik tokiu keliu eidami greitai permatsime savo darbo vaisius.

Veliju geros pasekmės kaip XI rajonui, taip ir naujai tvėriamam Ohio valst. rajonui. Draugiškai, L.S.S. 3-čios kp. Org. Jul. Daubaras.

Draugai Sajungiečiai!

Nesyk tenka išgirsti nuo tūli draugų sąjungiečių, kurie dar nepajiegia permatyti ir suprasti kokią naudą neša L.S.S. ir dabartiniame momente, netekus savo organo "Kovos." Pas tūli draugus pradėjo apsieikšti nemalonus mintys ir neužsiganėdinimai ir jie sako: "Tai dabar mokėk bereikalo 30c.; negauni nei laikraščio" ir t.t. Ir taip, tūli draugai prisilaikydami tos nuomonės, pradeda nesilankyti į kuopų susirinkimus ir, laikui slenkant, visai apleidžia L.S.S. Draugai ir draugės! Ar ilgai dar taip protausite ir laikysitės klaidingos nuomonės? Ar ilgai dar duositės save suvedžioti darbininkų išnaudotojams? Nejaugi mes vis taip skursime ir nesuprasime kokią naudą neša darbininkams organizacija. Draugai, jūs stojote į susipratusių darbininkų eiles dėl to, kad kovoti su savo išnaudotojais, nežūrint to, kokias kliūtis ir nesmagumus prisieitūmums panešti. Taigi, draugai, jeigu norime savo darbo vaisių susilaukti, tai mūsų uždutis aiškinti ir skleisti tarpe darbininkų savo ideją ir pritraukti daugiau kovotojų į savo eiles, t. y., į L.S.S. Bet vieton to, jus patys jas apleidžiate. Taip, draugai, jūs padarote neatleistą praskaltimą patys prieš save ir tuomi nešate blėdį visai darbininkų klesai.

Labai yra liūdna, kad tarpe mūsų sąjungiečių randasi tokių

draugų, kurie jaučiasi nusiskriaustais, kuomet reikia užsimokėti 30 centų į mėnesį. Bet kodėl jus nematote, kuomet jas kapitalistai kasdien skriaudžia? Taigi, draugai ir draugės, jeigu norite palengvinti savo gyvenimo sąlygas, neapsleiskite L.S.S., bet remkite ją ir platinkite jos ideją, nes greitai susilauksime laimingos valandos, kuomet galėsime lengviau atsikvėpti.

Micpovilis.

L.M.P.S.A. REIKALAI.

Kandidatės į L.M.P.S.A. viršinkes 1919 m.

Centro Sekretorė.

Z. Puišiuotė, E. Ješkevičiūtė ir O. Margarienė.

Kasierius.

M. Sukackienė, E. Žilinskiūtė ir O. Samulienė.

Pildomas Komitetas.

M. Ramanauskienė, K. Petrikienė, K. Karosienė, M. Baltuškiene, A. Buziūtė, M. Januškiūtė, M. Michelsonienė, J. Misičienė, E. Bekampienė, S. Grišienė, K. Jasinskiūtė, B. Jaktienė, J. Vasiliauskienė.

Kadangi finansų sekretorė nū tarta suvienyti su redaktore ir administratore, taigi rinkimo blankos dėl finansų sekretorės nebus siunčiamos.

Nuo pasirodymo šio "Laisvės" numerio bus duodama 45 dienos apkalbėjimui kandidatų kompetentiškumo.

Z. Puišiuotė, L.M.P.S.A. C. Sekr.

L. D. L. D. REIKALAI

Erolis ir sesute! Štai tau graži ir didoka Kalėdų dovanėlė "Istorija Socializmo Suvienytose Valstijose", kurią gauna visi Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos nariai, užsimokėję metinę duoklę 75 centus. Ar tai ne stambi

knuga už taip mažą pinigą? Ar tai mažai čia bus gražas ir naudingo pasiskaitymo? Broli ir sesute! Gavę šią knygą duokite sau žodį, duokite sau šventą žodį rasti bent vieną naują narį Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijai. Pasidairyk po savo draugus ir pažįstamus, o tikrai rasi žmogų, kuris dar neprigulį prie L. D.L.D. Prikalpink tą draugą prie draugijos, gauk iš jo dolerį, nes tokia bus mokestis pradedant 1919 metus.

Neužmiršk, broli, gaut naują narį. Truks laikys, o gauk naują narį. Neik miegot, kol negausi vieną arba du. Jei naujas narys patingėtų ateit į mitingą, pats atnešk jo dolerį ir priduk jo adresą. Jei tavo mieste nėra kuopos — sutverk ją, tik, susilmdamas, rask daugiau narių. Tik neužmiršk, ko prašom, nes vienybėje — galybė. Neatsidėk ant kito, bet pats dirbk. Sekančiais metais reiks daugiau pinigų, nes jau ir dabar tokios knygos išleidimas dvigubai taip brangus, kaip buvo seniaus. Už popierą ir apdarus mokam pašėlusius pinigus ir popieros trustas dar labiau rengiasi mus apluopti.

Kas šiandien gali gyvent be knygų? Darbinikiškos knygos, tai mūsų vadas ir mokytojas. Bet kad daugiau tų knygų būtų, tai remkite, auginkite Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją.

Kam reikia informacijų ir nurodymų apie L.D.L.D., tai tu jaus rašykite Centro Valdybai, o bus suteikta. 1918 m. Centro Sekretorium yra K. Steponavičius, Box 17, Cliffside, N. J. L.D.L.D. Narys.

Kas nori žinoti apie Rusijos Politines Partijas, kokios buvo ir kaip vystėsi, turi perskaityti šią knygą

APIE RUSIJOS POLITINES PARTIJAS. Kaina 35c.

PAIN-EXPELLER
DESTROYS ANY
F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St.,
New York.

VELNIAS
KAINA 20 CENT
Brooklyn, N.Y.

DRAUGIJOS KURIOS TURI "LAISVĖ" UŽ ORGANĄ, KOMITETŲ ADRESAI

LAIŠVĖS MYLETOJŲ DR-STES
COLLINSVILLE, ILL.
Valdybos adresas:
Pirmininkas J. Baronas,
120 Ving Ave.
Vice-pirmininkas F. Bakaitis,
420 S. Chesnut St.
Protokolu sekretorius J. Cebenauskas,
420 S. Chesnut St.
Finansų sekretorius F. Skamarakas,
416 E. Wickliff Ave.
Išdinkas A. Karpavičia,
106 E. Johnson St.
Išdo globėjai: P. Papeika,
417 S. Aurora St.
A. Stonkus, 116 S. Hespero St.
Organo užžiūrėtojas F. Skamarakas,
Susirinkimai atsibūna kiekvieną mėnesį pirmą ir trečią nedėdienį, pirmą (1) valandą po pietų, Ch. Selelio svetainėje, Main ir Morrison kampo, Collinsville, Ill.

SVIESOS DRAUGIJA
ANSONIA, CONN.
Viršinkų adresas:
Pirmininkas St. Bujanaukas,
P. O. Box 10.
Vice-pirmin. P. Auštra,
21 Rockwood Ave.
Protokolu raštininkas J. Vaitkevičius,
P. O. Box 128
Finansų raštininkas A. Jakštyta,
103 Liberty St.
Išdinkas J. Valaitis,
28 Crescent St.
Knygūs P. Beliauskas,
21 Rockwood Ave.
Knygūs pagalb. P. Labanauskas,
11 Oak St.
Knygūs raštininkas B. Navickas,
138 N. Main St.

A. C. W. of A. 218 SKYRIAUS
BALTIMORE, MD. Valdybos adresas:
Pirmininkas V. Montvilas,
715 W. Lexington St.
Pirm. Pagelbininkas L. Liogis,
815 Hollins St.
Prot. Raštininkas K. Akelaitis,
1349 Glyndon Ave.
Išdinkas S. Dulskis,
655 W. Lombard St.
Fin. Raštininkas P. Kuršvietis,
529 Columbia Ave.
Bus. Agent District Council No. 3
J. Bulota, (office) 801 W. Baltimore St.
Ofise buna nuo 9 val. iki 10 val. iš rytų.
Kasos Globėjai: St. Baltutis,
147 Clark Place,
J. Jankauskas, 255 Bond St.
Maršalka R. Kašetas, 129 Pine St.
Susirinkimai atsibūna kas trečią val. utarnikas kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare, A. Lutvins svetainėje, 69 So. Park St.

A.P.L.A. DR-JOS CENTRO VALDYBOS
IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI:
C. Pirmininkas J. A. Riukas,
1421 Fayette St., N.S. Pittsburgh, Pa.
C. Pirmininko pagelbininkas D. Lekavičius,
Box 38, Courtney, Pa.
C. Sekretorius J. I. Alexis,
1343 Medley St., N.S. Pittsburgh, Pa.
C. Išdinkas K. T. Varsėnas,
12 So. Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa.
C. Turtų Kontroleriai:
J. Briedis, 23 Rosmond St.,
McKees Rocks, Pa.
W. A. Midnikis, 1405 Penn Ave.,
Pittsburgh, Pa.
M. Uriakis, Duquesne Club,
Pittsburgh, Pa.
Kuopų Sekretorių Adresai:
1 kuopos — A. Barikis,
1829 Cassell St., N.S. Pittsburgh, Pa.
2 kuopos — K. Strėlius,
119 Bell Ave., McKees Rocks, Pa.
8 kp. J. Šadbaras,
Box 118, Loupurex, Pa.
4 kuopos — P. Petrasukas,
1881 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
5 kuopos — P. Petrasukas,
P. O. Box 118, Cuddy, Pa.
7 kuopos — P. Savickas,
2203 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
8 kuopos — V. Stačinskas,
2102 Merimouss St., S.S. Pittsburgh, Pa.
9 kuopos — A. Sheiris,
763 — 3rd Ave., New Kensington, Pa.
10 kuopos — J. Šopis,
713 McKean Ave., Donora, Pa.
11 kuopos — V. Gamulis,
P. O. Box 400, Courtney, Pa.
12 kuopos — M. Ordanas,
115 Merchant St., Ambridge, Pa.
13 kuopos — J. Karpavičia,
P. O. Box 315, Vestaburg, Pa.
14 kuopos — J. Urbonas,
803 Talbot Ave., Braddock, Pa.
15 kuopos — M. P. Lukošius,
Box 271, Woodlawn, Pa.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ
ROCKFORD, ILL.
Pirmininkas B. Dellunas,
1721 Lincoln Ave.
Vice-Pirmininkas St. Džokas,
1516 — 14th Ave.
Nutarimų Rašt. J. W. Rakėvičius,
1529 — 10th St.
Finansų Rašt. P. G. Aleksynas,
1516 — 14th Ave.
Išdinkas St. Vezenas,
1529 — 16th St.
Išdo globėjai: J. Dagis,
938 S. Gregory St.
P. Kazakevičius, 719 Lincoln Ave.
Maršalkos J. Bardauskas,
620 Island Ave.
A. Dundulis, 1017 Island Ave.
Organo užžiūrėtojas B. Dellunas,
1721 Lincoln Ave.
Susirinkimai atsibūna pirmą ar dėdienį kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9th St., kamps 16th Ave., 2 val. po pietų.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ
WAUKEGAN, ILL.
Pirmininkas A. F. Sabackis,
522—8th St.
Vice-pirmininkas K. Džinas,
812—8th St.
Užrašų Raštininkas A. Bitvinskas,
1410 So. Park Ave., Waukegan, Ill.
Finansų Raštininkas W. Rudzinskis,
1420 So. Victoria St.
Kasierius M. Kalraitis,
Kasos Globėjai:
R. Bačiūnas, 1428 S. Park Ave.
B. Džiūnė, 718 — 8th St.
1530 So. Jackson St., Waukegan, Ill.
Maršalka K. Navickis,
1420 So. Victoria St., Waukegan, Ill.

Pagelbininkas J. Wardauskas,
1448 Jackson St., Waukegan, Ill.
Susirinkimai atsibūna kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų Linosybės svetainėje, 801—8th St. & Sheridan Ed., Waukegan, Ill.
Racine, Wis.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ
ELIZABETH, N. J.
Valdybos adresas:
Pirmininkas S. Morkis,
255 Bond St.
Pirmininko pagelbininkas B. Budrius,
127 Bond St.
Nutarimų raštininkas B. Bočkutis,
211 First St.
Turtų raštininkas S. Liutkus,
249 Pine St.
Išdinkas J. Juozapaitis,
266 First St.
Organo raštininkas J. Kentrus,
111 Pine St.
Kasos globėjai: S. Juškaitis, 117
Magnolia Ave., V. Serelis, 109 Inlees Pl.
Maršalka M. Budrius, 225 First St.

Susirinkimai atsibūna kas trečią pamedį po No. 265 Second St.
LIET. VYRŲ IR MOTERŲ APSVIETOS DRAUGIJA
INDIANA HARBOR, IND.
Valdybos adresas:
Pirmininkas Kl. Lavas,
8604 Deodar St.
Pirmininko pagelbininkas K. Joutkus,
3808 Beach St.
Nutarimų raštininkas J. Šidanga,
3727 Deodar St.
Turtų raštininkas M. Mauricas,
3822 Deodar St.
Išdinkas J. Jankauskas,
3521 Deodar St.
Maršalka A. Stanaitis,
2101—137th St.

Susirinkimai būna kas mėnuo 9 subatą, 7.30 val. vakare, viekiuose svetainėje ant Mapel gatvės.
VYRŲ IR MOTERŲ APSVIETOS DRAUGYSTĖ
CICERO, ILL.
Valdybos adresas:
Prezident K. Adomaitis,
4845 W. 14th St.
Prezidente pagel. J. Takanauskas,
1404 So. 48th St.
Protokolu raštininkas O. Šveigždienė,
1229 So. 50th St.
Finansų Sekr. V. Šileika,
1409 So. 49th Ave.
Kasierius Marijona Bartienė,
1600 So. 48th St.
Kasos Globėjai:
S. Adomaitienė, 4845 W. 14th St.
Zuzana Gulbinienė,
1531 So. 49th St.

L. Bertmant,
1533 So. 50th St.
Maršalka T. Bartkus,
1500 So. 48th St.
Susirinkimai atsibūna kas paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio, 3 Nefo svetainėje, 1500 So. 49th Ave. Cleara, Ill.
L. D. L. D. CENTRO VALDYBA.
Pirmininkas A. Zolynas,
8 Merchant Place, Newark, N.J.
Sekretorius K. Steponavičius,
Box 17, Cliffside, N. J.
Išdinkas K. Liutkus,
131 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Visos kuopos su reikiamais, kreipiantis viršnurodytais adresais, dabartinėi Centro valdybai

LAIŠVĖS SUNŲ DRAUGYSTĖ
MAHANAY CITY, PA.
Pirmininkas P. Ysoda, Mahanay Ave.
Pirmininko Pagalb. J. Kovas,
1227 E. Pine St.
Prot. Raštininkas A. Ramanaukas,
1025 E. Pine St.
Finansų Rašt. P. Petčiulis,
1229 E. Pine St.
Išdo trustai: A. Rakauskas, 30
— 10th St. J. Baukus, 1121 E. Mahanay Ave. J. Michėnas, 519 E. Pine St.
Maršalka W. Aliečianis,
1100 E. Market St.
Susirinkimai atsibūna paskutinį pamedį kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Juozo Margelio svetainėje, 60 N. Main St., Mahanay City, Pa.

DRAUGIJA SUNŲ IR DUKTERŲ
LIETUVOS, MELROSE PARK, ILL.
Valdybos adresas:
Pirmininkas A. Staškus, Box 1127,
Melrose Park, Ill.
Pirmininko pagelbin. M. Kartauskis,
Box 835, Melrose Park, Ill.
Nutarimų raštininkas A. Starėvičia,
Box 1130, Melrose Park, Ill.
Išdinkas P. Lapinski,
Box 1109, Melrose Park, Ill.
Išdo Globėjai:
V. Urbonas, Box 747,
Melrose Park, Ill.
B. Wolowyczycki,
Box 648, Melrose Park, Ill.
Organo užžiūrėtojas A. Starėvičia,
Box 1130, Melrose Park, Ill.
Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdienį, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS
Valdybos adresas, Racine, Wis.
Pirmininkas J. J. Juozapavičia,
1915 Jay Eye See Ave.
Vice-pirm. St. Gelumbeuskas,
14221 Marquette St.
Nutarimų raštininkas J. G. Wosleit,
1021 La Salle St.
Turtų Raštininkas B. Krivius,
1324 Maple St.
P. Pakštas,
3808 Beach St.
Išdinkas T. Galisuskas,
1420 Marquette St.
Kasos Globėjai:
A. Pakteris, 444 Park View.
A. Tankumana.
L. B. D. lanko savo susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio Winter Hall, 412—6th St.
Kasos globėjai: J. Pukėnas,
8808 Beach St.

TEVYNĖS MYLETOJŲ DR-STES
ELIZABETH, N. J. viršinkų adresas:
Pirmininkas S. Morkis, 255 Bond St.
Pirmininko pagelbininkas P. Kadlis,
310 Pine St.
Nutarimų raštininkas J. Bielt,
108 Inlees Pl.
Turtų Raštininkas V. Balinskis,
816 Second St.
Organo Raštininkas A. Lukoševičius,
223 First St.
Išdinkas A. Balinskis,
153 Riply Pl.

VIETINĖS ŽINIOS

Kriaučių domai.

Draugai ir draugės! Jūsų beabejonės, jau žinoma, kad pastaruoju laiku mūsų unijoje atsitiko kas tokio nepaprasto, todėl aš čia ir noriu prabilti, kodėl viskas taip dedasi.

Pastaraisiais keliais mėnesiais mūsų veikimas taip susnudo, kad jau unijoje pradėjo nežinoti kas yra unijistas ir kaip bosai nori taip viskas dedasi.

Aš, būdamas ant unijos sargybos, nebegalėjau toliau tylėti, bet pradėjau vienur kitur savo balsą kelti. Pasirodė, kad reikia sušaukti nepaprastą mitingą ir dalyką stovį pataisyti, o gal ir naują delegatą išrinkti, kuris energingai, su pasižadėjimu darbuotųsi unijos labui. Delegatų mes privalome rinkti tokį, kuris bus pasižadėjęs tam darbu ir sąžiningai atliks tam užduotį, kurias mes jam pavesime. Mūsų išrinkto delegato užduotis rūpintis darbininkų reikalais ir kovoti su tais, kurie stengiasi mus išnaudoti. Pastaruoju laiku mūsų algos ne tik kad nepakilo, bet dar tūlose vietoje nupuolė.

Executive Board narys **Jurgis Klimaitis.**

Iš Aido choro veikimo.

30 d. spalio buvo choro susirinkimas, kuriame tapo išduotas raportas iš buvusio koncerto. Pasirodė, kad gryo pelno chorui liko \$200. Publikos į koncertą atsilankė virš 900. Tas aiškiai parodo, kad Brooklyno visuomenė chorui simpatizuoja ir tas chorui daugiau pridoda energijos. Tik būtų geistina, kad daugiau prie choro jaunimo priklausytų.

Choras nutarė pavasarį pastatyti scenoje veikalą su dainomis arba operetę. Pasiteiravimui veikalų išrinkta komisija. Taipgi nutarė savo mokytoji J. Butenai pagelbėti surengti koncertą. Artistus išpildymui programo pasirūpins pats J. Butenas, o visą surengimo darbą atliks choro nariai. Koncertas bus 5 d. sausio, 1919 m.

Todėl meldžiame vietos ir aplinkinių draugų ir k. ant minėtos dienos nieko nerengti. Pelnas nuo surengto koncerto eis J. Buteno tolimesniam lavinimosi dainuoti. Tokį darbą mes privalome remti.

V. Januška.

Panedėly, 4 d. lapkričio, 10 val. ryte mirė Alex. Šrupskio sūnus, Kazys, nuo uždegimo plaučių, vos sulaukęs 17 metų amžiaus. 21 d. spalio parėjęs iš darbo jautėsi negerai ir tuojau gulė į lovą. Liga taip greitai jį apėmė, kad negelbėjo jokie daktarai. Buvo gabus vyras. Turėjo didelį palinkimo prie mokymosi. Pastaruoju laiku lankė vakarinę mokyklą, kur mokinosi knygvedystės ir "typwriting" ir tas jam labai sekėsi.

Laidotuvės bus pėtnyčioje, 8 d. lapkričio. Iš namų išlydėsime 10 val. ryte į bažnyčią, o po pamaldų į šv.

Jono kapines. Paliko dideliam nuliudime tėvelius, 3 seseris ir tris brolius (vienas iš jų Lietuvoje). Kviečiama dalyvauti laidotuvėse. Laidojo Juozas Garšva. Reporteris.

Panedėly 28 d. spalio mirė

Jonas Višniauskas, 31 metų amžiaus, palikdamas dideliam nuliudime moterį ir 3 metų vaikutį. Velionis buvo Lietuvių Korporacijos narys ir atsiveikimui jos nariai aukavo šios ypatos.

V. Akelaitis, A. Gužas, J. Svilainis, P. Mačenas, K. Rimša, C. Vilkins — po \$1.00; P. Strolis 75c.; R. Gustaitis, F. Urbanavičius, Brazauskas, Stankevičius, Paulauskas, Tikaiša, D. Paškevičius, A. Neviackas, A. Kriščiūnas, J. Lakickas, J. Kriaučiūnas — po 50c.; S. Digris 35c.; Godunas, M. Murauskas, Šimaitienė, Valaikienė, Menciūtė, O. Merkevičiūtė, M. Strolienė, Kulinkevičiūtė, P. Alaburda, V. Frankonis, M. Pukas, V. Vainis — po 25c.; Strumila 24c.; Marozienė, M. Burbuliūtė — po 15c.; Skinkienė 10c. Viso suaukauta \$16.24.

Lietuvių Kriaučių Korporacijos sekretorius P. Strolis, pirm. D. K. Rimša.

Visoms aukavusioms ypatoms tariu širdingą aciu. Magdalena Višniauskienė.

Pranešimas visuomenei.

L.S.S. 83 kuopa laikytame susirinkime 3 d. lapkričio prašalino iš kuopos N. Zanjankauską už netaktišką elgimosi, kuris kenkia mūsų darbui ir žemina kuopos vardą. Todėl nuo šio laiko už jo visus pasielgimus kuopa neatsako.

Komisija.

L.S.S. 22 kuopos (22 kuopa randasi Chicagoje, New Yorko randasi 52 kuopa, Brooklyn 19 kp., 20 kp. ir 83 kp. — Red.) mėnesinis susirinkimas įvyks 10 d. lapkričio po No. 7 E. 15th St., New Yorke. Pradžią 8 val. vakare.

Nuo šio laiko susirinkimai bus laikomi kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio.

Su pagarba 22-os kp. per F. Savich.

Atsišaukimas.

Per Aido choro koncertą surinktos aukos buvo garsintos tik tu, kurie davė ne mažiau 50c. Aš daviau popierinę ir mano auka nebuvo pagarsinta. O gal ją prieš smulkių priskaitė?

Čia tą pastebiu ne dėl to, kad save reklamavus, bet dėl to, kad ateityje rinkėjai būtų atsargesni, atydziau į tai tēmytu.

V. J. Zabulionis.

Rose Pastor Stokes suareštuota.

5 d. lapkričio, New Yorke, tapo suareštuota socialistė Rose Pastor Stokes už nelegalų užsiregistravimą New Yorko balsuoti. Ji yra Kansas valstijoje nuteista į kalėjimą ir todėl neturėjo teisė čia registruotis ir balsuoti.

Stokes išleista užstačius \$3,000 kaucijos.

Tel. 3929 Stagg. MEDINIAI NAMAI IR MURINIAI

TIKTAI 1000 DOLERIŲ

Ant pardavimo 1 familijai namas su 6 kamb., maudyne, imokėti \$100. Likusius kas mėnu po \$10. Kaina \$1,000. 2 šeimynom namas su 11 kambarių ir maudyne, imokėti \$150, likusius kas mėnesis po \$15, kaina \$1,500. Turime namų 3,5,6, 7,8,10 ir daugiau familijoms su dideliu pasirinkimu — Ridgewode, Jamaica, East New York, Flatbush, South Brooklyn, Maspeth, Greenpoite — visuose priemiesčiuose ir pačiame Brooklyne ir New Yorke. Turime daug farmų su būdinkais ir gyvuliais, žemė geriausia, mūsų žmonėms apgyventa.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o aš patarsiu teisingai.

B. A. ZINIS REALTY CO.
Branch Office: 420 Lorimer St., šale Grand St., BROOKLYN, N. Y.

"Farmazonų" repeticija.

10 d. lapkričio, 1 val po pietų, "Laisvės" redakcijoje, bus repeticija veikalo "Farmazonai." Visi aktoriai malonėkite pribūti.

Ispaniška epidemija mažėja.

Ispaniška epidemija, kuri buvo pradėjus labai siausti dabar jau žymiai eina žemyn. Pavyzdžiui, 4 d. lapkričio naujų susirgusių buvė tik apie 700. Reikia tikėtis, kad greitu laiku visai išnyks. Žmonės pirmiau buvo labai įbauginti, dabar jau pradeda truputį lengviau atsikvėpti.

Referatas.

Temoje "Suvienytų Valstijų Imperializmas." Rengia L.S.S. 19 kuopa. Atsibus 10 d. lapkričio, 1918 metų, 3 valandą po pietų, 308 South 5th St., socialistų kambariuose. Skaitys drg. C. A. Herman. Įžanga 10 centų.

Rengimo Komitetas.

(89—90)

Kriaučių extra mitingas.

Lietuvių kriaučių 54 ir preserių 58 skyriai šaukia extra unijos mitingą, kuris įvyks ketverge, 7 d. lapkričio (Nov.), 1918, Tautiška-me Name, 7:30 val. vakare. Šį susirinkimą šaukia executive board rinkimui naujo unijos delegato, nes susidėjo tokios nepaprastos aplinkybės, kad pastaruoju laiku unijos reikalai liko apšalti dėl tam tikrų priežasčių. Visiems žinoma, kokią svarbią užduotį turi atlikti mūsų darbininkams unijos delegatas. Nuo delegato gerumo priklauso geras unijos gyvavimas, todėl jūsų pareiga išsirinkti iš savo tarpo vieną iš geriausių. Todėl visi būkite būtinai ant mitingo.

Su pagarba Executive Board. (89—90)

Tel. Stagg 3534.

V. VAIVADAS

Aš norėčiau su jumis susipažinti. Mel džiū už tai.

Adresas: 442 Grand St., Brooklyn.

Tel. 1490 Greenpoint.

St. Vitkunas

Užlaiko karietas dėl veselių ir vežimus dėl perkraustymų.

259 Berry St. BROOKLYN, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškau pažįstamos merginos ar moters Kauno gub., Šaulių pav., kuri mokytų siūti ant siuvamos mašinos. Atsišaukit nuo 25 iki 32 metų senumo.

P. Šmilkis 2 Atwood Ct., Nashua, N. H. (88—99)

Jieškau Simono Černiausko, seniau gyveno Philadelphia, Pa. Jis prasišalino padarydamas man skriaudą. Kas žino, malonėkite pranešti.

J. Senuta 103 Mifflin St., Philadelphia, Pa. (89—91)

Pajieškau švogerio Juozo Kvedaro, Kauno gub., Šaulių pav., žagarės vaiciaus, Stungų kaimo. Seniau gyveno Chicago, Ill., bet 3 metus atgal išvažiavo nežinia kur. Jam yra laiškas iš Lietuvos nuo jo moters. Apkart to turu ir daugiau svarbių reikalų. Kas žino, malonėkite pranešti.

St. Wernis 3032 So. Park Ave., Chicago, Ill. Flat 42

Išsiranđavoja geras kambarys su šiluma dėl vieno vyro. Atsišaukit "Laisvės" ofisą.

(89—90)

Išsiranđavoja du kambariai dėl mažos familijos — virtuvė (kičinis) ir miegurnis. Atsišaukit: Pranas Gražys, 522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (90—91).

October 17 d. mirė Juozas Bačkavičius, Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto, Bardaukų kaimo. Tapo palaidotas ant šv. Juozapo kapinių Hastings Hudson, N.Y. Paliko tėvelius, brolių ir seseris Lietuvoje, brolių Amerikoje ir daugiau giminų. Meldžiame atsišaukti pas M. Utarą, 431 S. Paca St., Baltimore, Md., arba pas A. Klisę, 235 New Main St., Yonkers, N. Y. (90—91)

Pajieškau brolio Jono Vegelės, Kau no gub., Ukmergės pavieto, Ignatavos kaimo. Seniau gyveno Colorado City, Colo., o vėliau išvažiavo į Wichita, Kansas. Malonės jis pats atsišaukti arba kas žino pranešti.

P. Vegelė Berisso, Calle Napoles 4251, Puerto LaPlata, F. C. S. Rep. Argentina. (90—92)

Pasiduoda geri fortėtinai dėl 4 kambarių. Pardavimo prielastis — vyras išėjęs į kariuomenę. Gera progą. Atsišaukite greit po No. 112 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Matyti galima nuo 11 išryto iki 6 val. vakare.

Gydykis ir reikalauk patarimų pas lietuvišką daktarą Miller Brooklyne. DOCTOR P. M. MILLER 8 BROOME ST., near Graham Ave., BROOKLYN, N. Y. Ofiso Valandos: 9 iki 10 val. ryte; 1 iki 2 po pietų; 6 iki 8 val. vakare. Telephone Bedford 4268.

MACYS BROS.

NAUDOKITES PROGA! Didelis išpardavimas Aishaksių, Vežimukų (kelečių) ir daug kitokių daiktų pigiausia kaina.

Išlygos lengvos \$1.00 SAVAITEJ

Sykū mokant, atiduoda me fabrikos kainomis. Turime skyrių gramafonų įvairaus didumo. Pristatome į namus.

MACYS BROS. 198-200 Grand Street, BROOKLYN, N. Y. Tarpe Driggs ir Bedford Ave's. Tel. 2372 Greenpoint.

MOKYKLA

Tavo Namuose

Vienintėlė darbininko mokykla, tai geros knygos, kurias jis, liuosu nuo darbo laiku, gali skaityti ir mokintis ir, lygiai kaip ir tie, kas mokyklas lanko, buti išmintingu ir visažinančiu. Žemiau talpiname keliolikos svarbių darbininkams knygų surašą, kurias kiekvienas darbininkas turi įgti ir perskaityti.

- K. MARKSAS — jo gyvenimo ir mokslo charakteristika. Kaina \$1.00, apdaryta \$1.50
- DARBININKŲ-MOTINA. Kaina..... 20c.
- VELNIO BAŽNYČIA. Kaina..... 50c.
- MOTERŲ PADEJIMAS EVANGELIJOJ IR APASTALŲ RAŠTUOSE. Parašė Z. Aleksa. Ši knygelė išaiškina, kokius moterų padėjimas buvo gilioj senovėj ir kaip link moterų atsinešdavo Kristaus apaštalai ir pats Kristus, kurio mokslą skelbia dabartinė mūsų dvasiškija. Ypač patarinta ją perskaityti moterims. Kaina ..... 20c.
- GRUVĖSIUOSE. Parašė K. Jasiukaitis. Tai yra labai smagi apyaukaitė, kuri atvaizdina liūdą likimą Lietuvos tarnaitės. Kaina 15c.
- ZENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS, su priedu LYTIŠKOJI ETIKA. Labai naudinga knygelė. Telpa daug gražių patarimų vedusiems ir tiems, kurie mano vesti. Antra laida. Kaina ..... 15c.
- MOTERISKĖ IR MEILĖ. Sutaisė Bostonietis. Dailus pasiskaitymas apie meilę. Tinka kiekvienam, ypatingai jaunimui. Kaina ..... 20c.
- GYVAS GRABE. Parašė Senas Vincas. Tai venos iš geriausiai nusisekusių Seno Vinco vaizdėlių. Juokų šioje knygelėje iki ausų. Kas nori valandą laiko smagiai praleisti lai užsisako ją. Kaina ..... 10c.
- DARBO ŽMONIŲ ISTORIJA. Ją turi perskaityti kiekvienas darbininkas, kad gauti supratimą, koks buvo likimas darbo žmonių praeityje ir kaip jie kovojo. Kaina ..... 25c.
- KODEL BAŽNYČIA PRIEŠINASI SOCIALIZMUI? Verta perskaityti kiekvienam, ypač tikinčiam žmogui. Kaina ..... 15c.
- LAISVĖS KALINYS. Justino Tumėno poema. Kaina ..... 30c.
- LIETUVA SUŠALS. Buvusioji ledų galdynė arba žmonių ateitis bei praetis. Kaina ..... 20c.
- VELNIAS. Parašė R.G. Ingersoll, vertė Ferdinand de Samogita. Joje aprašyta visa velnio istorija, jo darbai ir galybė. Kaina ..... 20c.
- LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS. Naudinga norintiems išmokyti išvykėliams rašyti. Kaina ..... 10c.
- ISVOGIMAS IS PAVIAKO 10 KALINIŲ ..... 20c.
- RAUDONAS JUOKAS. Parašė L. Andriejev. Tai yra puikus aprašymas karės balseinybių. Kaina ... 35c.
- IS DVASISKŲ TEVELIŲ GYVENIMO. Aprašoma kunigų darbai ir pasižymėjimai. Kaina ..... 25c.
- SEIMYNOS ISTORIJA. Perfelgta šeimos formos ir besipėtojimas senovėj. Kaina ..... 10c.
- VOKIEČIŲ KAREIVIO KARES ATSIMINIMAI. Tai yra įdomiausia knyga, kurioje atvaizdinta baissios Europos karės paveikalai ir kokią įtekme karė daro ant kareivių dvasios. Kaina ..... 75c. Apdaryta \$1.00
- MEILES LAIPSNIAI JU ISSIVYSTYME. Parašė švenčioniškia. Meilės istorija ir jos vystymasis, pradėdant nuo primityvio žmogaus ir užbaigiant šiandieniniu. Kaina .. \$1.00 Apdaryta \$1.25
- BADAS. Knuto Hamsun'o garas romanas. Tai knyga skaitydamas matysi pasibašėtiną gyvenimo vaizdą, bet sykiu rasi daug juoko ir smagumo. Kaina be apdarų .... 75c. Apdaryta \$1.00

"LAISVE" 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TEL. 4428 GREENPOINT.

Dr. John Waluk

161 N. 6th St., BROOKLYN, N. Y.

Valandos: Nuo 8 iki 10 išryto, Nuo 1 iki 3 po pietų, Nuo 6 iki 8 vakare; Nedėliomis pagal sutartį.

ŠOKIŲ MOKYKLA.

Par 38 m. šinoma, kaip geriausia šokių mokykla. Prof. Sterno šokių mokykla po num. 952 Broadway, kamp. Myrtle ave. prie elevatorio stoties. Brooklyne, daveža visai karai ir elevatoriai. Mokinama Waltz, Foxtrot, One Step, Tye Step, Boston Gude ir vis naujausias mados šokiai baltų ir etėdžiaus. Mokinu vyrus ir merginas. lanko ją nuo trijų šimtu iki keturių šimtu. Duodu privatiskas lekcijas ir vakaro, taip pat ir nedėdienias išlygos: \$5.00, \$10.00 ir \$20.00. Imokėtu visus šokius. Mokinu žiemą ir vasarą. Mokinu pagal naujausia mada. Visada mokiklia pas specialista. Mekestis ISKALNO.

TIE STERN SCHOOL OF DANCING 952 Broadway, Brooklyn, N. Y.

J. GARSVA

TEL. 2325 Greenpoint.

GRABORIUS (Undataker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Šbalsamuoju ir laidoju numirusius ant visokių kapinių. Parnaudau Automobilius ir Karietas Veselioms, Krikštynomoms ir ilaig pasivažinėjimams.

Ofisai: 144 N. 5th St. 264 FRONT ST Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y. Telephone 7867 Main.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ? JEIGU TRIP, TAI IMK DUONĄ IS

GARSAS SENIASIA IR GERIAUSIA KEPTUVE

Kepa geriausia duoną iš Cystų ruginių miltų. Teipat mes kepame geriausius keiksus veselioms ir kitokiems pokiilams.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duona siunčiame ir kitą miestą.

F. MASIULEVIČIUS ir SUNAI, Savininkai. 209 BEDFORD AVE. (Tel. 2876 Greenpoint) BROOKLYN, N. Y.

MANHATTAN HATS

yra žinomos kaip geriausios ir dabar yra tokiomis.

Kainos ant kepurų ir ant kitų reikmenų liko pakeltos, bet mes iš anksto turėjome žalios medžiagos ir todėl mes galime pigiau doleriu parduoti ir geresnio tavoro, negu kur kitur.

Pirmiau, negu tu pirksi rudeninę ar žieminę kepurę, atei ir prisiziūrėk mūsų tavorų ir be abejonės, persitik rinsi, jog tas teisybė, ką mes sakome. Skrybelės pritaikomos geriausiai. Kainos visai prieinamos.

Manhattan Hat Stores

230 Grand St. BROOKLYN, N. Y. 479 Grand St. New Yorke krautu 159 E. Broadway.